

Colecția Părinți și scriitori bisericești

PSB 02

Cuvânt înainte ... 5

SFÂNTUL IUSTIN MARTIRUL ȘI FILOZOFUL

Introducere ... 9

Apologiile ... 33

Apologia întâi în favoarea creștinilor:

Către Antoninus Pius ... 33

Către Minucius Fundanus ... 96

Epistola lui Antoninus către populația din Asia ... 97

Epistola împăratului Marcus Aurelius către Senat ... 98

Apologia a doua în favoarea creștinilor ... 101

Dialogul cu iudeul Tryfon ... 117

Partea întâi ... 117

Partea a doua ... 237

Indice real și onomastic ... 343

TEOFIL AL ANTIOHIEI

Introducere ... 355

Trei Cărți către Autolic

Cartea întâi ... 373

Cartea a doua ... 388

Cartea a treia ... 435

Indice scripturistic ... 466

Indice real și onomastic ... 468

DIN SCRIERILE FILOZOFULUI ȘI APOLOGETULUI CREȘTIN ATENAGORA ATE

Introducere ... 485

Atenagora, filozof creștin din Atena:

A. Solie în favoarea creștinilor ... 489

B. Despre învierea morților ... 506

Indice scripturistic, real și onomastic ... 510

Cuprins ... 512

PSB Vol. 03

Introducere generală 5

I. Tertulian.

Viața și opera 23.

Apologeticul (Apologeticum) 38;

Indice real și onomastic 110

Despre mărturia sufletului (De testimonio animae) 118

Indice real și onomastic 125

Despre prescripția contra ereticilor (De praescriptione haereticorum) 138

Indice scripturistic 171

Indice real și onomastic 173

Despre răbdare (De patientia) 182

Indice scripturistic 198

Indice real și onomastic 198

Despre pocăință (De paenitentia) 207

Indice scripturistic 221

Indice real și onomastic 222

Despre rugăciune (De oratione) 229

Indice scripturistic 246

Indice real și onomastic 247

Despre suflet (De anima) 261

Indice scripturistic 337

Indice real și onomastic 338

II. Minucius Felix

Dialogul Octavius (Octavius) 353

Indice real și onomastic 394

III. Sfântul Ciprian

Introducere generală 401

Către Donatus (Ad Donatum) 415

Indice real și onomastic 425

Despre unitatea Bisericii ecumenice (De Catholicae Ecclesiae Unitate) 434

Indice scripturistic 453

Indice real și onomastic 453

Despre rugăciunea domnească (De Dominica Oratione) 464

Indice scripturistic	486
Indice real și onomastic	487
Despre gelozie și invidie (De zelo et livore)	495
Indice scripturistic	504
Indice real și onomastic	505
Cuprins	507

PSB Vol. 04

INTRODUCERE

A... Preliminarii ...	5
B... Viața lui Clement Alexandrinul ...	8
C... Scrierile lui Clement Alexandrinul ...	11
Literatura ...	19
Prescurtări ...	32
CARE BOGAT SE VA MÎNTUI ?	
Care bogat se va mântui? ...	35
CUVÂNT DE ÎNDEMN CÂTRE ELENİ (PROTREPTICUL)	
Capitolul I ...	69
Capitolul II ...	77
Capitolul III ...	103
Capitolul IV ...	107
Capitolul V ...	122
Capitolul VI ...	125
Capitolul VII ...	139
Capitolul VIII ...	133
Capitolul IX ...	136
Capitolul X ...	140
Capitolul XI ...	153
Capitolul XII ...	158
PEDAGOGUL	
CARTEA I ...	165
Capitolul I... Ce făgăduiește Pedagogul ...	166
Capitolul II... Din pricina păcatelor noastre Pedagogul ia conducerea vieții noastre ...	168
Capitolul III... Pedagogul este iubitor de oameni ...	170

Capitolul IV...	Cuvântul este în chip egal Pedagog și pentru bărbați și pentru femei ...	172
Capitolul V...	Toți cei care se ocupă cu credința cea adevărată sînt copii înaintea lui Dumnezeu	
Capitolul VI...	Contra celor care susțin că numirile de «copil» și de «prunc» arată acoperi	
Capitolul VII...	Cine este Pedagogul și care este pedagogia Lui ...	196
Capitolul VIII...	Contra celor care socotesc că ceea ce este drept nu este bun ...	202
Capitolul IX...	Binefacerea și pedepsirea aparțin pe bună dreptate aceleași puteri...	Care e
Capitolul X...	Același Dumnezeu, prin același Cuvânt, îndepărtează prin amenințări pe oa	
Capitolul XI...	Cuvântul a fost Pedagog prin lege și profeți ...	221
Capitolul XII...	Pedagogul, ca și un tată, se folosește de asprime și bunătate ...	223
Capitolul XIII...	După cum fapta bună se săvârșește potrivit dreptei rațiuni, tot așa și păca	
CARTEA II ...		227
Capitolul I...	Cum trebuie să ne purtăm față de mâncări ...	238
Capitolul II...	Cum trebuie să ne purtăm față de băutura ...	240
Capitolul III ...	Nu trebuie să ne străduim să avem mobilă luxoasă ...	250
Capitolul IV...	Cum trebuie să ne purtăm la ospete ...	253
Capitolul V...	Despre râs ...	296
Capitolul VI...	Despre vorbitul cuvintelor de rușine ...	258
Capitolul VII...	Ce trebuie să păzească cei care vor să trăiască cuviincios împreună ...	261
Capitolul VIII...	Dacă trebuie să folosim parfumuri și coroane ...	266
Capitolul IX...	Cum trebuie să ne folosim de somn ...	275
Capitolul X...	Ce trebuie să spunem despre nașterea de copii ...	278
Capitolul X bis...	Despre luxul la îmbrăcăminte ...	288
Capitolul XI...	Despre încălțăminte ...	296
Capitolul XII...	Nu trebuie să ne dăm în vânt după pietre prețioase și podoabe de aur ...	29
CARTEA III...		305
Capitolul I...	Despre frumusețea cea adevărată ...	306
Capitolul II...	Nu trebuie să ne împodobim ...	308
Capitolul III...	Către bărbații care se Împodobesc ...	314
Capitolul IV...	Cu cine să ne petrecem timpul ...	321
Capitolul V...	Cum să ne comportăm în băi ...	324
Capitolul VI...	Numai creștinul este bogat ...	325
Capitolul VII...	Simplitatea este bună merinde pentru creștin ...	327
Capitolul VIII...	Tablourile și exemplele sînt o parte foarte însemnată din învățătura cea d	
Capitolul IX...	Pentru care pricină trebuie să facem baie ...	302
Capitolul X...	Celor care viețuiesc după învățătura Cuvântului le sînt îngăduite și exerciți	

Capitolul XI... Expunere pe scurt a celei mai bune viețuiri ...	336
Capitolul XII... La fel, expunere pe scurt a celei mai bune viețuiri...	
Texte din Sfintele Scripturi care caracterizează viața creștină	351
Imn către Mântuitorul Hristos ...	361
Indice scripturistic ...	303
Indice real și onomastic ...	372
Cuprins ...	429

PSB Vol. 05

Cuvânt înainte	5
Stromata 1 a lui Clement	11
Note gnostice, potrivit filosofiei celei adevărate	11
Stromata a II-a a lui Clement	114
Stromata a III-a a lui Clement	187
Stromata a IV-a a lui Clement	238
Stromata a V-a a lui Clement	311
Stromata a VI-a a lui Clement	389
Stromata a VII-a a lui Clement	476
Indice scripturistic	547
Indice real și onomastic	560
Cuprinsul	593

PSB Vol. 06

A. STUDIU INTRODUCȚIV

1. Origen. Scurtă privire asupra vieții și operei sale 5
2. Origen și realitățile vieții bisericești din epoca sa 21
3. Opera exegetică a lui Origen 25
4. Însemnare 33
5. Bibliografie selectivă 34

B. PAGINI DIN OPERA EXEGETICĂ A LUI ORIGEN

- I. Omilii la Cartea Facerii 36

Omilia IX 41

II. Omilii la Cartea Ieșirii 49

Introducere 49

Omilia I 54

Omilia II 63

Omilia III 70

Omilia VI 80

Omilia VIII 94

Omilia X 107

Omilia XII 114

Omilia XIII 122

III. Omilii la Cartea Numeri 132

Introducere 132

Omilia I 139

Omilia VI 145

Omilia X 151

Omilia XI 158

Omilia XII 163

Omilia XVIII 174

Omilia XXI 183

Omilia XXII 188

Omilia XXIII 195

Omilia XXIV 209

Omilia XXVIII 219

IV. Omilii la Cartea Iosua 225

Introducere 225

Omilia I 230

Omilia II 238

Omilia IV 241

Omilia VII 247

Omilia XI 255

Omilia XII 260

Omilia XIII 264

Omilia XVI 268

Omilia XVII 273

Omilia XVIII	278
Omilia XX	282
Omilia XXIII	290
Omilia XXV	297
Omilia XXVI	302
V. Omilii la Cântarea Cântărilor	307
Introducere	307
Omilia I	309
Omilia II	323
VI. Omilii la Cartea Proorocului Ieremia	341
Introducere	341
Omilia I	346
Omilia II	361
Omilia III	365
Omilia IV	367
Omilia V	375
Omilia XI	393
Omilia XII	399
Omilia XV	414
Omilia XVI	420
Omilia XVII	430
Omilia XVIII	436
Postfața	451
Indice	
Cuprins	

PSB Vol. 07

În loc de prefață	5
DIN COMENTARIUL LA EVANGHELIA DUPĂ MATEI	
Studiu introductiv	9
Două fragmente din Cartea I	14
Un fragment din Cartea a II-a	15
Din Cartea a X-a	17

A. Pilde despre Împărăția lui Dumnezeu 17

1. Pilda neghinelor 17

2. Pilda comorii 21

3. Pilda mărgăritarului 24

4. Pilda năvodului 29

5. Concluzii asupra pildelor despre împărăție 35

B. Iisus în patria Sa 49

C. A reînviat oare Ioan în persoana lui Iisus ? 49

Din Cartea a XI-a 58

4. Prima înmulțire a pâinilor 58

Dumnezeul Evangheliei e altul decât cel al Legii ? 66

Și în Biserică se săvârșesc vindecări 67

DIN OMILIILE LA EVANGHELIA DUPĂ LUCA

Studiu introductiv 69

Prefața Fericitului Ieronim. Începutul prologului prea cuviosului presbiter Ieronim la omi
Ieronim către Paula și Eustochia 78

Omilia 1

De la începutul Evangheliei până la cuvintele «...am găsit și eu calea...» 78

Omilia a II-a «Și erau amândoi drepti...» 83

Omilia a VII-a la cuvintele: «Și în aceste zile...» 87

Omilia a VIII-a la cuvintele: «Mărește suflete al meu...» 91

Omilia a X-a la cuvintele: «S-a umplut de Duhul Sfânt...» 95

Omilia a XI-a la cuvintele: «Iar copilul creștea...» 98

Omilia a XIV-a la cuvintele: «Și când s-au împlinit opt zile...» 102

Omilia a XXI-a asupra textului: «În al cinsprezecelea an...» 107

Omilia a XXII-a la cuvintele: «Orice vale se va umple...» 111

Omilia a XXIV-a la cuvintele: »Eu vă botez cu apă...» 115

Omilia a XXVI-a la textul: «Lopata e în mâna Lui...» 116

Omilia a XXVII-a la cuvintele: «Încă și alte multe îndemnând...» 119

Omilia a XXX-a Despre a doua ispitire a Mântuitorului 122

Omilia a XXXIV-a la cuvintele: «Învățătorule, ce să fac să...» 124

Omilia a XXXVI-a la cuvintele: «Cine va căuta să scape viața sa...» 28

Omilia a XXXIX-a Despre ispitirea saducheilor 129

DIN COMENTARIUL LA EVANGHELIA DUPĂ IOAN

Studiu introductiv 130

Din Cartea I 144

A. Introducere. Poporul lui Dumnezeu 144

B. Ce este o Evanghelie? 151

C. Conținutul Evangheliei: Iisus 156

Din Cartea a II-a 164

A. Despre valoarea mărturiei Sfântului Ioan Botezătorul 164

B. Prorociile 166

C. Martirii 169

D. Cele șase mărturii aduse de Ioan 170

E. Ucenicii lui Ioan caută și află pe Iisus 171

Din Cartea a VI-a 173

A. Ioan și «Glasul lui» 174

B. Nevoia și felul strigătului 176

C. Calea Domnului 177

D. Tălmăcirea lui Heracleon 178

Din Cartea a X-a 182

Despre «Templul» trupului lui Iisus 182

A. Trupul lui Iisus și Biserica, locașuri ale măririi lui Dumnezeu 182

B. Încercarea de a raporta la Biserică toate detaliile templului 183

C. Credința parțială și credința desăvârșită 190

DESPRE RUGĂCIUNE

Studiu introductiv 195

Introducere 199

I Neputința omenească și puterea Harului 199

II Pentru că «nu știm nici să ne rugăm cum trebuie» 200

III Despre rugăciune în general: «Ruga și Făgăduința» 205

IV Înțelesul cuvântului 207

V Scopul rugăciunii 208

VI Combaterea concepției fataliste. Omul e liber în acțiunile sale 212

VII Despre necesitatea rugăciunii 215

VIII Modul ideal de rugăciune pretinde transpunerea noastră în fața lui Dumnezeu 216

IX Iertarea și starea de nepătimire, condiții fundamentale ale rugăciunii 217

X Când rugăciunea se face cu mare încredere în pronia dumnezeiască, atunci însuși Mare

XI Nu ne rugăm singuri. Și îngerii și Sfinții se roagă pentru noi 221

XII Rugăciunea neîncetată este principala armă de luptă împotriva celui rău 224

XIII	Precum au fost ascultate rugăciunile Mântuitorului și ale dreptilor Legii Vechi, așa v	
XIV	Cele patru feluri de rugăciuni	229
XV	Rugăciunea deplină se adresează numai lui Dumnezeu-Tatăl	232
XVI	Să nu cerem în rugăciune bunuri trecătoare, ci veșnice	234
XVII	Bunurile cerești sînt cu mult mai de preț decît cele pămîntești	236
XVIII	Explicarea rugăciunii «Tatăl nostru». Cele două variante ale ei (după Matei și Luca	
XIX	Adresarea «Tatăl nostru» presupune meditare, iar nu împrăștiere	236
XX	O altă condiție a rugăciunii: interiorizarea	240
XXI	Cînd ne rugăm, să nu spunem vorbe multe	241
XXII	Înțelesul nou în sens de înfiere — al cuvintelor «Tatăl nostru, Care ești în ceruri» 2	
XXIII	Tatăl -«din ceruri» nu trebuie înțeles local și antropomorfic	245
XXIV	«Sfîntească-se numele Tău». Ce este un nume ? Ce este numele lui Dumnezeu? Ce	
XXV	Cuvintele «Vie împărăția Ta» exprimă dorința de a vedea pe Dumnezeu sălășluindu	
XXVI	«Facă-se voia Ta» se referă la noi personal, apoi la membrii Bisericii și în fine la f	
XXVII	Prin «Pâinea cea de toate zilele» trebuie să înțelegem (ca la îngeri) mai ales pâine	
XXVIII	Cerînd iertarea păcatelor, să nu uităm că toți suntem «datornici» și toți trebuie să	
XXIX	«Ducerea în ispită» nu trebuie înțeleasă ca ferire de ispite, ci ca asistență și putere	
XXX	Mîntuirea de cel rău trebuie cerută după pilda răbdării lui Iov	281
XXXI	Recomandări formale: ținuta fizică în timpul rugăciunii și locul săvârșirii ei (mai a	
XXXII	Despre orientarea spre răsărit	288
XXXIII	Despre părțile unei rugăciuni	288
XXXIV	Concluzii	290
FILOCALIA		
	Studiu introductiv	293
	Filocalia lui Origen	299
	Prefața	299
I	Despre inspirația Sfintei Scripturi și cum trebuie ea citită și înțeleasă? Care e pricina ne	
II	Din omilia a XXXIX-a la Ieremia	326
I, 2	Din comentariile la psalmul 50. Adaugă în parte și începutul istoriei lui Urie, desprin	
I, 3	Din omilia la Levitic 15, îndată după început	329
II	Că Sfînta Scriptură e încuiată și pecetluită	329
III	De ce cărțile insuflate de Dumnezeu sînt douăzeci și două la număr	333
IV	Despre greșeli de limbă și despre graiul simplu al Sfintei Scripturi	333
V	Ce este multa vorbire și ce sînt cărțile cele multe ? Toată Scriptura cea de Dumnezeu ir	
VI	Întreagă Sfînta Scriptură este un instrument perfect acordat al Lui Dumnezeu	341

VII, 1. Despre însușirile persoanelor din Sfânta Scriptură	342
VII, 2. Din Omilia a IV-a la Faptele Apostolilor	343
VIII Nu trebuie să ne apucăm să îndreptăm lipsa de acorduri ale frazei și acele cuvinte ca	
XI De ce a întrebuițat dumnezeiasca Scriptură aceleași cuvinte în același pasaj, dar în	
X Despre cuvintele Scripturii care par a conține pietre de poticnire și pricini de sminteală	
XI Trebuie să căutăm hrana pe toate paginile Scripturii celei de Dumnezeu insuflate și să	
XII Să nu se descurajeze cel ce va citi Sfintele Scripturi și nu va înțelege obscuritățile afl	
XIII Când și ce fel de învățături folositoare se pot scoate din filosofie pentru explicarea S	
XIV Pentru cei ce nu vor să greșească față de adevăr în interpretarea Scripturii, sînt de ce	
XV Împotriva filosofilor păgâni care batjocoresc graiul simplu al Sfintelor Scripturi, spur	
XVI Despre cei ce atacă creștinismul pe motiv că sînt în el dezbinări	372
XVII Importanța acelor dintre filosofi care susțin că nu este nici o deosebire între a da n	
XVIII Împotriva acelor dintre filosofi greci care declară că știu totul, acuzând creștinismul	
XIX Că credința în Domnul nostru (Iisus Hristos) n-are nimic comun cu credința absurdă	
XX Împotriva celor ce spun că nu pentru om, ci pentru ființele necuvântătoare au fost cre	
XXI Despre libertatea voinței, rezolvarea și tălmăcirea afirmațiilor biblice, care ar părea c	
XXII Oare-i înțelesul ascuns al dezbinării sufletești la toate ființele cugetătoare și la oam	
XXIII Despre soartă, sau în ce chip ne putem mântui pe baza faptelor noastre, dar pe care	
XXIV Despre materie. Ea nu este fără început, dar nici nu este cauza răului	469
XXV Determinarea din preștiința lui Dumnezeu nu desființează libertatea voinței	478
XXVI Care sînt cele bune și care sînt cele rele și că aceste numiri sînt puse anume și cu p	
XXVII Comentarii la cuvintele: «Domnul a învățat inima lui Faraon și el n-a vrut să le	
A. Indice scripturistic	501
B. Indice real și onomastic	510
Cuprins	524

PSB Vol. 08

În loc de prefață 5

DESPRE PRINCIPII 7

Studiu introductiv 9

Bibliografie specială 29

Prefața lui Rufin 33

Prefața lui Origen 36

Cartea întâia

1. Despre Tatăl, despre Fiul (Hristos) și despre Duhul Sfânt 44
2. Despre Hristos 55
3. Despre Duhul Sfânt 69
4. Despre degradare și cădere 80
5. Despre ființele cugetătoare 83
6. Despre sfârșit sau desăvârșire 91
7. Despre ființele în trup și fără de trup 97
8. Despre îngeri 103

Cartea a doua

1. Despre lume și despre faptele din ea 109
2. Despre veșnicia substanței corporale 114
3. Despre începutul acestei lumi și cauzele ei 116
4. Că unul singur este Dumnezeu Legii și al Proorocilor 128
5. Despre dreptate și bunătate la Dumnezeu 134
6. Despre întruparea Mântuitorului 140
7. Despre Duhul Sfânt 149
8. Despre suflet 153
9. Despre lume, despre faptele bune și rele ale fapturilor cugetătoare și despre cauzele lor
10. Despre înviere, despre pedepsire și despre făgăduințe 169
11. Despre făgăduințe 178

Cartea a III-a

Cuvântul lui Rufin 187

1. Despre libertatea voii omenești. Despre liberul arbitru: rezolvarea și tălmăcirea textelor
2. Cum înfățișează Sfintele Scripturi lupta dusă de diavol și de celelalte puteri vrăjmașe în
3. Despre cele trei forme ale înțelepciunii 227
4. Dacă este adevărată afirmația unora că omul ar avea două suflete 234
5. Că lumea e creată și începutul ei s-a făcut în timp 242
6. Despre sfârșitul lumii 251

Cartea a IV-a

1. Scripturile sînt opera lui Dumnezeu. Cum trebuie citite și tălmăcite Scripturile (Fotie) :
 2. Că mulți nu înțeleg duhovnicește Scripturile. Înțelegându-le greșit, au căzut în erezii 2
 3. Care e în Sfînta Scriptură semnificația pasajelor obscure și pentru ce în unele locuri se
 4. Recapitularea despre Tatăl, Fiul și Duhul Sfânt și despre alte puncte tratate în capitolul
- CONVORBIRILE CU HERACLIDE 313

Studiu introductiv	315
EXORTAȚIE LA MARTIRIU	345
Studiu introductiv	347
Indice scripturistic	396
Indice real și onomastic	402
Cuprins	407

PSB Vol. 09

Studiu introductiv	5
Bibliografie	20
CONTRA LUI CELSUS	26
Prefață	26
Împotriva scrierii lui Celsus intitulată «Discurs adevărat»	30
Cartea întâi	30
Cartea a doua	95
Cartea a treia	168
Cartea a patra	229
Cartea a cincea	315
Cartea a șasea	369
Cartea a șaptea	442
Cartea a opta	505
Indice scripturistic	571
Indice real și onomastic	578
Cuprinsul	586

PSB Vol. 10

Prefața	5
Viața Sfântului Grigorie Taumaturgul	9
Scrierile Sfântului Grigorie	
Discursul Sfântului Grigorie Taumaturgul, adresat lui Origen în Cezareea Palestinei la sfârșitul secolului al II-lea	
Expunere de credință	38

Viața lui Metodiu de Olimp	41
Scrierile lui Metodiu de Olimp	
Banchetul sau Despre castitate	46
Discursul I: Marcela	48
Discursul II: Teofila	52
Discursul III: Thalia	58
Discursul IV: Theopatra	68
Discursul V: Thalusia	72
Discursul VI: Agatha	78
Discursul VII : Procilla	81
Discursul VIII: Thecla	87
Discursul IX: Tysiana	102
Discursul X: Domnina	108
Discursul XI: Virtutea	113
Aglaofon sau Despre înviere	121
Cuvântul lui Proclus	136
Discursul lui Metodiu	137
Discursul al doilea al lui Metodiu	169
Discursul lui Memianius	176
Discursul al treilea al lui Metodiu	194
Despre liberul arbitru	212
Despre viața și purtarea rațională	237
Indice scripturistic	242
Indice real și onomastic	246

PSB Vol. 11

Introducere generală	5
Indice scripturistic, real și onomastic	15
1.Martiriul Sfântului Policarp, episcopul Smirnei	
Introducere	18
Traducere	27
Indice scripturistic	35

Indice real și onomastic 36

2. Martiriul Sfinților mucenici Iustin, Hariton, Harit, Evelpist, Hierax, Peon și Liberian

Introducere 41

Traducere 47

Indice scripturistic, real și onomastic 50

3. Martirii de la Lyon

Introducere 53

Traducere 61

Indice scripturistic 72

Indice real și onomastic 73

4. Martiriul Sfinților scilitani

Introducere 80

Traducere 84

Indice scripturistic 85

Indice real și onomastic 86

5. Martiriul Sfântului Apollonius

Introducere 88

Traducere 93

Indice scripturistic 99

Indice real și onomastic 100

6. Martiriul Sfintelor Perpetua și Felicitas

Introducere 104

Traducere 112

Indice scripturistic, real și onomastic 125

7. Martiriul Sfântului Pioniu, preot, și al celor dimpreună cu el

Introducere 132

Traducere 138

Indice scripturistic 154

Indice real și onomastic 155

8. Martiriul Sfinților Carp, Papil și Agatonica

Introducere 162

Traducere 166

Indice scripturistic, real și onomastic 169

9. Actele proconsulare ale Sfântului Ciprian, episcopul Cartaginei

Introducere 172

Traducere 177

Indice scripturistic, real și onomastic 180

10. Martiriul Sfântului Montanus, presviterul din Singidunum, un preot daco-roman

Introducere 184

Martiriul Sfântului Montanus 187

Indice scripturistic, real și onomastic 189

11. Martiriul Sfințelor Agapi, Irina și Hiona, care au mărturisit pe Hristos în Tesalonic

Introducere 192

Traducere 197

Indice scripturistic, real și onomastic 203

12. Martiriul Sfântului Irineu, episcop de Sirmium

Introducere 207

Passio Sancti Irinaei episcopi Sirmiensis 215

Traducere 218

Indicele textului latin 221

Indice scripturistic, real și onomastic 224

13. Actele Sfântului Euplus

Introducere 229

Traducere 234

Indice scripturistic, real și onomastic 238

14. Martiriul Sfântului Dasius

Introducere 241

Traducere 248

Indice scripturistic, real și onomastic 251

15. Martiriul Sfântului Alexandru romanul

Introducere 256

Traducere 260

Indice scripturistic, real și onomastic 279

16. Testamentul Sfinților și slăviților patruzeci de martiri ai lui Hristos, care s-au săvârșit

Introducere 287

Traducere 292

Indice scripturistic, real și onomastic 295

17. Martiriul Sfântului mucenic Emilian din Durostor

Introducere 299

Traducere 304

Indice real și onomastic	307
18. Martiriul Sfântului Sava Gotul	
Introducere	311
Traducere	319
Indice scripturistic, real și onomastic	324
19. Episcopii la Tomis—Constanța în secolele III—IV	329
20. Sfântul Bretanio, episcop de Tomis	335
21. Sfântul Teotim, Episcop de Tomis	342
22. Inscripția lui Abercius	352
23. Inscripția lui Pectorios de Autun	362
Bibliografie generală	366
Cuprins	371

PSB Vol. 12

Introducerea	5
Despre Sfântul Duh	15
Introducerea în care se demonstrează că este necesar studiul celor mai puțin însemnate ca	
Epistole	93
I Scrisori datând înainte de episcopat	115
Epistola 1	115
Epistola 2	117
Epistola 3	123
Epistola 4	124
Epistola 5	125
Epistola 6	127
Epistola 7	129
Epistola 8	130
Epistola 9	142
Epistola 10	144
Epistola 11	145
Epistola 12	146
Epistola 13	146
Epistola 14	146

Epistola 15	148
Epistola 16	149
Epistola 17	150
Epistola 18	150
Epistola 19	151
Epistola 20	152
Epistola 21	153
Epistola 22	154
Epistola 23	159
Epistola 24	160
Epistola 25	161
Epistola 26	163
Epistola 27	164
Epistola 28	165
Epistola 29	169
Epistola 30	170
Epistola 31	171
Epistola 32	171
Epistola 33	173
Epistola 34	174
Epistola 35	175
Epistola 36	175
Epistola 37	176
Epistola 38	177
Epistola 39	186
Epistola 40	186
Epistola 41	188
Epistola 42	189
Epistola 43	197
Epistola 44	198
Epistola 45	200
Epistola 46	203
II Scrisori din timpul episcopatului	211
Epistola 47	211
Epistola 48	212

Epistola 49 213
Epistola 50 213
Epistola 51 214
Epistola 52 216
Epistola 53 219
Epistola 54 221
Epistola 55 222
Epistola 56 223
Epistola 57 224
Epistola 58 225
Epistola 59 227
Epistola 60 229
Epistola 61 230
Epistola 62 231
Epistola 63 231
Epistola 64 232
Epistola 65 233
Epistola 66 234
Epistola 67 236
Epistola 68 237
Epistola 69 238
Epistola 70 240
Epistola 71 242
Epistola 72 244
Epistola 73 244
Epistola 74 246
Epistola 75 249
Epistola 76 250
Epistola 77 251
Epistola 78 252
Epistola 79 252
Epistola 80 253
Epistola 81 253
Epistola 82 255
Epistola 83 256

Epistola 84 257
Epistola 85 259
Epistola 86 259
Epistola 87 260
Epistola 88 261
Epistola 89 261
Epistola 90 263
Epistola 91 264
Epistola 92 266
Epistola 93 269
Epistola 94 270
Epistola 95 272
Epistola 96 273
Epistola 97 274
Epistola 98 276
Epistola 99 277
Epistola 100 281
Epistola 101 282
Epistola 102 283
Epistola 103 284
Epistola 104 284
Epistola 105 285
Epistola 106 286
Epistola 107 287
Epistola 108 288
Epistola 109 288
Epistola 110 289
Epistola 111 290
Epistola 112 291
Epistola 113 293
Epistola 114 294
Epistola 115 295
Epistola 116 296
Epistola 117 297
Epistola 118 298

Epistola 119 298
Epistola 120 300
Epistola 121 301
Epistola 122 302
Epistola 123 302
Epistola 124 303
Epistola 125 304
Epistola 126 307
Epistola 127 308
Epistola 128 309
Epistola 129 311
Epistola 130 313
Epistola 131 315
Epistola 132 316
Epistola 133 317
Epistola 134 318
Epistola 135 318
Epistola 136 320
Epistola 137 322
Epistola 138 322
Epistola 139 324
Epistola 140 326
Epistola 141 328
Epistola 142 330
Epistola 143 330
Epistola 144 331
Epistola 145 331
Epistola 146 332
Epistola 147 333
Epistola 148 333
Epistola 149 334
Epistola 150 335
Epistola 151 338
Epistola 152 339
Epistola 153 340

Epistola 154 340
Epistola 155 341
Epistola 156 343
Epistola 157 345
Epistola 158 345
Epistola 159 346
Epistola 160 347
Epistola 161 351
Epistola 162 353
Epistola 163 354
Epistola 164 355
Epistola 165 357
Epistola 166 358
Epistola 167 359
Epistola 168 360
Epistola 169 360
Epistola 169 360
Epistola 170 362
Epistola 171 362
Epistola 172 363
Epistola 173 364
Epistola 174 365
Epistola 175 366
Epistola 176 367
Epistola 177 367
Epistola 178 368
Epistola 179 369
Epistola 180 369
Epistola 181 370
Epistola 182 370
Epistola 183 371
Epistola 184 371
Epistola 185 372
Epistola 186 372
Epistola 187 373

Epistola 188 373
Epistola 187 383
Epistola 190 390
Epistola 191 392
Epistola192 393
Epistola193 394
Epistola194 394
Epistola195 395
Epistola196 396
Epistola197 396
Epistola198 398
Epistola199 400
Epistola200 409
Epistola201 411
Epistola202 411
Epistola203 412
Epistola204 416
Epistola205 422
Epistola206 423
Epistola207 424
Epistola208 428
Epistola209 428
Epistola210 429
Epistola211 435
Epistola212 436
Epistola213 437
Epistola214 437
Epistola215 442
Epistola216 443
Epistola217 443
Epistola218 450
Epistola219 451
Epistola220 453
Epistola221 454
Epistola222 455

Epistola223 456
Epistola224 464
Epistola225 466
Epistola226 468
Epistola227 473
Epistola228 475
Epistola229 476
Epistola230 477
Epistola231 478
Epistola232 479
Epistola233 480
Epistola234 482
Epistola235 484
Epistola236 487
Epistola237 493
Epistola238 494
Epistola239 495
Epistola240 497
Epistola241 500
Epistola 242 500
Epistola 243 502
Epistola 244 506
Epistola 245 514
Epistola 246 515
Epistola 247 515
Epistola 248 516
Epistola 249 517
Epistola 250 517
Epistola 251 518
Epistola 252 521
Epistola 253 522
Epistola 254 522
Epistola 255 523
Epistola 256 524
Epistola 257 525

Epistola 258	526
Epistola 259	529
Epistola 260	530
Epistola 261	537
Epistola 262	540
Epistola 263	542
Epistola 264	546
Epistola 265	546
Epistola 266	550
Epistola 267	553
Epistola 268	554
Epistola 269	555
Epistola 270	557
Epistola 271	557
Epistola 272	558
Epistola 273	560
Epistola 274	561
Epistola 275	561
Epistola 276	561
Epistola 277	562
Epistola 278	564
Epistola 279	565
Epistola 280	565
Epistola 281	565
Epistola 282	566
Epistola 283	567
Epistola 284	568
Epistola 285	568
Epistola 286	569
Epistola 287	569
Epistola 288	569
Epistola 289	570
Epistola 290	572
Epistola 291	573
III Scrisori nedatate sau de autenticitate dubioasă	575

Epistola292 577
Epistola293 577
Epistola294 578
Epistola295 579
Epistola296 580
Epistola297 581
Epistola298 581
Epistola299 582
Epistola300 583
Epistola301 584
Epistola302 586
Epistola303 588
Epistola3J4 588
Epistola305 588
Epistola306 589
Epistola307 590
Epistola308 590
Epistola309 591
Epistola310 591
Epistola311 592
Epistola312 592
Epistola313 592
Epistola314 593
Epistola315 594
Epistola316 594
Eptstola317 595
Epistola318 595
Epistola319 596
Epistola320 596
Epistola321 597
Epistola322 593
Epistola323 598
Epistola324 599
Epistola325 600
Epistola326 600

Epistola327 601
Epistola328 601
Epistola329 602
Epistola330 602
Epistola331 602
Epistola332 603
Epistola333 603
Epistola334 603
Epistola335 604
Epistola336 604
Epistola337 606
Epistola338 606
Epistola339 607
Epistola340 608
Epistola341 609
Epistola342 610
Epistola343 610
Epistola344 611
Epistola345 611
Epistola346 612
Epistola347 613
Epistola348 613
Epistola349 613
Epistola350 614
Epistola351 614
Epistola352 615
Epistola353 615
Epistola354 615
Epistola356 616
Epistola357 616
Epistola358 617
Epistola359 617
Epistola360 618
Epistola361 618
Epistola362 619

Epistola363 621
Epistola364 622
Epistola365 623
Epistola366 624
Despre Sfântul Duh 626
Indice scripturistic 626
Indice real și onomastic 629
Epistole 631
Indice scripturistic 631
Indice real și onomastic 634
Cuprinsul 637

PSB Vol. 13

Studiu introductiv 5-26
ISTORIABISERICEASCĂ 28-391

Cartea întâia

- I. Ce se așteaptă de la lucrarea de față? 29
- II. Recapitularea sumară a doctrinei despre preexistența și dumnezeirea Domnului nostru
- III. Atât numele "Iisus" cât și cel de "Hristos" au fost cunoscute și cinstite de sfinții prooroci
- IV. Religia vestită de Iisus tuturor neamurilor nu e nouă și nici străină 41
- V. Despre anii arătării Sale printre oameni 44
- VI. Până la venirea Mântuitorului, potrivit proorociilor, evreii și-au avut conducătorii lor
- VII. Despre păruta contradicție dintre Evanghelia cu privire la genealogia lui Hristos 47
- VIII. Despre planul lui Irod de a ucide prunci și cu ce moarte a fost pedepsit și el 51
- IX. Despre cele întâmplate în vremea lui Pilat 54
- X. Despre arhieriei iudeilor sub care și-a propovăduit Hristos învățătura 55
- XI. Mărturii despre Ioan Botezătorul și despre Hristos 56
- XII. Despre ucenicii Mântuitorului 58
- XIII. Istorisire despre regele celor din Edessa 59

Cartea a doua

- I. Despre viața Apostolilor după Înălțarea la cer a Mântuitorului 64
- II. Ce impresie a făcut asupra lui Tiberiu referatul lui Pilat despre Hristos 67

- III. Cum de s-a răspândit în scurt timp învățătura creștină în toată lumea 69
- IV. După moartea lui Tiberiu, Gaius a pus pe Agripa rege peste iudei, surghiunind pe Irod
- V. Filon trimis sol în numele iudeilor, pe lângă Gaius 71
- VI. Nenorocirile care s-au abătut asupra iudeilor provin din nelegiuirile comise de ei împ
- VII. Sinuciderea lui Pilat 74
- VIII. Despre foametea din vremea împăratului Claudiu 74
- IX. Mucenicia Apostolului Iacob 75
- X. Cum a resimțit Irod Agripa pedeapsa dumnezeiască pentru că a prigonit pe Apostoli 7
- XI. Teuda înșelătorul 77
- XII. Elena, regina din Adiabeno 78
- XIII. Simon Magul 78
- XIV Predica Apostolului Petru în Roma 80
- XV. Evanghelia după Marcu 81
- XVI. Marcu e cel care predică primul creștinismul în Egipt 82
- XVII. Ce povestește Filon despre asceții egipteni 82
- XVIII. Care dintre scrierile lui Filon au ajuns până la noi? 86
- XIX. Ce nenorociri au dat peste iudei în ziua de Paști 88
- XX. Ce evenimente au mai avut loc la Ierusalim pe vremea lui Nero? 88
- XXI. "Egipteanul" de care vorbește și cartea "Faptele Apostolilor" 89
- XXII. Pavel în lanțuri la Roma, apărarea și eliberarea lui 90
- XXIII. Mucenicia lui Iacov, supranumit "Fratele Domnului" 91
- XXIV. Anian, primul episcop alexandrin după Marcu 96
- XXV. Prigoana lui Nero, în timpul căreia mor ca martiri Petru și Pavel 96
- XXVI. De ce au venit peste iudei atâtea nenorociri și de ce au declarat ei război romanilor
- Cartea a treia
- I. În ce părți ale lumii au propovăduit Apostolii? 99
- II. Cine a fost primul întăistător al Bisericii din Roma? 99
- III. Despre epistolele Apostolilor 100
- IV. Urmașii imediați ai Apostolilor 101
- V. Despre ultimul asediu suportat de iudei după ce a fost răstignit Hristos 102
- VI. Despre foametea care a dat peste iudei 104
- VII. Despre prevestirile făcute de Hristos 109
- VIII. Semnele dinaintea războiului 111
- IX. Iosif și scrierile rămase de la el 113
- X. Cum numește Iosif Scripturile dumnezeiești 114

- XI. După Iacov, Biserica din Ierusalim a fost condusă de Simeon 116
- XII. Vespasian a poruncit să se cerceteze dacă urmașii lui David mai trăiesc 116
- XIII. Anaclet devine al doilea episcop al Bisericii din Roma 116
- XIV. Al doilea episcop al Bisericii din Alexandria a fost Abiliu 117
- XV. Cum a ajuns Clement al treilea episcop al Romei 117
- XVI. Epistola lui Clement 117
- XVII. Persecuția creștinilor sub Domițian 118
- XVIII. Apostolul Ioan și "Apocalipsa" 118
- XIX. Domițian poruncește ca toți cei ce se trag din neamul lui David să fie omorâți 119
- XX. Rudele Mântuitorului 119
- XXI. Kerdos, al treilea episcop al Bisericii din Alexandria 120
- XXII. Ignatie, al doilea episcop al Bisericii din Antiohia 121
- XXIII. Știri despre Apostolul Ioan 121
- XXIV. Ordinea Evangheliilor 124
- XXV. Sfintele Scripturi recunoscute de toți și cele care nu sînt recunoscute de toți 127
- XXVI. Menandru înșelătorul 128
- XXVII. Despre erezia ebioniților 129
- XXVIII. Despre Cerint ereziarhul 130
- XXIX. Nicolae și ereticii nicolaiți 131
- XXX. Apostolii care au dus viață de căsătorie 132
- XXXI. Moartea lui Ioan și a lui Filip 133
- XXXII. Moartea de martir a lui Simeon, episcopul Ierusalimului 134
- XXXIII. Cum a oprit Traian ca creștinii să nu mai fie urmăriți 136
- XXXIV. Despre Evarist, al patrulea episcop al Romei 137
- XXXV. Despre Iustus, al treilea episcop al Bisericii Ierusalimului 137
- XXXVI. Ignatie și epistolele sale 137
- XXXVII. Propovăduitorul care s-au mai distins pe vremea aceea 140
- XXXVIII. Epistola lui Clement și alte scrieri atribuite lui pe nedrept 141
- XXXIX. Scrierile lui Papias 142

Cartea a patra

- I. Episcopii Romei și ai Alexandriei pe timpul lui Traian 145
- II. Ce au avut de suferit iudeii în acest timp? 145
- III. Cei care au înaintat apologii pentru creștini pe vremea împăratului Adrian 146
- IV. Episcopii Romei și ai Alexandriei pe vremea lui Adrian 146
- V. Episcopii de Ierusalim, de la Mântuitorul până în timpul de care vorbeam 147

- VI. Ultima împresurare a Ierusalimului, sub Împăratul Adrian 147
- VII. Cine au fost în această vreme căpeteniile "gnozei celei mincinoase"? 148
- VIII. Care au fost scriitorii bisericești din acea epocă? 151
- IX. Epistola lui Adrian prin care se interzice urmărirea creștinilor fără temei legal 152
- X. Care au fost sub Antonin episcopii din Roma și Alexandria 153
- XI. Erezii din vremea aceea 153
- XII. Apologia lui Iustin către împăratul Antonin 155
- XIII. Epistola lui Antonin către reprezentanții Asiei în problema noastră. 155
- XIV. Știri despre Policarp, ucenicul Apostolilor 157
- XV. În Smirna, pe vremea împăratului Verus, Policarp și alții mor ca martiri 158
- XVI. Iustin Filosoful suferă martirajul pe când propovăduia la Roma învățătura lui Hristo 159
- XVII. Martirii pe care-i amintește Iustin în opera sa 166
- XVIII. Scrierile lui Iustin care au ajuns până la noi 168
- XIX. Episcopii Romei și ai Alexandriei pe vremea domniei lui Verus 170
- XX. Care au fost episcopii Antiohiei în acea vreme 170
- XXI. Scriitorii bisericești care au strălucit în acel timp 170
- XXII. Hegesip și cei despre care amintește el 170
- XXIII. Dionisie, episcopul Corintului, și epistolele sale 172
- XXIV. Teofil, episcopul antiohienilor 174
- XXV. Filip și Modest 174
- XXVI. Meliton și cei pe care-i amintește el 175
- XXVII. Apolinarie 177
- XXVIII. Musanus 177
- XXIX. Erezia lui Tațian 178
- XXX. Sirianul Bardezan și scrierile atribuite lui 179
- Cartea a cincea
- I. Câți și cum au dus luptă până la capăt pentru credință în Galia 181
- II. Că martirii iubiți de Dumnezeu primeau pe cei căzuți în persecuție și-i vindecau 191
- III. Ce vedenie a avut în somn mucenicul Attalus? 192
- IV. Ce mărturie dădeau martirii despre Irineu? 193
- V. Dumnezeu a primit ruga creștinilor trimițând ploaie lui Marcu Aureliu 194
- VI. Lista episcopilor Romei 196
- VII. În timpul acela creștinii aveau încă darul minunilor 196
- VIII. Ce știri ne aduce Irineu despre Sfintele Scripturi? 196
- IX. Episcopii din vremea împăratului Comodus 200

- X. Panten filosoful 200
- XI Clement din Alexandria 200
- XII. Episcopii de Ierusalim 201
- XIII. Rodon și știrile lui despre marcioniți 202
- XIV. Proorocii mincinoși ai catafrigienilor 203
- XV. Despre schisma produsă de Blastus în Roma 203
- XVI. Montan și mincinoasele lui proorocițe 204
- XVII. Despre Miltiade și scrierile lui 207
- XVIII. Și Apolloniu a combătut pe catafrigieni și pe cei amintiți de el 208
- XIX. Serapion despre erezia frigienilor 211
- XX. Scrierile lui Irineu către schismaticii din Roma 212
- XXI. Cum a fost martirizat Apolloniu în Roma 213
- XXII. Episcopii mai cunoscuți din perioada aceasta 214
- XXIII. Despre controversa pascală purtată atunci 215
- XXIV. Contradicțiile din Bisericile din Asia 216
- XXV. Cum s-au împăcat toți în controversa pascală 218
- XXVI. Câte din frumoasele lucrări ale lui Irineu ni s-au păstrat 219
- XXVII. Opere ale altor scriitori care au strălucit atunci 219
- XXVIII. Cine a răspândit întâi erezia lui Artimon; viața lor și cum au falsificat Scriptura :
Cartea a șasea
- I. Persecuția de sub Sever 224
- II.- Despre râvna lui Origen încă din copilărie 224
- III. Încă de tânăr, Origen propovăduiește cuvântul Domnului 226
- IV. Câți dintre cei catehizați de el au ajuns la martiraj? 229
- V. Potamiana 229
- VI. Clement Alexandrinul 231
- VII. Despre scriitorul Iuda 231
- VIII. Despre o faptă neobișnuit de îndrăzneată a lui Origen 231
- IX. Despre minunile săvârșite de Narcisus 233
- X. Episcopii de Ierusalim 234
- XI. Alexandru 234
- XII. Serapion și scrierile atribuite lui 235
- XIII. Despre scrierile lui Clement 236
- XIV. Scrierile pe care le amintește Clement 237
- XV Heracla 239

XVI. Râvna cu care studia Origen Scripturile Sfinte	239
XVII. Simah traducătorul	240
XVIII. Ambrozie	241
XIX. Ce se mai știe despre Origen	241
XX. Ce alte scrieri se mai cunosc din vremea aceea	245
XXI. Episcopii mai cunoscuți din timpul acela	245
XXII. Despre scrierile lui Hipolit, care au ajuns până la noi	246
XXIII. Despre râvna lui Origen și cum a fost învrednicit să fie hirotonit preot	246
XXIV. Comentariile compuse de Origen în Alexandria	247
XXV. Cum a citat Origen Scripturile canonice	248
XXVI. Heracla ajunge episcop în Alexandria	250
XXVII. Relațiile episcopilor față de Origen	250
XXVIII. Persecuția lui Maximin	251
XXIX. Cum a rânduit Dumnezeu pe Fabian ca episcop al Romei	251
XXX. Ucenicii lui Origen	252
XXXI. Africanul	252
XXXII. Cărțile biblice tălmăcite de Origen pe când se afla în Cezareea	253
XXXIII. Greșeala lui Beril	254
XXXIV. Ce evenimente au avut loc pe vremea lui Filip (Arabul)	254
XXXV. Dionisie urmează lui Heracla în episcopat	255
XXXVI. Alte scrieri alcătuite de Origen	255
XXXVII. Rătăcirii printre arabi	256
XXXVIII. Erezia elkesaiților	256
XXXIX. Evenimentele mai importante de pe vremea domniei lui Deciu	257
XL. Întâmplările prin care a trecut episcopul Dionisie	258
XLI. Despre martiri din Alexandria	259
XLII. Alți martiri pe care-i amintește Dionisie	263
XLIII. Novat, felul lui de viață și erezia lui	264
XLIV. Serapion, după informațiile date de același Dionisie	268
XLV. O epistolă a lui Dionisie către Novat	269
XLVI. Alte epistole ale lui Dionisie	270
Cartea a șaptea	
I. Despre răutățile împăraților Deciu și Gallus	271
II. Despre episcopii Romei din timpul acestor împărați	271
III. Ciprian e cel dintâi care cere rebotezarea ereticilor	272

- IV. Câte epistole a compus Dionisie în problema rebotezării ereticilor 272
 - V. Despre pacea care a urmat după persecuție 272
 - VI. Despre erezia lui Sabelius 273
 - VII. Despre nelegiuirile ereticilor; vedenia avută de Dionisie și regula lui canonică 274
 - VIII. Învățătura greșită a lui Novatus 275
 - IX. Botezul nelegiuit al ereticilor 276
 - X. Împăratul Valerian și persecuția sa 277
 - XI. Prin câte au trecut atunci Dionisie și cei din Egipt 279
 - XII. Despre martirii din Cezareea Palestinei 284
 - XIII. Despre pacea din vremea împăratului Gallien 284
 - XIV. Episcopii mai cunoscuți din vremea aceea 285
 - XV. Martiriul lui Marin din Cezareea 285
 - XVI. O istorisire despre Astirius 286
 - XVII. Despre semnele minunilor săvârșite de Mântuitorul la Paneea 287
 - XVIII. Statuia ridicată de femeia cu curgerea sângelui 287
 - XIX. Tronul lui Iacov 288
 - XX. Epistolele festive ale lui Dionisie, prin care fixează data Paștilor 288
 - XXI. Despre evenimentele întâmplare pe atunci în Alexandria 289
 - XXII. Despre ciuma care a bântuit atunci în Alexandria 291
 - XXIII. Despre domnia împăratului Gallien 293
 - XXIV. Despre Nepos și schisma lui 293
 - XXV. Apocalipsa Sfântului Ioan 295
 - XXVI. Epistolele lui Dionisie 300
 - XXVII. Pavel din Samosata și erezia urzită de el în Antiohia 300
 - XXVIII. Despre cei mai cunoscuți episcopi de atunci 301
 - XXIX. Cum a fost depus și excomunicat Pavel de Samosata 301
 - XXX. Epistola episcopilor împotriva lui Pavel 302
 - XXXI. Despre nelegiuirea rătăcire a maniheilor, care apar chiar atunci 306
 - XXXII. Bărbații mai vestiți ai Bisericii care au rămas până la lupta împotriva Bisericii 30
- Cartea a opta
- I. Despre situația de dinaintea persecuției din timpul nostru 313
 - II. Despre dărâmarea Bisericilor 315
 - III. Felul în care s-au comportat apărătorii credinței în timpul persecuției 316
 - IV. Despre martirii lui Dumnezeu care au umplut lumea cu amintirea martirajului lor 317
 - V. Despre martirii din Nicomedia 318

- VI. Despre martirii de la palatul imperial 318
- VII. Despre martirii egipteni din Fenicia 320
- VIII. Despre martirii din Egipt 322
- IX. Despre martirii din Tebaida 322
- X. Însemnările martirului Fileas despre evenimentele din Alexandria 324
- XI. Despre martirii din Frigia 326
- XII. Despre foarte mulți alți bărbați și femei, luptători pentru credință 326
- XIII. Conducătorii bisericești care au confirmat prin sângele lor autenticitatea credinței 326
- XIV. Cum se comportau dușmanii creștinismului 332
- XV. Care era în acest timp destinul necreștinilor 335
- XVI. Îmbunătățirea situației 336
- XVII. Anularea edictelor de persecuție 337
- Adaos 338
- Cartea a noua
- I. Despre falsa destindere 340
- II. Schimbarea ce a urmat 342
- III. Despre idolul ridicat recent în Antiohia 342
- IV. Unele plângeri adresate împotriva creștinilor 343
- V. Despre unele "memorii" sau „acte" născocite 344
- VI. Despre martirii din vremea aceea 344
- VII. Despre un edict împotriva noastră afișat pe un stâlp 345
- VIII. Despre evenimentele ulterioare: foamete, ciumă și războaie 348
- IX. Căderea tiranilor; ultimele lor cuvinte înainte de moarte 350
- IX a. Copie de pe traducerea scrisorii lui Maximin: creștinii să nu mai fie persecutați 353
- X. Biruința împăraților celor iubitori de Dumnezeu 355
- XI. Nimicirea definitivă a dușmanilor credinței 358
- Cartea a zecea
- I. Despre pacea pe care ne-a dăruit-o Dumnezeu 361
- II. Reînnoirea Bisericilor 362
- III. Tîrnosiri de biserici prin toate localitățile 363
- IV. Cuvânt de preamărire pentru schimbarea fericită a lucrurilor 363
- Panegiric adresat lui Paulin, episcopul Tirului 364
- V. Copie de pe legiuirile împărătești privitoare la creștini 379
- VI. Copie de pe epistola împărătească prin care împăratul face Bisericii donații în bani 38
- VII. Copie de pe epistola imperială prin care s-a dispus ca întîistătătorii Bisericilor să fie

VIII. Liciniu înclină spre rău. Căderea lui	386
IX. Biruința lui Constantin și binefacerile făcute de el supușilor imperiului	390
MARTIRII DIN PALESTINA	395-424
I. Martirii Procopie, Alfeu și Zaheu	395
II. Mucenicul Roman	397
III. Timotei, Agapie, Tecla și alți opt martiri	398
IV. Mucenicul Apfian	399
V. Martirii Ulpian și Edesiu	402
VI. Martirul Agapie	403
VII. Fecioara Teodosia. Martirii Dominus și Auxentius	405
VIII. Alți mărturisitori, precum și martiriul Valentinei și al lui Pavel	407
IX. Persecuție și mai cruntă. Antonin, Zevina, Gherman și alți martiri	409
X. Petru Ascetul, Arsenie Marcionitul și alți martiri	412
XI. Pamfil și mulți alți martiri	413
XII. Întâistătătorii Bisericii	421
XIII. Silvan, Ioan și alți mucenici	422
Indice scripturistic	425
Indice real și onomastic	430
Cuprins	444

PSB Vol. 14

Studiu introductiv	5
Viața	6
Eusebiu și Constantin	12
Opera	12
Scrieri biblice și exegetice	12
Scrieri apologetice	14
Scrieri dogmatice	16
Discursuri și predici	16
Scrisori	17
Scrierile istorice	18
Viata lui Constantin	19
Autorul și autenticitatea lucrării	24
Probleme dintre cele mai controversate	29

Relatarea despre viziunea și convertirea lui Constantin	29
Sfârșitul lui Maximian Hercule	32
Maxențiu	33
Măsurile lui Constantin împotriva păgânismului	34
Războaiele lui Constantin împotriva lui Liciniu	34
Constanțiu Chlor	34
Tratatul de pace cu perșii	35
Constantin ca „episcop al celor din afară”	35
Relatarea despre înmormântarea lui Constantin	37
Principalele ediții și traduceri	37
Abrevieri	39
Bibliografie selectivă	42
Cuvântarea lui Constantin la adunarea sfinților	44
Ediții	49
Traduceri	49
Bibliografie	49
Discursul festiv la aniversarea a 30 de ani de domnie a Împăratului, Constantin (Tricennae)	
De sepulchro Christi	57
Viața fericitului împărat Constantin	61
Cuprinsul istorisirii vieții celei după voia lui Dumnezeu a fericitului împărat Constantin	
Despre viața fericitului împărat Constantin întocmită de Eusebiu al lui Pamfil	63
Cartea întâi	63
Cuprinsul cărții a doua	91
Cartea a doua	93
Cuprinsul cărții a treia	122
Cartea a treia	124
Cuprinsul cărții a patra	159
Cartea a patra	161
Cuvântarea ținută cu prilejul sărbătoririi a treizeci de ani de domnie a împăratului Constantin	
Despre Sfântul Mormânt	217
Cuprinsul cărții a cincea	251
Cuvântul adresat de Constantin adunării sfinților	253
Indice scripturistic	291
Indice real și onomastic	291
Cuprinsul	294

PSB Vol. 15

Studiu introductiv 5

1. Scurtă schiță biografică 5

2. Scrieri 8

3. Învățătura Sfântului Atanasie 12

Tratat despre întruparea Cuvântului și despre arătarea Lui nouă prin trup 87

Introducere: Unitatea lucrării lui Dumnezeu 89

Capitolul I. Cele ce au premers întrupării Cuvântului în economia mântuirii 90

Necesitatea răscumpărării omului 96

Capitolul II. Întruparea Cuvântului - condiție a biruinței asupra morții și a dăruirii nestricte

Capitolul III. Întruparea Cuvântului - refacere a omului zidit «după chipul» lui Dumnezeu

Capitolul IV. Valoarea mântuitoare a întrupării Cuvântului 110

Jertfa de pe Cruce 114

Învierea lui Hristos 123

Capitolul V. Dovedire față de iudei, din Vechiul Testament 128

a. Alte mărturii și cugetări despre minunile lui Hristos 132

b. Răspuns la afirmarea obișnuită a iudeilor, că Mesia încă nu a venit 133

Capitolul VI. Dovedire față de filosofii elini și față de închinătorii la idoli. Dovezi raționale

a. Conformitatea cu omul a întrupării 138

b. Întruparea se potrivește cu trupul omenesc 140

c. Efectele întrupării în univers 141

d. Dovezi scoase din fapte despre sfârșitul închinării la idoli al vrăjitoriilor și oracolelor și

e. Răspândirea minimată a puterii dumnezeiești a învățaturii lui Hristos 147

Concluzie: Efectul universal al întrupării 151

Concluzie generală 152

Trei cuvinte împotriva arienilor

Cuvântul întâi împotriva arienilor 157

Cuvântul al doilea împotriva arienilor 231

Cuvântul al treilea împotriva arienilor 327

Indice scripturistic 403

Indice real și onomastic 408

Cuprins 417

PSB Vol. 16

Introducere 5

Epistola întâia către Serapion, Episcopul de Thmuis, împotriva celor care hulesc și spun c

Epistola a doua către același Episcop Serapion, împotriva celor care declară pe Fiul creati

Despre Sfântul Duh. Epistola aceluiași, către același Episcop Serapion 78

Despre Sfântul Duh, către același episcop Serapion 87

Epistola despre sinoadele ce s-au ținut la Rimini, în Italia și la Seleucia, în Isauria 108

Către Epictet, Episcopul Corintului 168

Epistolă către Episcopul Adelfie, împotriva arienilor 179

Către Maxim Filosoful 187

Viața Cuviosului Părintelui nostru Antonie 191

Indice scripturistic 246

Indice real și onomastic 250

Cuprins 256

PSB Vol. 17

Prescurtări - 5

Introducere - 7

A. Viața Sfântului Vasile cel Mare - 7

B. Opera Sfântului Vasile cel Mare - 33

I — Omilii la Hexaemeron - 69

Omilia I «La început a făcut Dumnezeu cerul și pământul» - 71

Omilia a II-a “Despre: «Pământul era nevăzut și netocmit»” - 84

Omilia a III-a “Despre tărie” - 97

Omilia a IV-a “Despre adunarea apelor” - 111

Omilia a V-a “Despre odrăslirea pământului” - 119

Omilia a VI-a “Despre facerea luminătorilor” - 132

Omilia a VII-a “Despre târătoare” - 147

Omilia a VIII-a “Despre cele zburătoare și despre cele din apă” - 157

Omilia a IX-a “Despre cele de pe uscat” - 170

II — Omilii la Psalmi -	181
I Omilie la Psalmul I -	183
II Omilie la Psalmul VII -	193
III Omilia 1 la Psalmul XIV -	206
IV Omilia a II-a la o parte din Psalmul XIV -	214
V Omilie la Psalmul XXVIII -	222
VI Omilie la Psalmul XXIX -	236
VII Omilie la Psalmul XXXII -	245
VIII Omilie la Psalmul XXXVI -	261
IX Omilie la Psalmul XLIV -	383
X Omilie la Psalmul XLV -	299
XI Omilie la Psalmul XLVIII -	309
XII Omilie la Psalmul LIX -	325
XIII Omilie la Psalmul LXI -	331
XIV Omilie la Psalmul CXIV -	339
III — Omilii și cuvântări -	345
Omilia I despre post -	347
Omilia a II-a despre post -	358
Omilia a III-a la cuvintele «La aminte de tine însuși»-	365
Omilia a IV-a, despre mulțumire -	376
Omilia a V-a, la mucenița Iulia -	386
Omilia a VI-a, “la cuvintele Evangheliei după Luca «Strica-voi jitnițele mele și mai mari	
Omilia a VII-a “Către bogați” -	409
Omilia a VIII-a “Rostită în timp de foamete și secetă”-	422
Omilia a IX-a “Că Dumnezeu nu este autorul relelor” -	434
Omilia a X-a “Împotriva celor ce se mânie” -	448
Omilia a XI-a “Despre invidie” -	458
Omilia a XII-a “La începutul Proverbelor”-	467
Omilia a XIII-a “Îndemnătoare la Sfântul Botez”-	488
Omilia a XIV-a “Împotriva celor care se îmbată”-	500
Omilia a XV-a “Despre credință”-	510
Omilia a XVI-a “La cuvintele : «La început era Cuvântul»”-	515
Omilia a XVII-a “La mucenicul Varlaam” -	520
Omilia a XVIII-a “La mucenicul Gordie” -	524
Omilia a XIX-a “La sfinții patruzeci de mucenici”-	534

Omilia a XX-a “Despre smerenie”- 543
Omilia a XXI-a “Despre a nu ne lipsi de cele lumești și despre focul din afara Bisericii”-
Omilia a XXII-a, Către tineri “Cum pot întrebuința cu folos literatura scriitorilor eleni”- 5
Omilia a XXIII-a “La sfântul mucenic Mamant” - 583
Omilia a XXIV-a “Împotriva sabelienilor, a lui Arie și a anomeilor” - 589
Indice Scripturistic - 600
Indice real și onomastic - 614
Cuprinsul 650

PSB Vol. 18

CUPRINSUL

Cuvânt înainte I

Studiu introductiv ... 9

Asceticele ... 35

Prealabila înfățișare ascetică ... 57

Cuvânt ascetic I ... 60

Cuvânt despre asceză ... 72

Cuvânt despre judecata lui Dumnezeu ... 74

Cuvânt despre credința ... 87

Tabelul Regulilor morale ... 96

Regulile morale

Regula 1. Despre pocăință și care este timpul pocăinței, despre calitățile ei și despre roade

Regula 2. Despre orice împotrivor și că este curat studiul celor care vor să fie bineplăcuți

Regula 3. Despre dragostea față de Dumnezeu și care este dovada acesteia 105

Regula 4. Care este cinstirea lui Dumnezeu și care este necinstirea ... 105

Regula 5. Despre dragostea oamenilor între ei și despre calitățile acesteia 106

Regula 6. Trebuie să avem curaj în mărturisirea lui Dumnezeu și a lui Hristos însuși ... 10

Regula 7. Nu le este îndestulătoare pentru mântuire mărturisirea Domnului celor care calcă

Regula 8. Despre credință și despre învățarea cuvintelor Domnului ... 108

Regula 9. Despre cunoașterea și recunoașterea celor ce ni se impun ... 110

Regula 10. Care este sfârșitul păcatului și care (este) cel al poruncii lui Dumnezeu ... 112

Regula 11. Despre judecățile lui Dumnezeu și despre teama de acestea ... 112

Regula 12. Despre contravenirea și contrazicerea sau ascultarea și păzirea voințelor lui D

Regula 13. Despre promptitudinea în orice timp și despre studierea fără amânare a celor c
Regula 14. Despre plăcerea fiecăruia dintre cei care termină lucrul în parte ... 116
Regula 15. Nu trebuie să se laude (cineva) cu realizările altora și să-și neglijeze pe ale sal
Regula 16. Despre cei care caută să folosească ceva din ceea ce este comun celor buni și i
Regula 37. Cum trebuie să se dispună cu privire la timpul prezent ... 117
Regula 18. Despre modul și dispoziția celor care se preocupă de porunca lui Dumnezeu .
Regula 19. Despre cel care împiedică și care este împiedicat către porunca lui Dumnezeu
Regula 20. Despre Botez și care este rațiunea și puterea Botezului ... 122
Regula 21. Despre împărtășirea cu trupul și sângele lui Hristos și care este rațiunea aceste
Regula 22. Cum se înstrăinează cineva de Dumnezeu și prin ce se face familiar lui Dumne
Regula 23. Despre cei care se dau bătuți și pe care păcate le detestă (urăsc) 125
Regula 24. Despre minciună și despre adevăr ... 125
Regula 25. Despre pălăvrăgeală și despre folosirea cuvintelor serioase ... 126
Regula 26. Trebuie să se facă uz întâi de mărturiile din Scriptură pentru stabilirea celor fă
Regula 27. Despre asemuirea după putere față de Dumnezeu și față de sfinți ... 127
Regula 28. Este deosebire între bărbații buni și cei vrăjmași ... 128
Regula 29. In ce mod ne angajăm (prin cuvinte) profesiunea ... 128
Regula 30. Despre cinstirea celor oferite de Dumnezeu ... 129
Regula 32. Despre folosirea celor atribuite (încredințate) sfinților ... 129
Regula 32. Despre datorii și restituiri ... 129
Regula 33. Despre cei care scandalizează și cei ce sânt scandalizați ... 130
Regula 34. Se cuvine ca fiecare să ia ca proprie măsură, pentru a se așeza între alții, mode
Regula 35. Despre cei care disprețuiesc cele bune ... 132
Regula 36. Despre cinstirea și buna dispoziție pentru cei sfinți ... 133
Regula 37. Despre cei care, potrivit puterii, se îndeamnă la puține ... 134
Regula 38. Cum trebuie să se facă bună primire ... 134
Regula 39. Despre fermitatea în cele bune ... 135
Regula 40. Despre cei care învață altceva (fals) ... 135
Regula. 41. Despre tăierea (îndepărtarea), celor care fac scandal și despre îngăduința față
Regula 42. Despre lămurirea Domnului cu privire la cel care împlinește legea ... 136
Regula 43. Despre deosebirea poruncilor legii și ale Evangheliei ... 136
Regula 44. Că este ușoară sarcina Domnului, dar apăsător păcatul ... 137
Regula 45. Despre egalitate și smerenie ... 138
Regula 46. Despre studierea faptelor mai mari și mai mici ... 138
Regula 47. Despre bogăție și sărăcie și despre cei ce urmează acestora ... 139

Regula 48. Despre binefacerea fraților și despre lucrarea pentru aceasta ...	140
Regula 49. Despre cel care Judecă și se judecă pe sine, sau și pe altul ...	142
Regula 50. Despre pace și făcătorul de pace ...	144
Regula 52. Cum trebuie să fie cel care încearcă să îndrepte pe aproapele ...	144
Regula 52. Despre întristarea pentru cei care păcătuiesc și cum trebuie să ne întreținem (în	
Regula 53. Despre judecata celor ce păstrează ranchiună față de cei încredințați ca să fie j	
Regula 54. Despre a judeca și a face discriminare ...	146
Regula 55. Despre dispoziția (sufletească) și mărturisirea harurilor lui Dumnezeu și despr	
Regula 56. Despre rugăciune și când, și ce, și cum, și pentru cine trebuie să ne rugăm ...	1
Regula 57. Despre mândria pentru cele înfăptuite ...	151
Regula 58. Despre dobândirea harurilor lui Dumnezeu și (despre) împărtășirea lor ...	151
Regula 59. Despre cinstirea și mărirea (gloria) lumească ...	153
Regula 60. Despre deosebirea harurilor lui Dumnezeu și acordul celor distinși cu acestea,	
Regula 61. Despre josnicia ca oameni a celor care au primit harul lui Dumnezeu ...	156
Regula 62. Despre cei care se mânie și când trebuie să ne retragem și când să ne împotriv	
Regula 63. Despre timiditate și curaj după împrejurări ...	159
Regula 64. Despre bucuria cea în pătimirile pentru Hristos ...	160
Regula 65. Cum trebuie să ne rugăm și în ce scop ...	160
Regula 66. Despre cei care părăsesc pe cei care luptă pentru pietate și despre cei ce luptă	
Regula 67. Despre cei care se întristează pentru cei care mor ...	161
Regula 68. Despre deosebirea dintre veacul acesta (prezent) și cel viitor ...	162
Regula 69. Despre cei opriți de Scriptură împreună și după conexitate sau cei îngăduiți (a	
Regula 70. Despre cei care se îndeletnicesc cu predicarea Evangheliei și pe cine și ce înva	
Regula 71. Despre cei rânduiți după adeziune sub proiestoși ...	183
Regula 72. Cum se cuvine să deosebească cei care învață pe duhovnicii dascălilor de cei c	
Regula 73. Despre cei căsătoriți ...	187
Regula 74. Despre văduve ...	188
Regula 75. Despre sclavi și stăpâni ...	189
Regula 76. Despre copii și părinți ...	190
Regula 77. Despre fecioare ...	191
Regula 78. Despre soldați ...	191
Regula 79. Despre conducător și supuși ...	191
Regula 80. Cum vrea cuvântul să fie în general creștinii și cum proiestoșii ...	192

Cuvânt ascetic III ... 205

Regulile Mari

Cuvânt înainte ... 210

Regula 1. Despre ordinea si înlănțuirea poruncilor Domnului ... 219

Regula 2. Despre iubirea de Dumnezeu și că închinarea și puterea pentru păzirea poruncil

Regula 3. Despre dragostea către aproapele ... 224

Regula 4. Despre frica de Dumnezeu ... 226

Regula 5. Despre neîmprăștierea minții ... 226

Regula 6. Că este necesară izolarea de lume ... 229

Regula 7. Trebuie să trăim împreună cu cei care, simțind la fel, au același scop de a plăce

Regula 8. Despre renunțarea (la lume) ... 234

Regula 9. Nu trebuie să-și lase averea (cel care se consacră Domnului) rudelor după trup,

Regula 10. Care dintre cei care vin să ducă viața după Dumnezeu trebuie să fie primiți și

Regula 11. Despre sclavi ... 241

Regula 12. Cum trebuie să fie primiți cei căsătoriți ... 242

Regula 13. Că exercitarea tăcerii este de folos neofitiilor ... 243

Regula 14. Despre cei care s-au afierosit lui Dumnezeu și apoi încearcă să-și retragă făgă

Regula 15. Despre primirea și educarea copiilor și despre făgăduința fecioarelor ... 244

Regula 16. Despre cumpătare ... 247

Regula 17. Că și în răs trebuie cumpătare ... 249

Regula 18. Trebuie să gustăm din toate câte ni se pun înainte ... 251

Regula 19. Oare este măsura înfrânării ... 252

Regula 20. Care este modul primirii (oaspeților) la masă ... 254

Regula 21. Cum trebuie să stăm pe scaun sau să ne așezăm la masă în timpul prânzului ...

Regula 22. Ce haină este potrivită pentru creștin ... 258

Regula 23. Despre brâu ... 263

Regula 24. Despre modul în care se cuvine să trăim între noi ... 261

Regula 25. Că este groaznică judecata proiestosului care nu mustră pe cei care păcătuiesc

Regula 26. Că toate, și cele ascunse ale inimii, să fie arătate proiestosului 263

Regula 27. Dacă și proiestosul ar greși vreodată, trebuie să fie mustrat și el de către cei m

Regula 28. Cum trebuie să procedeze toți (frații) față de cel neascultător 264

Regula 29. Despre cel care lucrează cu mândrie sau cu murmurare .. 266

Regula 30. Cu ce simțăminte trebuie să poarte grijă proiestosii de frați . 267

Regula 31. Că trebuie să fie primită slujirea de la proiestos ... 267

Regula 32. Cum trebuie să se poarte (călugărul) cu rudele după trup .. 268

- Regula 33. Care este modul convorbirii cu surorile ... 269
- Regula 34. Cum trebuie să fie cei care împart bunurile fraților în comunitate ... 271
- Regula 35. Dacă trebuie să se formeze mai multe comunități de frați în același sat 273
- Regula 36. Despre cei care se retrag din comunitatea fraților ... 276
- Regula 37. Dacă trebuie să se neglijeze lucrul sub pretextul rugăciunii și psalmodiei, și ce ... 277
- Regula 38. Care meserii se potrivesc cu profesiunea noastră ... 280
- Regula 39. Cum trebuie să se valorifice (vândă) cele produse de munca (noastră) și cum să ... 281
- Regula 40. Despre negoțul cu mărfuri în adunări ... 282
- Regula 41. Despre autoritate și despre ascultare ... 283
- Regula 42. Cu ce scop și cu ce dispoziție trebuie să lucreze cei ce se ocupă cu lucrul... 284
- Regula 43. Ce fel trebuie să fie proiestoșii și cum să îndemne pe frați ... 287
- Regula 44. Cui trebuie să i se îngăduie călătorii și cum să fie examinați când se înapoiază ... 288
- Regula 45. Pe lângă proiestos trebuie să mai fie unul în măsură să poarte grija de frați, că ... 289
- Regula 46. Nimeni să nu ascundă păcatele fraților sau pe ale sale ... 291
- Regula 47. Despre cei care nu primesc cele hotărâte de proiestos ... 292
- Regula 48. Nu trebuie să fie privite (cercetate) din curiozitate lucrările proiestosului, ci ... 293
- Regula 49. Despre controversele care ar interveni uneori între frați ... 293
- Regula 50. Cum trebuie să procedeze proiestosul la stabilirea epitimiilor ... 291
- Regula 51. Cum trebuie să se îndrepte greșeala celui care a păcătuit ... 294
- Regula 52. Cu ce dispoziție trebuie să fie primite epitimiile ... 295
- Regula 53. Cum vor îndrepta învățătorii meseriilor pe, copiii care greșesc 295
- Regula 54. Proiestoșii comunității de frați să se sfătuiască împreună cu privire la chestiun ... 296
- Regula 55. Dacă folosirea artei medicale corespunde scopului pietății ... 296

Capitolele Regulilor mici

Cuvânt înainte ... 315

- Regula 1. Dacă este cu putință sau este de folos cuiva ca să-și îngăduie să facă sau să spu ... 316
- Regula 2. Ce mărturisire trebuie să-și ceară între ei cei care doresc să viețuiască împreună ... 317
- Regula 3. Cum vom întoarce pe cel care păcătuiește sau, dacă nu se întoarce, cum trebuie ... 318
- Regula 4. Dacă cineva și pentru păcate mici ar strâmtora pe frați spunând că trebuie să se ... 319
- Regula 5. Cum trebuie să se pocăiască cineva pentru fiecare păcat ... 318
- Regula 6. Ce fel (de om) este cel care mărturisește cu cuvântul că se pocăiește, dar păcatu ... 319
- Regula 7. Care este judecata acelor care apasă pe cei care greșesc ? ... 319
- Regula 8. Cum trebuie să fie primit cel care se pocăiește în mod sincer ?... 319
- Regula 9. Cum trebuie să ne comportăm față de cel care păcătuiind nu se pocăiește? ... 320
- Regula 10. Sufletul care s-a ticăloșit în multe păcate, cu ce fel de teamă și cu ce fel de lac ... 321

- Regula 11. Cum ajunge cineva să urască păcatele ? ... 321
- Regula 12. Cum se va încredința sufletul că Dumnezeu i-a iertat păcatele ? ... 321
- Regula 13. Dacă cel care a păcătuit după botez trebuie să deznădăjduiască pentru mântuire ? ... 321
- Regula 14. Prin ce roade poate fi dovedită pocăința adevărată ... 322
- Regula 35. Ce înseamnă: «De câte ori îmi va greși fratele meu și voi ierta lui?» ... 322
- Regula 16. Pentru ce câteodată sufletul și fără să se străduiască, aproape în mod automat, se pocăiește ? ... 322
- Regula 17. Dacă cineva, în gând, și-ar aduce aminte să mănânce, apoi s-a condamna pe sine ? ... 322
- Regula 18. Dacă se cuvine ca aceleia care a greșit vreodată în comunitatea frățească să i se ierte ? ... 322
- Regula 19. Dacă cineva este bănuit de păcat, dar nu face aceasta în mod arătat, trebuie să se pocăiească ? ... 322
- Regula 20. Dacă cel care a trăit în păcate trebuie să se ferească să aibă relații cu eterodocșii ? ... 322
- Regula 21. De unde (vine) împrăștierea (minții) și gândurile, și cum le vom îndrepta ? ... 322
- Regula 22. De unde provin nălucirile cele necuviincioase din noapte ? ... 326
- Regula 23. Până la câte cuvinte se socotește vorbire deșartă ? ... 326
- Regula 24. Ce este injuria ? ... 327
- Regula 25. Ce este clevetirea ? ... 327
- Regula 26. Cel care clevetește pe fratele sau cel care ascultă pe clevetitor și îl suferă, de ce se pedepsește ? ... 327
- Regula 27. Dar dacă cineva va cleveti pe proiestos, cum trebuie să ne comportăm față de el ? ... 327
- Regula 28. Despre cel care răspunde cu glas mai ridicat și cu cuvinte tari ... 328
- Regula 29. În ce chip ar putea cineva să nu se mânie ... 329
- Regula 30. Cum vom tăia patima poftelor rele ... 329
- Regula 31. Dacă se oprește cu totul râsul ... 329
- Regula 32. De unde provine pofta de somn fără de vreme și fără măsură și cum o vom încetina ? ... 329
- Regula 33. Cum se demască cel care se străduiește să fie bineplăcut oamenilor 330
- Regula 34. Cum va evita cineva patima de a fi bineplăcut oamenilor ... 330
- Regula 35. Cum se cunoaște cel mândru și cum se vindecă ... 331
- Regula 36. Dacă trebuie să caute cineva cinste ... 331
- Regula 37. În ce chip ar putea să devină râvnitor cel care este lenevos în împlinirea poruncii ? ... 331
- Regula 38. Dacă un frate ar primi poruncă și s-ar împotrivi, dar după aceea s-ar duce de la sine ? ... 331
- Regula 39. Dacă cineva ar asculta și (după aceea) ar cârți ... 332
- Regula 40. Dacă un frate ar mârșni pe frate cum trebuie să se îndrepte ? ... 333
- Regula 41. Dacă cel care a mârșnit n-ar primi să se justifice ... 333
- Regula 42. Dar dacă cel care a mârșnit și-ar cere iertare, iar cel care a fost mârșnit n-ar vrea să ierte ? ... 333
- Regula 43. Cum trebuie să se poarte cineva cu cel care îl trezește pentru rugăciune ... 334
- Regula 44. Dacă însă cel care a fost trezit s-ar mânia sau chiar s-ar înfuria, de ce (pedeapsă) are ? ... 334
- Regula 45. Cel care neglijează să cunoască voile Domnului să nu se pedepsească mai mult ? ... 334

Regula 46. Dacă cel care tolerează pe altul să săvârșească păcat este vinovat de păcat ... 3

Regula 47. Dacă trebuie să fim indiferenți pentru cei care păcătuiesc ... 336

Regula 43. Lăcomia până la ce (limită) se judecă ? ... 337

Regula 49. Ce înseamnă a se făli ? ... 337

Regula 50. Dacă cineva înlătură hainele mai scumpe și vrea întotdeauna pe cea mai ieftin

Regula 51. Ce înseamnă «Raca» ? ... 338

Regula 52. Cine este doritor de mărire deșartă și cine se străduiește să placă oamenilor ? .

Regula 53. Ce este întinarea trupului și ce este întinarea sufletului și cum ne vom curăți d

Regula 54. Ce este iubirea de sine și cum se va cunoaște pe sine iubitorul de sine ? ... 339

Regula 55. Ce deosebire este între amărăciune, mânie, iuțime și întărâtare ? ... 339

Regula 56. Cine este cel care se înalță cu gândul, cine este trufașul și cine este cel mândru

Regula 57. Dacă cineva ar avea o lipsă (viciu) neândreptată și prin muștrări repetate împc

Regula 58. Se condamnă numai cel care a mințit în mod deliberat sau și cel care spune ce

Regula 59. Dacă cineva ar gândi numai să facă ceva, dar nu ar face, oare și acesta se conc

Regula 60. Despre cel care ar hotărî în grabă să facă ceva din cele care nu-i sânt plăcute l

Regula 61. Dacă cineva nu poate să lucreze și nici n-ar vrea să învețe psalmi ? ... 342

Regula 62. Dacă cineva ar face cu ce i s-a încredințat cum a făcut cel care a ascuns talanti

Regala 63. Dacă cineva ar face ca aceia care au cârtit împotriva celor care au venit în urm

Regula 64. Ce înseamnă a scandaliza și cum ne vom păzi de aceasta ? ... 343

Regula 65. Cum poate să țină cineva adevărul întru nedreptate ... 345

Regula 66. Ce este întrecerea (discutarea) și ce este întărâtare ... 346

Regula 67. Ce este necurăția și ce este nerușinarea ... 346

Regula 68. Ce este propriu mâniei și ce este propriu indignării judicioase ... 346

Regula 69. Despre cel care nici nu mănâncă mai puțin decât ceilalți, nici nu are corpul ne

Regula 70. Cum trebuie să ne purtăm cu cel care se folosește rău de haine și de încălțămii

Regula 71. Sunt unii care caută înainte de toate pe cea dulce dintre mâncăruri, iar alții pre

Regula 72. Dacă cineva, cu prilejul meselor, în frățietate s-ar purta cu necuviință, mâncân

Regula 73. Despre cel care nu din dorința de îndreptare a fratelui, muștră pe cel care greș

Regula 74. Despre cei care ies din comunitatea frățască și doresc să trăiască viață singur

Regula 75. Dacă este potrivit să spunem că satana este pricinuitoarea oricărui păcat, fie cu

Regula 76. Dacă se cuvine ca, așa-zicând, prin economie să mințim pentru ceva ce s-ar pă

Regula 77. Ce este înșelăciunea și ce este năravul rău ... 350

Regula 78. Cine sânt iscoditorii de rele ... 351

Regula 79. Dacă cineva se acuză continuu pe sine că se poartă rău cu

fratele, cum se va îndrepta ? ... 351

Regula 80. De unde provine faptul că minții îi lipsesc gândurile bune și grijile ce plac lui

Regula 81. Dacă se cuvine să fie certați deopotrivă cei cucernici și cei indiferenți, când se

Regula 82. Fiindcă Scriptura relatează că: «pe bătrâne, ca pe mame» (I Tim. 5, 2), dacă s-

Regula 83. Dacă cineva, săvârșind multe fapte bune, ar greși o singură dată, cum vom pro

Regula 84. Despre cel care are caracter violent și turbulent ... 354

Regula 85. Dacă se cuvine a avea ceva propriu în comunitatea frățească 354

Regula 86. Dacă cineva ar spune că nici nu iau de la comunitatea frățească, nici nu dau, c

Regula 87. Dacă se îngăduie fiecăruia să dea haina lui cea veche sau încălțăminte, la por

Regula 88. Ce este grija cea lumească ... 355

Regula 89. Fiindcă s-a scris: «Răscumpărarea sufletului bărbatului este bogăția .lui» ce v

Regula 90. Dacă se îngăduie să avem haină de noapte, fie de păr, fie de altceva 356

Regula 91. Dacă un frate care nu are nimic al său ar fi rugat de cineva să-i dea haina pe c

Regula 92. Fiindcă Domnul a poruncit să vindem averile noastre, ce trebuie să înțelegem

Regula 93. Cel care odată și-a lăsat averile și a făgăduit să nu mai aibă nimic al său, cu ce

Regula 94. Despre cel care datorând impozite intră într-o comunitate frățească 358

Regula 95. Dacă este în interesul celor care au venit de curând să înceapă de îndată să înv

Regula 96. Dacă se cade să se îngăduie oricui ar vrea să învețe carte sau să fie atent la cei

Regula 97. Dacă cineva ar spune: vreau să locuiesc la voi puțină vreme — se cuvine oare

Regula 98. Ce gând trebuie să aibă proiestosul în cele pe care le poruncește sau le rânduie

Regula 99. Cu ce dispoziție sufletească se cuvine să mustre cel care este în drept să mustr

Regula 100. Pe cei care vin din afară și cer, cum îi vom slobozi ? .. 360

Regula 101. Despre cel căruia i s-a încredințat chivernisirea (bunurilor) și despre cei ce c

Regula 102. Despre cei care pleacă din comunitatea frățească pentru orice motiv 361

Regula 103. Fiindcă se întâmplă ca în unele cazuri chiar unul dintre cei în vârstă (presvite

Regula 104. Cum trebuie să se încredințeze purtările de grijă fraților . 362

Regula 105. Dacă se cuvine ca aceia veniți de curând în comunități frățești sa învețe de în

Regula 106. Ce epitimii se cuvine să se folosească în comunitatea frățească 363

Regula 107. Despre cel care spune că are dorință să trăiască într-o comunitate frățească ...

Regula 108. Dacă se cuvine ca proiestosul, fără să fie prezentă proiestoasa (frăției de surc

Regula 109. Dacă se cuvine ca proiestosul să vorbească des cu proiestoasa (stareța) ... 36

Regula 110. Dacă se cuvine ca atunci când o soră se mărturisește unui duhovnic mai în v

Regula 111. Dacă o presviteră (stareță) ar fi îndreptățită să protesteze atunci când presvite

Regula 112. Dacă cineva ar veni la viața cea după Dumnezeu, este oare drept ca proiestos

Regula 113. Oare poate cel căruia i s-a încredințat grija sufletelor să păzească și aceasta: .

Regula 114. Dacă se cuvine a asculta de oricine și orice ar porunci . 365

- Regula 115. Cum trebuie să ne supunem unul altuia ... 366
- Regula 116. Până unde se cuvine a fi ascultători întru rânduiala de a fi bineplăcuți lui Dumnezeu ... 366
- Regula 117. Cel care nu se învață întru cele rânduite spre porunca ce-i stă înaintea în fiecare zi ... 366
- Regula 118. Cel care se sârguiește spre poruncă și lucrează nu ceea ce se poruncește, ci ceea ce vrea ... 366
- Regula 119. Dacă se îngăduie fiecăruia să-și părăsească lucrul ce i s-a încredințat și să caute altă lucrare ... 366
- Regula 120. Dacă se cuvine a ieși undeva fără aprobarea proiestosului ... 368
- Regula 121. Dacă este îngăduit să se renunțe la lucrările mai grele ... 368
- Regula 122. Dacă cineva, fiind canonisit să nu ia binecuvântare, ar zice că dacă nu iau binecuvântare ... 368
- Regula 123. Dacă cineva se mârșăiește, neîngăduindu-i-se să facă ceea ce nu poate să facă ... 368
- Regula 124. Dacă cineva s-ar întâlni undeva din întâmplare cu eretici sau păgâni, se îngăduie să vorbească cu ei ... 368
- Regula 125. Dacă cel căruia i s-a încredințat o lucrare și ar face ceva fără încuviințare, îngăduie să se poartă așa ... 368
- Regula 126. Cum poate cineva să nu fie biruit de iubirea dulceaților din bucate ... 371
- Regula 127. Unii spun că este cu neputință ca omul să nu se mânie ... 371
- Regula 128. Celuia care vrea să se înfrâneze peste putere, așa încât să se împiedice și poruncească ... 371
- Regula 129. Despre cel care postește mult, dar la masă nu poate suporta mâncarea cea de post ... 371
- Regula 130. Cum trebuie să se postească atunci când ar fi trebuință de post ... 372
- Regula 131. Cel care nu mănâncă de unde mănâncă frații, ci cere altceva, oare face bine ? ... 372
- Regula 132. Cel care spune: aceasta mă vătămă și se întristează dacă nu i s-ar da altă (mâncare) ... 372
- Regula 133. Dar dacă ar și cârți cineva pentru mâncare ? ... 373
- Regula 134. Dar dacă cineva mâniindu-se ar renunța să ia din cele spre trebuință ? ... 373
- Regula 135. Dacă se cuvine ca acela care se ostenește să ceară chiar el ceva mai mult decât are ... 373
- Regula 136. Dacă trebuie să se adune toți la ora mesei, și pe cel care absentează și pe cel care este prezent ... 373
- Regula 137. Dacă e bine ca să hotărască cineva să se înfrâneze pentru un interval de timp ... 373
- Regula 138. Dacă se cuvine ca în comunitatea frățască cineva să postească mai mult decât ceilalți ... 373
- Regula 139. Prelungindu-se postul devenim mai slabi pentru lucru. Așadar, ce se cuvine să se facă ? ... 373
- Regula 140. Dacă cineva nu s-ar înfrâna de la mâncăturile vătămătoare, ci mâncând cu lăcomie ... 373
- Regula 141. Oare se cuvine să se afle străini în ateliere ? ... 377
- Regula 142. Dacă se cuvine ca meșterii să primească de la cineva un lucru fără aprobarea proiestosului ... 377
- Regula 143. Cum sânt datori cei care lucrează să poarte grijă de multele ce le-au fost încredințate ? ... 377
- Regula 144. Dar dacă cineva ar pierde ceva din neglijență sau i-ar da o rea întrebuințare celui care i l-a dat ... 377
- Regula 145. Dar dacă cineva cu de la sine putere ar împrumuta cuiva (un lucru) sau ar prinde ... 377
- Regula 146. Dar dacă, având urgență nevoie, proiestosul ar cere de la acesta o unealtă și cineva nu i-o dă ... 377
- Regula 147. Cel care se îndeletnicește cu lucrul chelăriei sau al bucătăriei sau al altui lucru ... 377
- Regula 148. Care este măsura autorității pe care o are în administrarea (alimentelor) cel în care se încredințează ... 377
- Regula 149. Ce judecată va avea administratorul (de alimente) dacă ar face ceva cu părțin

Regula 150. Dar dacă din neglijență n-ar da fratelui cele spre trebuință ? 380

Regula 151. Dacă îi este îngăduit celui care servește să vorbească cu voce mai tare ... 380

Regula 152. Despre cel care s-a ostenit peste putere în slujire ... 381

Regula 153. Aceea căreia i s-au încredințat lămurile, cum se cuvine să le administreze (și) ... 381

Regula 154. Dacă s-ar întâmpla ca fiind frați puțini și slujind la mai multe surori, din nevoi ... 381

Regula 155. Cum trebuie să ne comportăm cu cei bolnavi din casa de străini ... 382

Regula 156. Cel căruia i s-a încredințat o grijă cum ar fi a chelăriei sau alta asemenea, trebuie să ... 382

Regula 157. Cu ce dispoziție sufletească se cuvine să slujească cineva lui Dumnezeu 382

Regula 158. Cu ce dispoziție sufletească se cuvine să primească cineva epitimia 383

Regula 159. Cel care se plânge împotriva celui care îi dă canon este josnic 383

Regula 160. Cu ce dispoziție sufletească suntem datori să slujim fraților 384

Regula 161. Despre cel care se plânge împotriva celui care îi dă canon este josnic 383

Regula 162. Ce fel de dragoste se cuvine să avem între noi ... 384

Regula 163. În ce chip va putea cineva să ajungă la iubirea față de aproapele 385

Regula 164. Ce însemnează aceasta: «Nu judecați și nu veți fi judecați»? 385

Regula 165. Cum va cunoaște cineva dacă se pornește împotriva fratelui care greșește din ... 385

Regula 166. Cu ce stare sufletească se cuvine să ne supunem celui care ne silește la împlinire ... 385

Regula 167. Cum se cuvine să fie sufletul care a fost socotit vrednic să se îndeletnicească ... 385

Regula 168. Cu ce stare sufletească se cuvine să primească cineva haina sau încălțăminte ... 385

Regula 169. Dacă un frate mai tânăr ar primi poruncă să învețe ceva pe unul mai bătrân, cum ... 385

Regula 170. Dacă se cuvine să tratăm deopotrivă și pe cel care se îndreaptă mai mult și pe cel ... 385

Regula 171. Dacă însă cel mai mic s-ar mândri fiindcă este cinstit mai mult cel mai cucernic ... 385

Regula 172. Cu ce teamă sau cu ce încredințare sau cu ce stare sufletească se cuvine să ne ... 385

Regula 173. Dacă se cuvine ca la ora când se cântă psalmi în casă să se facă și oarecare ... 385

Regula 174. Cum ar putea cineva să împlinească poruncile Domnului în gând și cu dorință ... 385

Regula 175. Cum se vedește cel care iubește pe fratele după porunca Domnului ... 391

Regula 176. Care sânt vrăjmașii pe care ni s-a poruncit să-i iubim .. 391

Regula 177. Cum sânt datori cei puternici să poarte neputințele celor slabi 392

Regula 178. Ce înseamnă: «Purtați sarcinile unul altuia» ... 393

Regula 179. Cum poate cineva fără dragoste să dobândească atâta credință încât să mute ... 393

Regula 190. Cu ce dispoziție sufletească și cu ce atenție se cuvine să ascultăm cele ce se ... 393

Regula 181. Dacă două comunități de frați ar fi aproape una de alta și una este săracă, iar ... 393

Regula 182. Din ce roade se cuvine să se probeze cel care muștră cu milă pe fratele care ... 393

Regula 183. Dacă s-ar întâmpla ca unii trăind în comunitate de frați să se dezbine între ei, ... 393

Regula 184. Cum poate cineva și când mingie și când muștră, nu numai să se străduiască ... 393

Regula 185. Dacă cineva în timpul unei conversații, văzând pe cei care ascultă că sânt de ... 393

- Regula 186. Pentru care prieteni suntem datori să ne punem sufletul .. 396
- Regula 187. Dacă se cuvine ca fiecare să primească ceva de la rudeniile după trup ... 397
- Regula 188. Cum vom vedea pe cei care au locuit oarecând cu noi sau pe rudeniile care v
- Regula 189. Dar dacă ne-ar și ruga vrând să ne ducă pe noi la dâșii, se cuvine să-i ascult
- Regula 190. Oare se cuvine să miluim pe rudeniile după trup, care doresc mântuirea lor? .
- Regula 191. Care este cel blând ... 399
- Regula 192. Care este mâhnirea cea după Dumnezeu și care este mâhnirea lumii? ... 399
- Regula 193. Care este bucuria în Domnul și ce, dacă facem, se cuvine să ne bucure ? ... 399
- Regula 194. Ce plângere (se cade) să luăm asupra noastră, ca să fim socotiți vrednici de f
- Regula 195. Cum face cineva toate spre slava lui Dumnezeu ? ... 400
- Regula 196. Cum mănâncă cineva și bea spre slava lui Dumnezeu ? .. 400
- Regula 197. Cum va lucra dreapta ca să nu știe stânga ? ... 400
- Regula 198. Ce este smerenia și cum o vom dobândi ? ... 401
- Regula 190. Cum se va fi pregătit cineva ca să se arunce și în primejdii pentru porunca D
- Regula 200. Cei care ostenesc mai de mult în lucrul lui Dumnezeu, cum pot să fie de folo
- Regula 201. Cum obține cineva concentrarea în rugăciune ... • 402
- Regula 202. Dacă este posibil să se obțină concentrarea în orice lucru și în orice împrejur
- Regula 203. Pentru faptele îndeplinite după porunca Domnului este o singură măsură ... 4
- Regula 204. Cum se învrednicește cineva să se facă părtaș al Duhului Sfânt 403
- Regula 205. Cine sânt «cei săraci cu Duhul» ? ... 404
- Regula 206. Domnul ne poruncește să nu ne îngrijim «Ce vom mânca sau ce vom bea sau
- Regula 207. Cu ce gând trebuie să se lucreze ... 405
- Regula 208. Dacă este bine să practicăm în general tăcerea ? ... 406
- Regula 209. Cum vom putea să ne temem de judecățile lui Dumnezeu .. 406
- Regula 210. Ce înțeles are podoaba modestă pe care o recomandă Apostolul 407
- Regula 211. Care este măsura dragostei către Dumnezeu 407
- Regula 212. Cum se dobândește dragostea către Dumnezeu 407
- Regula 213. Care sânt semnele distinctive ale dragostei față de Dumnezeu 408
- Regula 214. Bunătatea și milostenia în ce se deosebesc una de alta ? . 408
- Regula 215. Cine este făcătorul de pace care se fericește de Domnul . 408
- Regula 216. În ce se cuvine să ne întoarcem și să ne facem ca pruncii . 408
- Regula 217. Cum vom primi împărăția lui Dumnezeu ca pruncul . . 409
- Regula 218. Ce înțelegere se cuvine să cerem de la Dumnezeu ... 409
- Regula 219. Dacă am primit o binefacere de la cineva, cum vom putea ca și Domnului să-

- Regula 220. Dacă se cuvine să se îngăduie oricui ar vrea să vorbească cu surorile ... 410
- Regula 221. Domnul învață să ne rugăm ca să nu intrăm în ispită, se cuvine oare să ne rugăm ... 410
- Regula 222. Cine este pârașul fiecăruia dintre noi și cum ne vom împăca cu el ... 411
- Regula 223. Cel care vrea să postească pentru un motiv bineplăcut lui Dumnezeu, fiindcă ... 411
- Regula 224. Dacă există și astăzi unii care lucrează din ceasul întâi și alții din ceasul al doilea ... 411
- Regula 225. Fiindcă Domnul a spus: «unde sânt doi sau trei adunați în numele Meu, acolo ... 411
- Regula 226. Fiindcă Apostolul spune: «fiind ocărâți, binecuvântăm, fiind huliți, ne rugăm ... 411
- Regula 227. Dacă se cuvine ca fiecare să încredințeze și altora cele ce cugetă sau, fiind în ... 411
- Regula 228. Dacă se cuvine ca în orice lucru să cunoaștem deplin voia celor oare se scanează ... 411
- Regula 229. Dacă se cuvine să mărturisim faptele oprite, fără rușine, tuturor sau numai ur ... 411
- Regula 230. Ce este slujirea și ce însemnează slujirea cuvântătoare . 415
- Regula 231. Dacă un frate ar vicleni împotriva mea și m-ar vrăjmăși sau câteodată și un p ... 415
- Regula 232. Dacă cineva fiind nedreptățit de altul n-ar relata nimănui sub motivul îndelui ... 415
- Regula 233. Dacă din toate faptele (făcute cu dreptate) cuiva i-ar lipsi una, oare pentru ac ... 415
- Regula 234. Cum vestește cineva moartea Domnului ... 417
- Regula 235. Oare este de folos să învățăm multe din Scripturi ? ... 418
- Regula 236. Câți s-au învrednicit să învețe bine cele patru Evanghelii, cum se cuvine să p ... 418
- Regula 237. Care suflet se îndrumă spre voia lui Dumnezeu ... 419
- Regula 238. Dacă este cu putință aceasta, (adică) să se cânte neîncetat sau să se citească s ... 419
- Regula 239. Care este comoara cea bună și care cea rea ... 419
- Regula 240. Pentru ce s-a zis că este largă poarta și lată calea care duce la pieire ... 419
- Regula 241. Cum este strâmtă poarta și îngustă calea care duce la viață și cum poate să în ... 419
- Regula 242. Ce înseamnă aceasta: «Cu iubire frățească iubiți-vă unii pe alții» ... 420
- Regula 243. Ce vrea (să spună) Apostolul când zice: «mâniați-vă și să nu greșiți, soarele : ... 420
- Regula 244. Ce înseamnă aceasta: «lăsați loc mâniei» ... 421
- Regula 245. Cine este cel înțelept ca șarpele și curat (blând) ca porumbelul ... 421
- Regula 246. Ce înseamnă «dragostea nu se poartă cu necuviință» .. 422
- Regula 247. Care este lauda întru Domnul și care (este) cea oprită .. 422
- Regula 248. Dacă Domnul dă înțelepciune și de la El (de la fata Lui) vine cunoașterea și i ... 422
- Regula 249. Ce este cuvios și ce este drept ? ... 423
- Regula 250. Cum dă cineva ceea ce este sfânt câinilor sau aruncă mărgăritarele înaintea p ... 423
- Regula 251. Cum Domnul uneori oprește să purtăm punga și traistă la drum, iar alteori sp ... 423
- Regula 252. Care este pâinea cea spre ființă despre care am fost învățați să ne rugăm în fi ... 423
- Regula 253. Ce este talantul și cum îl vom înmulți ... 425
- Regula 254. Care este masa (de schimb) «la care ti se cădea — a spus Domnul — sa pui a

Regula 255. Unde i s-a poruncit să meargă celui care a auzit: «ia ce este al tău și pleacă»

Regula 256. Care este plata pe care o iau și aceștia la fel cu cei mai de pe ui-mă ... 426

Regula 257. Cine sânt pleava ce se va arde cu foc nestins ... 427

Regula 258. Cine este cel condamnat de către Apostol că «se dedă la smerenie fățarnică și

Regula 259. Cine este cel fierbinte cu duhul ? ... 427

Regula 260. Fiindcă Apostolul spune uneori: «nu fiți fără de minte», iar alteori: «nu vă sc

Regula 261. Cum înșiși sfinții cerând unele lucruri n-au primit de la Domnul 428

Regula 262. Care este deosebirea între sărăcire (scăpătare) și sărăcie și cum grăiește Davi

Regula 263. Ce vrea Domnul să învețe cu exemplele la care a adăugat pe acesta: «dec

Regula 264. Ce este curățenia (sinceritatea) ... 432

Regula 265. Dacă numai către singuri preoții s-a spus aceasta: «dacă îți vei aduce darul tă

Regula 266. Ce este sarea pe care ne-a poruncit Domnul s-o avem .. 433

Regula 267. Dacă unul se va bate mult, iar altul puțin, cum spun unii că nu există sfârșit a

Regula 268. Cu ce înțeles sânt numiți unii «fii ai neascultării» și «copii ai mâniei» ... 435

Regula 269. Fiindcă s-a scris: «Făcând voile trupului și ale cugetelor», oare unele sânt vo

Regula 270. Ce înseamnă lipsiți fiind, dar nu deznădăjduiți ... 436

Regula 271. Oare pentru toate câte a greșit cineva află curățire prin milostenie ? ... 436

Regula 272. Fiindcă porunca Domnului este să nu ne îngrijim de ziua de mâine, cum să în

Regula 273. Ce (anume) dacă ar face cineva hulește împotriva Duhului Sfânt? ... 438

Regula 274. Cum se face cineva nebun în veacul acesta ? ... 438

Regula 275. Dacă poate să împiedice satana hotărârea unui Sfânt .. 438

Regula 276. Ce înseamnă ceea ce s-a spus de către Apostol: «ca voi să deosebiți care este

Regula 277. Care este cămara în care poruncește Domnul să intre cel care se roagă ... 441

Regula 278. Cum duhul cuiva se roagă, iar mintea lui este fără roadă ... 442

Regula 279. Ce înseamnă: «cântați cu înțelegerii ... 442

Regula 280. Cine este cel curat cu inima ... 442

Regula 281. Dacă se cuvine să silim să cânte pe o soră care nu vrea ... 443

Regula 282. Cine sânt aceia care spun: «am mâncat înaintea Ta și am băută și aud: «nu v

Regula 283. Oare cel care face voia cuiva este părtaș cu acela ? .. 444

Regula 284. Dacă o comunitate de frați ar săraci din cauza bolilor, oare este jenant să pri

Regula 285. Dacă se cuvine ca o comunitate de frați care face negoț cu altă comunitate să

Regula 286. Dacă se cuvine ca pe cel care viețuiește într-o comunitate de frați și a căzut î

Regula 287. Care sânt roadele vrednice de pocăință ... 445

Regula 288. Cel care dorește să-și mărturisească păcatele sale se cuvine oare să le mărtur

Regula 289. Ce se cuvine să facă cel care s-a pocăit de un păcat, dar cade din nou în acele

Regula 290. Cum sporește cineva întotdeauna în lucrul Domnului .. 447

Regula 291. Cine este trestia strivită sau feștila aprinsă ; și cum cineva pe prima n-o va fr

Regula 292. Oare se cuvine ca în comunitatea de frați să existe școală pentru copiii celor

Regula 293. Cum se cuvine să ne purtăm cu cei care se îndepărtează de cele mai mari din

Regula 294. Din care cauză decade cineva din pomenirea veșnică a lui Dumnezeu ... 449

Regula 295. Din ce semne se cunoaște cel care plutește (cu mintea) în nori 449

Regula 296. Cum se poate încredința sufletul că este curat de păcate 450

Regula 297. Cum se cuvine să se întoarcă cineva de la păcat ... 451

Regula 298. Oare îngăduie Scriptura ca acelea bune să se facă după propria plăcere ? ... 4

Regula 299. Cum se va încredința sufletul că s-a îndepărtat de iubirea de slavă ... 452

Regula 300. Care este chipul întoarcerii, când cuvântul este pentru ceea ce nu se poate ve

Regula 301. Dar dacă cineva spune că «nu mă va mustra conștiința» . 453

Regula 302. Oare se cuvine să dăm din economisire celor din afară, care sânt lipsiți ? ... 4

Regula 303. Oare se cuvine ca în comunitatea de frați să se asculte de cele spuse de către

Regula 304. Dacă rudele celor care s-au rânduie într-o comunitate de frați ar dori să dea c

Regula 305. Dacă se cuvine să se primească ceva de la cei din afară, fie sub motivul priet

Regula 306. În ce fel se obține neîmprăștierea minții ... 456

Regula 307. Dacă se cuvine să se înceapă cântarea de psalmi sau rugăciunea cu rândul ...

Regula 308. Oare se cuvine să fie răsplătit cel care dă ceva comunității de frați, și dacă ce

Regula 309. Dacă i se întâmplă cuiva cele obișnuite și după fire, se cuvine să îndrăzneasc

Regula 310. Oare se cuvine ca într-o casă de obște să se facă proscomidii ? 458

Regula 311. Oare se cuvine să mergem în vizită, invitându-ne oarecari ? 458

Regula 312. Oare se cuvine să îndemnăm la rugăciune pe mirenii care vin la noi ? ... 459

Regula 313. Oare se cuvine să lucrăm când ne vizitează oarecare ? .. 459

Regula 314. Dacă se cuvine creștinului, sau este lucru fără de reproș, ca să se folosească c

Regula 314. Dacă se cuvine, creștinului sau este lucru fără de reproș, ca să se folosească c

Regula 54. Se cuvine ca aceia care au fost rânduieți să stea în fruntea comunității (proiesto

Regula 48. Dacă trebuie să nu se cerceteze din curiozitate lucrările proiestosului ... 461

Regula 315. Care este deosebirea între vanitate (mândrie deșartă) și iubirea de mărire ... 4

Regula 316. Prin ce sânguință poate cineva să se achite de acestea ? . 462

Regula 317. Care este măsura ascultării ... 463

Regula 318. Dacă trebuie să avem și să citim Scriptura cea de Dumnezeu inspirată ... 463

Epitimii ... 464

Epitimii pentru călugărițe ... 467

Constituțiile ascetice ... 469

Introducere. Către cei care locuiesc chinovitic și singuri ... 469

Cap. I. Se cuvine ca rugăciunea să fie avută în vedere înainte 'de toate 471

Cap. II. Despre supravegherea gândurilor și că trupul nu este rău cum au socotit unii ... 47

Cap. III. Nu se cuvine să avem convorbiri cu femei, fără supraveghere 480

Cap. IV. Se cuvine ca să potrivim cumpătarea după puterea trupului, iar munca trupească

Cap. V. Se cuvine ca ascetul să se îndeletnicească cu lucrări potrivite . 489

Cap. VI. Nu se cuvine ca ascetul să stea de vorbă cu toți oamenii nesupravegheat ... 489

Cap. VII. Nu se cuvine să aibă loc ieșiri dese și necontrolate ... 492

Cap. VIII. Asceților nestatornici nu trebuie să li se acorde încrederea și libertatea de a voi

Cap. IX. Se cuvine ca ascetul să nu dorească în nici un chip să devină clericul sau superic

Cap. X. Nu se cuvine să dorim cele bune din vanitate ... 495

Cap. XI. Despre timpul potrivit pentru vorbiri ... 496

Cap. XII. Ascetul nu trebuie să încline spre glume ... 496

Cap. XIII. Despre bunătate și în ce mod se formează dragostea .. 497

Cap. XIV. Despre înțelepciune ... 498

Cap. XV. Despre credință și nădejde ... 198

Cap. XVI. Despre umilință ... 493

Cap. XVII. In câte chipuri iau naștere gândurile rele în suflet ... 499

Cap. XVIII. Către călugării care locuiesc chinovitic ... 500

Cap. XIX. Se cuvine ca ascetul să treacă la viața ascetică cu examinare hotărâtă și despre

Cap. XX. Nu trebuie să se urmărească întreținerea de convorbiri cu rudele care trăiesc în

Cap. XXI. Nu trebuie să se separe nimeni de comunitatea frățească spirituală ... 507

Cap. XXII. Despre supunere mai pe larg ... 511

Cap. XXIII. Se cuvine ca ascetul să ia asupra sa cu multă plăcere și lucrurile disprețuite ..

Cap. XXIV. Ascetul nu trebuie să dorească cinstiri și demnități .. 515

Cap. XXV. Despre modestie și simplitate în felurile de mâncare ... 518

Cap. XXVI. Pe cel care tinde spre desăvârșire, ieșirea nu va putea să-l păgubească ... 518

Cap. XXVII. Ascetul nu trebuie să aibă îndeletniciri particulare ... 520

Cap. XXVIII. Se cuvine ca proiestosul să distribuie cu bunăvoință părintească celor de su

Cap. XXIX. Nu trebuie să se formeze grupări de doi sau de trei frați în sistemul ascetic ...

Cap. XXX. Ascetul nu trebuie să caute să-și aleagă (după gust) îmbrăcămintea și încălțăm

Cap. XXXI. Se cuvine ca proiestosul să potrivească cele rânduite după puterea corpului f

Cap. XXXII. Frații nu trebuie să se întristeze când celor mai slabi li se încredințează ceva

Cap. XXXIII. Proiestoșii nu trebuie să dea curaj asceților care părăsesc (din nesupunere)

Cap. XXXIV. Ascetul care trăiește în sistemul chinovitic nu trebuie să aibă bunuri mater	
Cuvânt de informare despre exercitarea ascezei ...	527
ANEXE. Epistole ascetice ...	529
Epistola 2. Către prietenul Grigorie ...	531
Epistola 22. Despre desăvârșirea vieții monahilor (creștinilor) ...	537
Indice scripturistic ...	542
Indice real și onomastic ..., ..	550
Cuprinsul ...	552

PSB Vol. 21

Introducere 5

Omilii la Facere

Omilia I Cuvânt de sfătuire la începutul sfântului post de patruzeci de zile	31
Omilia a II-a La începutul facerii lumii «La început a făcut Dumnezeu cerul și pământul»	
Omilia a III-a La cele rămase ale cuvintelor : «La început a făcut Dumnezeu cerul și pământul»	
Omilia a IV-a «Și a zis Dumnezeu : «Să se facă tărie în mijlocul apei; și să fie despărțind	
Omilia a V-a «Și a zis Dumnezeu: «Să se adune apa cea de sub cer într-o adunare și să se	
Omilia a VI-a «Și a zis Dumnezeu : «Să se facă luminători în tăria cerului, ca să lumineze	
Omilia a VII-a «Și a zis Dumnezeu: «Să scoată apele târătoare cu suflete vii și păsări zburătoare	
Omilia a VIII-a «Și a zis Dumnezeu: «Să facem om după chipul Nostru și după asemănarea	
Omilia a IX-a În continuare la cuvintele: «Să facem om după chipul Nostru» și către cei ce	
Omilia a X-a Sfătuire către cei ce s-au rușinat să vină la slujba de seară după ce au mâncat	
Omilia a XI-a Trebuie să ne îngrijim mult de virtute și să imităm pe sfinți; aceștia fiind de	
Omilia a XII-a Continuare la Cartea Facerii: «Aceasta este Cartea Facerii cerului și a pământului»	
Omilia a XIII-a «Și a sădit Dumnezeu rai în Eden către răsărit și a pus acolo pe omul pe care l-a	
Omilia a XIV-a «Și a luat Domnul Dumnezeu pe omul pe care l-a făcut și l-a pus în raiul	
Omilia a XV-a «Iar lui Adam nu i s-a găsit ajutor asemenea lui. Și a adus Domnul Dumnezeu	
Omilia a XVI-a Despre călcarea poruncii celor dintâi oameni ...	176
Omilia a XVII-a «Si au auzit glasul Domnului Dumnezeu, Care umbla prin rai după amiaza	
Omilia a XVIII-a «Și a pus Adam numele femeii sale Eva, adică Viață, pentru că ea este răscăltare	
Omilia a XIX-a «Și a zis Dumnezeu către Abel, fratele lui: «Să ieșim la câmp» ...	221
Omilia a XX-a -A ieșit Cain de la fața lui Dumnezeu și a locuit în pământul Naid, în fața muntelui	
Omilia a XXI-a «Aceasta este Cartea Facerii oamenilor, în ziua în care a făcut Dumnezeu	
Omilia a XXII-a «Și era Noe de cinci sute de ani și-a născut Noe trei fii: pe Sem, pe Ham	

Omilia a XXIII-a «Noe a aflat har înaintea lui Dumnezeu. Aceasta este genealogia lui Noe
 Omilia a XXIV-a «Și a născut Noe trei fii: pe Sem, pe Ham și pe Iafet. Și s-a stricat pământ
 Omilia a XXV-a «Iar Noe era de șase sute de ani și potop de apă s-a făcut pe pământ» ...
 Omilia a XXVI-a «Și și-a adus aminte Dumnezeu de Noe și de toate fiarele și de toate do
 Omilia a XXVII-a «Și a zidit Noe altar Domnului și a luat din toate dobitoacele cele curat
 Omilia a XXVIII-a «Și a zis Dumnezeu lui Noe și fiilor lui cu dânsul, zicând: «Iată Eu pu
 Omilia a XXIX-a «Și a început Noe a fi om lucrător de pământ; și a sădit vie și a băut din
 Omilia a XXX-a «Și era tot pământul o buză și un glas în toți» ... 380
 Omilia a XXXI-a «Și a luat Terah pe Avram și pe Nahor, fiii lui, și pe Lot, fiul lui Haran,
 Omilia a XXXII-a «Și s-a arătat lui Avram Domnul și i-a zis lui: «Seminției tale voi da p
 Omilia a XXXIII-a «Iar Avram era bogat foarte în dobitoace, în argint și aur. Și au mers c

Psb Vol. 22

Omilii la Facere

Cuvînt înainte

Omilia a XXXIV-a: „Și a zis Domnul după ce s-a despărțit Lot de el: „Ridică ochii tăi și
 Omilia a XXXV-a: „Și a fost când împărătea Amarfal, împăratul Senaarului, Arioh, împă
 Omilia a XXXVI-a: „După cuvintele acestea a fost cuvîntul Domnului către Avram în v
 Omilia a XXXVII-a: „Și a spus Domnul lui Avram: „Eu sînt Dumnezeu Care te-am scos
 Omilia a XXXVIII-a: „Iarși Sara, femeia lui Avram nu-i năștea și avea ea o slujnică egi
 Omilia a XXXIX-a: „Iar când a fost Avram de nouăzeci și nouă de ani, s-a arătat lui Avra
 Omilia a XL-a: „Și a zis Dumnezeu lui Avraam: „Sara, femeia ta, nu se va mai numi Sara
 Omilia a XLI-a: „Și s-a arătat Dumnezeu la stejarul Mamvri, când ședea el în ușa cortului
 Omilia a XLII-a: „Și sculându-se bărbații s-au uitat spre Sodoma și Gomora"... 92
 Omilia a XLIII-a: „Și au venit cei doi îngeri în Sodoma, seara" ... 105
 Omilia a XLIV-a: „Și s-a sculat Avraam dis-de-dimineată și s-a dus la locul unde a stat în
 Omilia a XLV-a: „Și s-a dus de acolo Avraam spre pământul cel dinspre miazăzi și a locu
 Omilia a XLVI-a: „Și a zis Sarra: „Cine va vesti pe Avraam că Sarra alăptează prunc? Că
 Omilia a XLVII-a: „Și a fost după cuvintele acestea că Dumnezeu a ispitit pe Avraam" 1
 Omilia a XLVIII-a: „Și au răspuns fiii lui Het către Avraam și au zis: „Împărat de la Dun
 Omilia a XLIX-a: „Acestea sînt nașterile lui Isaac, fiul lui Avraam" ... 167
 Omilia a L-a: „Și în pîntece a luat Rebeca și au săltat pruncii în ea"... 173

Omilia a LI-a: „Și a fost foamete pe pământ, afară de foametea de mai înainte care a fost	
Omilia a LII-a: „Și a semănat Isaac în pământul acela și a aflat orzul dând însutit în anul	
Omilia a LIII-a: „Și era Isav de patruzeci de ani; și a luat femeie pe Iudit, fata lui Beel He	
Omilia a LIV-a: „Și Rebeca a chemat pe fiul ei cel mai tânăr și i-a zis lui" ...	203
Omilia a LV-a: „Și a zis Laban lui Iacov: „Pentru că-mi ești frate, nu-mi vei sluji pe dege	
Omilia a LVI-a: „Și a zis Iacov lui Laban: „Dă-mi femeia mea că s-au împlinit zilele ca s	
Omilia a LVII-a: „Și a fost că după ce a născut Rahila pe Iosif, a zis Iacov lui Laban: „D	
Omilia a LVIII-a: „Și ridicând ochii Iacov a văzut tabără a lui Dumnezeu întinsă. Și l-au	
Omilia a LIX-a: „Și a venit Iacov în Salem, cetatea sechimilor și a cumpărat o parte din ț	
Omilia a LX-a: „Și zidind altar a chemat numele locului Betel, pentru că acolo i s-a arătat I	
Omilia a LXI-a: "Aceștia sînt cei născuți din Iacov. Iosif era de șaptesprezece ani și păște	
Omilia a LXII-a: „Și a văzut Iuda pe fata unui cananean cu numele Sava; și a luat-o și a i	
Omilia a LXIII-a: „Și cel mai mare peste paznicii temniței nu avea grijă de nimic, datorit	
Omilia a LXIV-a: „Și a ieșit Iosif de la fața lui Faraon și a străbătut tot pământul Egiptul	
Omilia a LXV-a: „Și au plecat din Egipt și au venit în Canaan la Iacov tatăl lor și i-au spu	
Omilia a LXVI-a: „Și s-au apropiat zilele lui Israil ca să moară și a chemat pe Iosif, fiul l	
Omilia a LXVII-a: „Și a zis Israil lui Iosif: "Iată eu mor și va fi Dumnezeu cu voi și vă va	
Indice scripturistic ...	342
Indice real și onomastic ...	353
Cuprinsul	360

Psb Vol. 23

Cuvânt înainte ... 5

Introducere ... 9

Omilia I ... 15

Omilia a II-a (la Matei 1, 1 - Despre folosul studierii Sfintelor Scripturi) ... 27

Omilia a III-a (la Matei 1, 1 - Despre smerenie) ... 37

Omilia a IV-a (la Matei 1, 17 - Omul credincios trebuie să aibă o viață curată) ... 46

Omilia a V-a (la Matei 1, 22-23 - Nu trebuie să ne gândim că ne poate ajuta virtutea altor)

Omilia a VI-a (la Matei 2, 1-2 - Plânsul după voia lui Dumnezeu pricinuiește mare bucuri

Omilia a VII-a (la Matei 2, 1-5 - Cei ce se împărtășesc cu nevrednicie se vatămă pe ei înș

Omilia a VIII-a (la Matei 2, 11 - Despre viața monahilor) ... 101

Omilia a IX-a (la Matei 2, 16 - împotriva bogaților și a iubitorilor de argint) ... 109

Omilia a X-a (la Matei 3, 1-2-A te pocăi înseamnă a săvârși fapte contrare păcatelor pe ca

Omilia a XI-a (la Matei 3, 7 - Despre judecată) ... 131

Omilia a XII-a (la Matei 3, 13 - Creștinul care nu duce o viață foarte bună se pedepsește r

Omilia a XIII-a (la Matei 4, 1 - Nu trebuie să căutăm la fața oamenilor când ne sfătuiesc,

Omilia a XIV-a (la Matei 4, 12-Trebuie să avem totdeauna în minte păcatele noastre și să

Omilia a XV-a (la Matei 5, 1-3 - Dacă suntem virtuoși suntem admirați chiar de vrăjmașii

Omilia a XVI-a (la Matei 5, 17 - Despre Botez) ... 195

Omilia a XVII-a (la Matei 5, 27-28 - Despre a nu te jura) ... 218

Omilia a XVIII-a (la Matei 5, 38, 40 - Despre a nu aștepta să fim salutați, ci de a face noi

Omilia a XIX-a (la Matei 6, 1 - Despre a nu blestema pe dușmani și despre a sta cu frică,

Omilia a XX-a (la Matei 6,16 - Împotriva iubitorilor de argint) ... 261

Omilia a XXI-a (la Matei 6, 24 - Dacă te lași de lăcomie poți ajunge iute milostiv) ... 272

Omilia a XXII-a (la Matei 7, 22-30 - Trebuie să alegem binele. Dumnezeu săvârșește totu

Omilia a XXIII-a (la Matei 7, 1 - Este mai rău să pierzi împărăția cerurilor decât să fii pec

Omilia a XXIV-a (la Matei 7, 21 - Cel virtuos nu poate fi întinat de nimeni, dar cel vicios

Omilia a XXV-a (la Matei 7, 28 - Trebuie să mulțumim totdeauna lui Dumnezeu. Dacă nu

Omilia a XXVI-a (la Matei 8, 5-7 - Cel ce stă nu trebuie să se încreadă până la sfârșit și n

Omilia a XXVII-a (la Matei 8, 14 - Oamenii care trăiesc în desfătări și cei cu putere nu se

Omilia a XXVIII-a (la Matei 8, 23-24 - împotriva zgârciților) ... 352

Omilia a XXIX-a (la Matei 9, 1-2 - Nu trebuie să sfătuim cu mânie, ci cu blândețe pe cei

Omilia a XXX-a (la Matei 9, 9 - Cel ce vrea să îndrepte pe cineva pe calea virtuții trebuie

Omilia a XXXI-a (la Matei 9, 18 - Nu trebuie să plângem pe cei morți) ... 380

Omilia a XXXII-a (la Matei 9, 22, 27 - în biserică preotul ține locul apostolilor. Trebuie s

Omilia a XXXIII-a (la Matei 10, 16 - Trebuie să răbdăm orice ispită, luând ca pildă răbda

Omilia a XXXIV-a (la Matei 10, 23 - Trebuie neapărat să se strice trupurile noastre; dacă

Omilia a XXXV-a (la Matei 10, 34 - Despre milostenie și mila de nevoiași) ... 430

Omilia a XXXVI-a (la Matei 11, 1 - Despre iad) ... 442

Omilia a XXXVII-a (la Matei 11,7-9 - Nu trebuie să ne ducem la teatrele cele rele; astfel

Omilia a XXXVIII-a (la Matei 11, 25-26 - Jugul dreptății este ușor și duce la mântuire, pe

Omilia a XXXIX-a (la Matei 12, 1 - Să sărbătorim în chip adevărat Domnului, îndepărtân

Omilia a XL-a (la Matei 12, 9-10 - Despre invidie. Cuvânt foarte folositor) ... 482

Omilia a XLI-a (la Matei 12, 25-26 - Trebuie să facem fapte potrivnice păcatelor de vrem

Omilia a XLII-a (la Matei 12, 33 - Despre lăcomie și nedreptate. Cel ce face nedreptate es

Omilia a XLIII-a (la Matei 12, 38-39 - Nu trebuie să ne pierdem curajul și să ne neliniștin

Omilia a XLIV-a (la Matei 12, 46-48 - Nu este de ajuns o singură virtute pentru mântuire

Omilia a XLV-a (la Matei 13, 10-11 - Dumnezeu ne-a dat porunci foarte drepte. În locul r

Omilia a XLVI-a (la Matei 13, 24-30 - Despre apostoli și despre toți sfinții. Ei au strălucit
Omilia a XLVII-a (la Matei 13, 34-35 - Acuzare celor ce nu citesc Sfintele Scripturi. Care
Omilia a XLVIII-a (la Matei 13, 53-Despre cinstitul cap al Sfântului Ioan Botezătorul. De
Omilia a XLIX-a (la Matei 14, 13 - Averile sunt o meserie mai folositoare decât toate cele
Omilia a L-a (la Matei 14, 23-24 - Trebuie să ne apropiem de preot ca de Hristos, că El să
Omilia a LI-a (la Matei 15, 1-2 - Nu folosește la nimic dacă, apropiindu-se de Hristos, ne
Omilia a LII-a (la Matei 15, 21-22 - Despre milostenie. Milostenia este mai mare decât to
Omilia a LIII-a (la Matei 15, 32 - Viața e împletită din clipe plăcute și triste și nu poate fi
Omilia a LIV-a (la Matei 16, 13 - Despre rușinea de a mărturisi cinstita cruce. Despre pre
Omilia a LV-a (la Matei 16, 24 - Despre monahi, că sunt vrednici de laudă dacă socotesc
Omilia a LVI-a (la Matei 16, 28 - Despre judecata din urmă; atunci dregătoriile dispar. În
Omilia a LVII-a (la Matei 17, 10 - Despre post și rugăciune și împotriva celor ce trăiesc în
Omilia a LVIII-a (la Matei 17, 22-23 - Despre mândrie și despre a nu ne lăuda cu strămoș
Omilia a LIX-a (la Matei 18, 7 - Trebuie să întindem mână de ajutor celor ce se găsesc jo
Omilia a LX-a (la Matei 18, 15 - Despre dragoste. Suntem uniți unii cu alții mai mult pen
Omilia a LXI-a (la Matei 18, 21-22-Să nu purtăm ură celor care ne ocărăsc, celor care ne
Omilia a LXII-a (la Matei 19, 1 - Despre blândețea lui David și răutatea lui Saul. Sfătuire
Omilia a LXIII-a (la Matei 19, 16 - Despre iubirea de argint. Cei cuprinși de această patin
Omilia a LXIV-a (la Matei 19, 27 - Dacă ne lipsește o singură virtute, vor veni peste noi
Omilia a LXV-a (la Matei 20, 17-19 - Despre smerenie și împotriva celor mândri) ... 747
Omilia a LXVI-a (la Matei 20, 29-30 - Despre milostenie. Trebuie să facem milostenie în
Omilia a LXVII-a (la Matei 21, 12-13 - Despre pocăință. Cei păcătoși să nu-și piardă năd
Omilia a LXVIII-a (la Matei 21, 33-42 - Despre monahi. Viața lor pare împovărată, da
Omilia a LXIX-a (la Matei 22, 1-14 - Despre judecată, despre a ne îngriji de minte și de s
Omilia a LXX-a (la Matei 22,15 - Despre monahi. Monahii sunt mai încercați decât cei în
Omilia a LXXI-a (la Matei 22, 34-36 - Despre cei care umblă după slava deșartă și mai al
Omilia a LXXII-a (la Matei 23, 1-3 - Despre monahi. Monahii mai cu seamă practică sme
Omilia a LXXIII-a (la Matei 23, 14 - Despre cei care se împodobesc; unii ca aceștia se as
Omilia a LXXIV-a (la Matei 23, 29-30 - Când ni se îmbolnăvește sufletul trebuie să merg
Omilia a LXXV-a (la Matei 24, 1-2 - Să nu cercetezi de unde vine bogăția și sărăcia. Des
Omilia a LXXVI-a (la Matei 24, 17-18 - Despre acea înfricoșătoare zi. Mulți, din pricină
Omilia a LXXVII-a (la Matei 24, 32-33 - Despre milostenie. Trebuie să fim economi ai lu
Omilia a LXXVIII-a (la Matei 25, 1-30 - Despre dragostea de aproapele. Tot aici despre l
Omilia a LXXIX-a (la Matei 25, 31-36 - Despre dorința de răzbunare. Orice-ar fi, trebuie
Omilia a LXXX-a (la Matei 26, 6-7 - Despre iubirea de arginți; această cumplită boală se

Omilia a LXXXI-a (la Matei 26, 17-18 - Împotriva iubitorilor de arginți și a zgârciților. N
 Omilia a LXXXII-a (la Matei 26, 26-28 - Despre împărtășirea cu Sfintele Taine și despre
 Omilia a LXXXIII-a (la Matei 26, 36-38 - Împotriva iubitorilor de argint și a lacomilor. C
 Omilia a LXXXIV-a (la Matei 26, 51-54- Despre răbdare și mânie; cel învins când este b
 Omilia a LXXXV-a (la Matei 26, 67-68 - Cei care dau milostenie din averile dobândite p
 Omilia a LXXXVI-a (la Matei 27, 11-12 - Diavolul începe de la păcate mici și așa îl duce
 Omilia a LXXXVII-a (la Matei 27, 27-29- Despre bunătatea și blândețea lui Hristos; că a
 Omilia a LXXXVIII-a (la Matei 27, 45-48 - Despre milostenie. Trebuie să vorbim în fiec
 Omilia a LXXXIX-a (la Matei 27; 62-64 - Despre femeile care poartă podoabe de aur și s
 Omilia a XC-a (la Matei 28, 11-14- Nimic greu nu ne poruncește Hristos. Despre iubirea
 Indice scripturistic ... 1007
 Indice real și onomastic ... 1023
 Cuprinsul ... 1045

PSB Vol. 29

Introducere ... 5
 Despre viața lui Moise ... 21
 Tâlcuire amănunțită la Cântarea Cântărilor ... 113
 Despre «Fericiri» ... 333
 Despre Rugăciunea domnească ... 403
 Despre rânduiala cea după Dumnezeu (a vieții) și despre nevoința cea adevărată ... 455
 Indice scripturistic ... 484
 Indice real și onomastic ... 487

PSB Vol. 30

Prefață ... 5
 SCRIERI EXEGETICE
 Introducere ... 9
 Despre facerea omului ... 15
 Cuvânt apologetic la Hexaimeron ... 92

Despre Pitonisă ...	129
La titlurile Psalmilor ...	135
Omilii la Ecclesiast ...	197

SCRIERI DOGMATICO-POLEMICE ȘI MORALE

Marele cuvânt catehetic sau despre învățământul religios ...	283
Dialogul despre suflet și înviere ...	347
Despre pruncii morți prematur ...	409
Epistola despre Sfânta Treime ...	429
Despre înțelesul numelui de creștin ...	438
Despre iubirea față de săraci și despre facerea de bine ...	444
Despre desăvârșire ...	455

PSB Vol. 34

Introducere și note prof. dr. N. Chițescu ...	7
Viața Sfântului Macarie, text tradus de Pr. prof. dr. C-tin Cornițescu ...	36

Sfântul MACARIE EGIPTEANUL

Cele 50 de Omilii duhovnicești, text tradus de Pr. prof. C-tin Cornițescu ...	85
Alte 7 Omilii, text tradus de Pr. prof. dr. C-tin Cornițescu ...	283
Note la primele 50 Omilii ...	352
Note la cele 7 Omilii ...	380
Bibliografie, de prof. dr. N. Chițescu ...	383
Indice scripturistic, de prof. dr. N. Chițescu ...	386
Indici analitici reali și onomastici, de prof. dr. N. Chițescu ...	389
Cuprins ...	404

PSB Vol. 44

Cuvânt înainte ...	5
--------------------	---

Introducere ... 7

CARTEA I

Scopul acestei istorii ... 19

De unde a început erezia arienilor

Catalogul episcopilor scaunelor principale ... 22

Scrisoarea episcopului Alexandru al Alexandriei către

Scrisoarea lui Arie către episcopul Eusebiu al Nicomidiei ... 35

Scrisoarea lui Eusebiu, episcopul Nicomidiei, către Paulin, episcopul Tirului ... 37

Cele petrecute la marele Sinod de la Niceea, (325) ... 39

Combaterea arienilor cu dovezi din scrierile lui Eustațiu și Atanasie ... 41

Cel contra lui Meletie egiteanul de la care au rămas până astăzi schismaticii meletieni; Ep

Scrisoarea împăratului Constantin (cel Mare) către episcopii, care au lipsit de la Sinodul c

Despre darurile de hrană oferite Bisericii și despre altă faptă bună a împăratului Consta

Scrisoarea episcopului Eusebiu al Cezareei Palestinei, despre credința formulată la Sinod

Combaterea blasfemiilor de acum ale arienilor (cu dovezi) din scrierile lui Eusebiu, episc

Despre sfârșitul lui Arie, din scrisoarea lui Atanasie ... 56

Scrisoarea împăratului Constantin despre zidirea de biserici ... 59

Scrisoarea aceluiasi pentru codificarea Sf. Scripturi ... 59

Epistola aceluiasi către Macarie, episcopul Ierusalimului despre construirea dumnezeiești

Despre Elena, mama împăratului Constantin cel Mare și despre râvna ei pentru zidirea d

Despre mutarea ilegală a lui Eusebiu al Nicomidiei ... 63

Scrisoarea împăratului Constantin cel Mare către nicomidieni, contra lui Eusebiu și Teog

Despre clewetirea vicleană făcută de către Eusebiu al Nicomidiei și de partizanii lui, contr

Despre episcopii eretici, care s-au instalat la Antiohia după plecarea Sfântului Eustațiu ...

Despre credința Inzilor ... 68

Despre îndrumarea Ivirilor spre dreapta credință ... 69

Scrisoarea împăratului Constantin (cel Mare) către Sapor, regele perșilor ... 71

Despre planurile ascunse puse la cale contra divinului Atanasie ... 73

O parte din scrisoarea lui Constantin către Alexandrini ... 74

Alt complot urzit contra lui Atanasie ... 74

Epistola împăratului Constantin către Sinodul din Tir ... 75

Despre sinodul ținut la Tir ... 76

Despre cele întâmplate la sărbătoare a sfințirii la Ierusalim și despre exilul Sf. Atanasie ..

Despre Testamentul fericitului împărat Constantin ... 79

Apărarea împăratului ... 79

Despre sfârșitul acestui împărat ... 79

CARTEA A II-A

Despre reîntoarcerea lui Atanasie ... 80

Scrisoarea lui Constantin (II) fiul lui Constantin cel Mare, către Alexandrini ... 80

Cum s-a îndepărtat de dreapta credință împăratul Constanțiu ... 81

Despre al doilea exil al fericitului Atanasie și despre instalarea și totodată sfârșitul episcopului

Despre Pavel, care a ajuns episcop al Constantinopolului ... 83

Despre Macedonie și despre erezia născocită de el ... 84

Despre sinodul ținut în Sardica ... 84

Scrisoarea sinodală trimisă de către episcopii adunați aici (la Sardica) către episcopii din

Cele în legătură cu episcopii Efrata și Vincențiu și despre uneltirile contra lor, la Antiohia

Despre caterisirea lui Ștefan ... 96

Epistola lui Constanțiu către Atanasie ... 96

Despre a doua întoarcere a Sf. Atanasie ... 96

Despre al treilea exil al Sf. Atanasie și despre fuga lui ... 97

Despre Gheorghe și despre relele cutezate de el la Alexandria ... 98

Despre sinodul ținut la Milan ... 100

Dialogul lui Constanțiu împăratul, cu Liberiu papa Romei ... 102

Despre exilul și reîntoarcerea lui Liberiu ... 105

Despre sinodul de la Rimini ... 106

Epistola sinodală către împăratul Constanțiu a episcopilor adunați la sinodul de la Rimini

Altă scrisoare a sinodului către împăratul Constanțiu 110

Despre sinodul de la Niceea din Tracia și expunerea de credință formulată acolo ... 110

Tomosul sinodal al papei Damasus al Romei și al episcopilor din apus despre sinodul de la

Epistola lui Atanasie, episcopul Alexandriei despre același sinod (de la Rimini) ... 114

Despre intrigile lui Leontie, episcopul Antiohiei și despre atitudinea demnă a lui Flavian

Despre inovația lui Eudoxiu al Germaniciei și despre lupta înverșunată a lui Vasile al Antiohiei

Despre sinodul ținut iarăși la Niceea; despre sinodul de la Seleucia ... 118

Despre cele ce s-au întâmplat la Constantinopol episcopilor celor drept credincioși ... 120

Copie după cele scrise de către întreg sinodul către Gheorghe contra lui Ețiu diaconul din

Ce motiv a despărțit pe eunomieni de arieni ... 124

Despre asediul orașului Nisibe și despre activitatea apostolică a episcopului Iacob ... 126
Despre sinodul ținut la Antiohia și despre cele întâmplate acolo, în legătură cu Meletie ...
Despre Eusebiu, episcopul Samosatelor ... 130

CARTEA A III-A

Despre domnia lui Iulian (apostatul) ... 132
Cum în copilărie Iulian a fost hrănit cu dreapta credință și apoi a căzut în necredință (păgân)
Cum ascunzând la început necredința, Iulian și-a dat-o apoi pe față ... 132
Despre reîntoarcerea episcopilor ... 134
Despre hirotonisirea lui Paulin ... 135
Deși nu folosea iubirea, ci arăta ura pe față, Iulian nu nimicea pe cei credincioși ... 135
Multe și felurite rele au cutezat elinii contra creștinilor, având îngăduința lui Iulian ... 136
Unele legiuri ale lui Iulian, date contra creștinilor ... 138
Despre al patrulea exil al Sf. Atanasie și despre fuga lui ... 138
Cele cu privire la Apollo din Dafne și la Sf. Vavila ... 139
Despre Teodor Mărturisitorul ... 139
Despre confiscarea podoabelor sfinte și despre oprirea aprovizionărilor ... 140
Cele cu privire la pedepsirea lui Iulian unchiul împăratului ... 141
Despre fiul preotului păgân ... 141
Despre Iuvențiu și Maximin, sfinți martiri ... 143
Despre Valentinian, care a domnit după aceea (după Iulian) ... 144
Despre alți mărturisitori ai credinței ... 145
Despre ducele Artemiu ... 146
Despre Publia diaconița și despre curajul ei în - legătură cu Dumnezeu ... 146
Cele întâmplate iudeilor și despre încercarea de rezidire a templului, precum și despre pe
Despre expediția militară contra perșilor ... 149
Despre îndrăzneala celui de rang înalt din Veria ... 149
Despre prezicerea pedagogului (profesorului) ... 150
Despre prezicerea Sf. Iulian monahul ... 151
Despre masacrarea împăratului Iulian în Persia ... 151
Despre practicile magice descoperite la Carrae, după moartea lui Iulian ... 152
Despre capetele găsite în reședința imperială de la Antiohia ... 153
Despre jocurile publice care au avut loc la Antiohia, în urma morții împăratului Iulian ap

CARTEA A IV-A

Despre domnia și evlaviea lui Iovian ...	154
Despre întoarcerea Sf. Atanasie ...	155
Epistola sinodală către Iovian împăratul, despre credință ...	155
Despre darurile de hrană date din nou Bisericii de către împăratul Iovian ...	158
Despre sfârșitul împăratului Iovian ...	158
Despre domnia lui Valentinian I și cum l-a făcut pe fratele său, Valens, asociat la domnie	
Despre hirotonia lui Ambrozie ca episcop al Milanului ...	159
Scrisoarea împăratului Valentinian și a lui Valens despre (cuvântul) deoființă (_____) c	
Scrisoarea sinodală a sinodului din Ilyric, despre credință ...	163
Despre erezia audienilor ...	165
Despre erezia mesalienilor ...	166
În ce fel a căzut Valens în erezie ...	168
Cum a exilat Valens pe episcopii care străluceau prin virtute ...	168
Despre episcopul Eusebiu al Samosatelor ...	169
Despre râvna episcopului Eusebiu al Samosatelor și despre Antioh presbiterul și Evodchi	
Despre Sf. Varse și despre exilul episcopului Edesei și al celor împreună cu el ...	172
Despre prigoana pornită în Edesa ...	172
Despre preoții edeseni, Evloghie și Protogen ...	173
Despre Sf. Vasile, episcopul Cezareei și despre cele făcute contra lui de către împăratul V	
Despre sfârșitul marelui Atanasie și despre hirotonia lui Petru ...	173
Despre Luciu arianul ...	178
Istorisirea fericitului Petru, episcopul Alexandriei, despre cele ce s-au întâmplat aici în tir	
Despre hirotonia lui Moise monahul ...	188
Despre atrocitățile de la Constantinopol ...	189
Cum Flavian și Diodor adunau la Antiohia comunitatea ortodoxă ...	190
Cele cu privire la Afraate monahul ...	191
Cele despre Iulian monahul ...	192
Alți monahi care au strălucit în această vreme ...	193
Despre Didim Alexandrinul și despre Efreem Sirul ...	194
Unii episcopii, care se distingeau în acea vreme în provinciile Asia și Pont ...	194
Despre cele scrise în legătură cu războiul de către Valens, marelui Valentinian și despre c	
Despre dreapta credință a lui Terentius, comitele ...	195
Despre curajul în vorbire al lui Traian, conducătorul de oaste ...	196

Despre Isachie, cel care era monah la Constantinopol ... 196
Despre curajul în vorbire al episcopului Betranion din Sciția Mică ... 197
Despre expediția împăratului Valens contra goșilor și cum el a luat răsplata necredinței lui
De unde au primit goșii erezia ariană ... 197

CARTEA A V-A

Despre evlavia împăratului Grațian ... 199
Despre reîntoarcerea episcopilor exilați ... 199
Despre spiritul de vrajă al lui Paulin; despre inovația lui Apolinarie al Laodiceei și despre
Despre Eusebiu, episcopul Samosatelor ... 202
Despre expediția lui Teodosie ... 204
Despre domnia lui Teodosie și despre visele pe care el le-a avut ... 205
Care au fost conducătorii mai însemnați ai fracțiunii ariene ... 206
Despre sinodul adunat la Constantinopol (an 381) ... 206
Epistola sinodală din partea sinodului de la Constantinopol către episcopii din Apus ... 206
Epistola sinodală a lui Damasus, episcopul Romei, scrisă contra lui Apolinarie și Timotei
Mărturisirea credinței sobornicești pe care a trimis-o papa Damasus către episcopul Pauli
Despre sfârșitul lui Grațian și despre Maxim Tiranul ... 217
Despre Iustina, soția lui Valentinian I și despre uneltirile contra lui Ambrozie ... 217
Despre cele arătate de către Maxim Tiranul lui Valentinian cel Tânăr ... 218
Despre cele scrise de împăratul Teodosie în legătură cu aceste întâmplări ... 219
Despre Amfilohie, episcopul Iconiului ... 219
Despre masacrele de la Tesalonic ... 220
Despre curajul episcopului Ambrozie și despre dreapta credință a împăratului ... 221
Despre Placilla împărăteasa ... 224
Despre răscoala care a avut loc la Antiohia ... 225
Despre templele idolești dărâmate peste tot și despre Marcel, episcopul Apameei și templ
Despre Teofil, episcopul Alexandriei și despre cele ce s-au făcut acolo pentru alungarea i
Despre Flavian, episcopul Antiohiei și despre disputa avută cu cei din Apus din cauza lui
Despre tirania lui Eugeniu și despre biruința prin credința a împăratului Teodosie ... 232
Despre sfârșitul împăratului Teodosie ... 235
Despre împăratul Honoriu și despre monahul Telemahos ... 235
Despre credința cea dreaptă a împăratului Arcadie și despre hirotonia lui Ioan Gură de Au
Despre curajul în legătură cu Dumnezeu al episcopului Ioan Gură de Aur ... 236

Despre templele idolești distruse de Ioan Gură de Aur, în Fenicia ...	236
Despre Biserica goților ...	237
Despre grija purtată de Ioan Gură de Aur pentru sciți (goți) și despre lupta lui contra marci	
Despre cererea lui Gaina și despre răspunsul episcopului Ioan Gură de Aur ...	238
Despre solia Sf. Ioan Gură de Aur la Gaina ...	239
Despre cele ce s-au întâmplat în legătură cu Sf. Ioan Gură de Aur ...	239
Despre Alexandru, episcopul Antiohiei ...	242
Despre aducerea rămășițelor pământești ale lui Ioan Gură de Aur ...	242
Despre credința împăratului Teodosie cel Tânăr și a surorilor sale ...	243
Despre Teodot, episcopul Antiohiei ...	245
Despre prigoana din Persia și despre martirii de acolo ...	245
Despre Teodor, episcopul Mopsuestiei. Catalogul episcopilor care au fost în fruntea celor	
Indici ...	251
Cuprins ...	267

PSB Vol. 53

Cuvânt înainte ... 5

Prefață ...7

Sfântul Ambrozie al Milanului:

DE MYSTERIIS (DESPRE SFINTELE TAINE) 8

Capitolul I: Ambrozie arată de ce nu le-a vorbit neofiților despre Sfintele Taine înainte de

Capitolul II: Despre intrarea în baptisteriu a celui ce trebuie botezat ... 10

Capitolul III: Ambrozie învață că în apa botezului și în sfințirii slujitori trebuie să vedem

Capitolul IV: Se arată, atât prin vindecarea paralticului, cât și prin botezul lui Hristos, că

Capitolul V: Se dovedește că Hristos este prezent la botez și că, de aceea, nu trebuie să te

Capitolul VI: Pentru ce se face ungerea în creștet celor ce ies din apa botezului; pentru ce

Capitolul VII: Prin veșmintele albe ale neofiților se arată spălarea păcatelor. Chiar Îngerii

Capitolul VIII: Despre Cina cea de Taină a altarului Domnului; pentru ca nu cumva să o 1

Capitolul IX: Pentru ca nu cumva cineva, izbit de înfățișarea exterioară, să se clatine în ci

Scrisori

Scrisoarea lui Grațian către Ambrozie. Grațian August către credinciosul Ambrozie, preot	
Scrisoarea I. Episcopul Ambrozie către preafericitul și preacredinciosul Împărat creștin G	
Scrisoarea a II-a. Ambrozie către Constantius...	29
Scrisoarea a III-a. Ambrozie către Felix ...	35
Scrisoarea a IV-a. Ambrozie către Felix, sănătate!...	36
Scrisoarea a V-a. Ambrozie către Syagrius ...	37
Scrisoarea a VI-a. Ambrozie către Syagrius ...	43
Scrisoarea a VII-a. Ambrozie către Justus, sănătate! ...	48
Scrisoarea a VIII-a. Ambrozie către Justus ...	53
Lucrările Sinodului de la Aquileia împotriva ereticilor Palladius și Secundianus ...	55
Scrisoarea a IX-a. Conciliul ținut la Aquileia, către preiubiții frați episcopii ai provinciilo	
Scrisoarea a X-a. Sfântul sinod ținut la Aquileia, către preabunii și preafericiții împărați c	
Scrisoarea a XI-a. Sinodul ținut la Aquileia, către preabunii împărații și principii creștini,]	
Scrisoarea a XII-a. Sinodul ținut la Aquileia, către preabunii împărați și principii creștini,]	
Scrisoarea a XIII-a. Ambrozie și ceilalți episcopii ai Italiei către preafericitul împărat și p	
Scrisoarea a XIV-a. Ambrozie și ceilalți episcopii către preafericitul împărat și preabunul	
Scrisoarea a XV-a. Ambrozie către Anatolie, Numerii, Sever, Filip, Macedoniu, Amian, T	
Scrisoarea a XVI-a Episcopul Ambrozie către fratele Anysius ...	83
Scrisoarea a XVII-a. Episcopul Ambrozie, către preafericitul principe și împărat preacreș	
Raportul lui Symmah, prefectul Romei ...	88
Scrisoarea a XVIII-a Episcopul Ambrozie către preafericitul principe și preabunul împăra	
Scrisoarea a XIX-a. Ambrozie către Vigiliu ...	100
Scrisoarea a XX-a. Ambrozie către sora sa, Marcelina ...	108
Scrisoarea a XXI-a Episcopul Ambrozie către preablândul împărat și preafericitul August	
Cuvântarea împotriva lui Auxențiu despre prădarea bisericilor ...	116
Scrisoarea a XXII-a. Fratele către sora sa mai iubită decât viața și decât ochii ...	125
Scrisoarea a XXIII-a. Episcopul Ambrozie către preaiubiții stăpâni și frați episcopii adun	
Scrisoarea a XXIV-a. Ambrozie către împăratul Valentinian ...	135
Scrisoarea a XXV-a. Ambrozie către Studius ...	138
Scrisoarea a XXVI-a. Ambrozie către Irenaeus ...	140
Scrisoarea a XXVII-a. Ambrozie către Irenaeus, sănătate! ...	143
Scrisoarea a XXVIII-a. Ambrozie către Irenaeus, sănătate! ...	147
Scrisoarea a XXIX-a. Ambrozie către Irenaeus, sănătate! ...	148
Scrisoarea a XXX-a. Ambrozie către Irenaeus. sănătate! ...	154

Scrisoarea a XXXI-a. Ambrozie către Irineu, sănătate! ...	158
Scrisoarea a XXXII-a. Ambrozie către Irineu, sănătate! ...	161
Scrisoarea a XXXIII-a. Ambrozie către Irineu, sănătate! ...	162
Scrisoarea a XXXIV-a. Ambrozie către Horontianus, sănătate! ...	164
Scrisoarea a XXXV-a. Ambrozie către Horontianus ...	167
Scrisoarea a XXXVI-a. Ambrozie către Horontianus ...	170
Scrisoarea a XXXVII-a. Ambrozie către Simplicianus, sănătate! ...	172
Scrisoarea a XXXVIII-a. Ambrozie către Simplicianus, sănătate! ...	181
Scrisoarea a XXXIX-a. Ambrozie către Faustinus, sănătate! ...	184
Scrisoarea a XL-a. Episcopul Ambrozie către preabunul principe și preafericitul împărat T	
Scrisoarea a XLI-a. Fratele către sora sa ...	193
Scrisoarea papei Syriciu către Biserica din Mediolanum.	
Syriciu către Biserica din Mediolanum ...	200
Scrisoarea a XLII-a. Ambrozie, Sabin, Bassian și ceilalți, fratelui preaiubit de Domnul, p	
Scrisoarea a XLIII-a. Ambrozie către Horontianus ...	204
Scrisoarea a XLIV-a. Ambrozie către Horontianus ...	210
Scrisoarea a XLV-a. Ambrozie către Sabin ...	214
Scrisoarea a XLVI-a. Ambrozie către Sabin ...	216
Scrisoarea a XLVII-a. Ambrozie către Sabin ...	220
Scrisoarea a XLVIII-a. Ambrozie către Sabin ...	221
Scrisoarea a XLIX-a. Ambrozie către Sabin ...	223
Scrisoarea a L-a. Ambrozie către Chromatius ...	224
Scrisoarea a LI-a. Episcopul Ambrozie către preaaugustul împărat Theodosie ...	228
Scrisoarea a LII-a. Ambrozie către Titianus ...	231
Scrisoarea a LIII-a. Ambrozie către împăratul Theodosie ...	232
Scrisoarea a LIV-a. Ambrozie către Eusebiu ...	233
Scrisoarea a LV-a. Ambrozie către Eusebiu ...	233
Scrisoarea a LVI-a. Ambrozie către Theophil ...	235
Scrisoarea despre procesul lui Bonosus care trebuie judecat potrivit hotărârii date de sino	
Scrisoarea a LVII-a. Episcopul Ambrozie către preaînțeleptul împărat Eugeniu ...	237
Scrisoarea a LVIII-a. Ambrozie către episcopul Sabin ...	240
Scrisoarea a LIX-a. Ambrozie către episcopul Sever ...	243
Scrisoarea a LX-a. Ambrozie către Patemus ...	243
Scrisoarea a LXI-a. Ambrozie către împăratul Theodosie ...	245
Scrisoarea a LXII-a. Ambrozie către împăratul Theodosie ...	246

Scrisoarea a LXIII-a. Episcopul Ambrozie, slujitor al lui Hristos, către Biserica din Vercé	
Scrisoarea a LXIV-a Ambrozie către Irenaeus, sănătate! ...	271
Scrisoarea a LXV-a. Ambrozie către Simplicianus, sănătate! ...	273
Scrisoarea a LXVI-a. Ambrozie către Romulus ...	274
Scrisoarea a LXVII-a Ambrozie către Simplicianus, sănătate! ...	277
Scrisoarea a LXVIII-a Ambrozie către Romulus ...	280
Scrisoare a LXIX-a. Ambrozie către Irenaeus, sănătate! ...	280
Scrisoare a LXX-a. Ambrozie către Horontianus ...	282
Scrisoare a LXXI-a. Ambrozie către Horontianus ...	287
Scrisoarea a LXXII-a. Ambrozie către Constanțiu ...	289
Scrisoarea a LXXIII-a. Ambrozic către Irineu ...	295
Scrisoare a LXXIV-a. Ambrozic către Irineu ...	297
Scrisoare a LXXV-a. Ambrozie către Clementianus ...	300
Scrisoarea a LXXVI-a. Ambrozie către Irineu, sănătate! ...	301
Scrisoarea a LXXVII-a. Ambrozie către Horontianus...	305
Scrisoarea a LXXVIII-a Ambrozie către Horontianus ...	308
Scrisoarea a LXXIX-a. Ambrozic către Bellicius, sănătate! ...	310
Scrisoarea a LXXX-a. Ambrozie către Bellicius ...	311
Scrisoarea a LXXXI-a. Către clerici...	312
Scrisoarea a LXXXII-a. Ambrozie către Marcellus ...	315
Scrisoarea a LXXXIII-a. Ambrozie către Sirinnius ...	317
Scrisoarea a LXXXIV-a Ambrozie către Cynegius...	319
Scrisoarea a LXXXV-a. Ambrozie către Syricius ...	319
Scrisoarea a LXXXVI-a Ambrozie către Syricius ...	320
Scrisoarea a LXXXVII-a. Ambrozie către episcopii Segarius și Delphinus ...	320
Scrisoarea a LXXXVIII-a. Ambrozie către Atticus ...	321
Scrisoarea a LXXXIX-a. Ambrozie către Alypius ...	321
Scrisoarea a XC-a. Ambrozie către Antoniu ...	321
Scrisoarea a XCI-a. Ambrozie către fratele Candidianus ...	322
Note la scrisori	
IMNURILE SFÂNTULUI AMBROZIE AL MILANULUI	
Introducere...	345
Imnul 1 (De lucruri pururea Izvoditor) ...	348
Imnul II (Tu, Doamne, ce toate le-ai făcut)...	349
Imnul III (Ora a treia acum răsare) ...	350

Imnul IV (Vino, Izbăvitor de neamuri) ...	351
Imnul V (Preaînaltule, ce veșnic dai lumină) ...	352
Imnul VI (Pe munte chema-voi pe Dumnezeu) ...	353
Imnul VII (Tu, strălucirea slavei Tatălui)...	353
Imnul VIII (Ale Mântuitorului veșnice daruri)...	354
Imnul IX (Cu mădularele de somn întremate)...	355
Imnul X (Tu, ce ești zi și lucirea lucirii) ...	355
Imnul XI (O, Sfântă Treime, strălucită)...	355
Imnul XII (Să fie deschisă poarta lui Hristos) ...	356
Imnuri atribuite Sfântului Ambrozie ...	357
I. Imn despre Nașterea Domnului...	357
II. Imn către ora a șasea ...	358
III Imn spre a cere seninul...	359
IV. Imn spre a cere ploaie ...	360
V. Imn pentru împlinirea sufletului...	361
VI. Imn către dimineată ...	362
VII. Imn de dimineată ...	363
VIII. Imn de dimineată ...	364
IX. Imn către ora a șasea ...	365
X. Imn către ora a noua ...	365
XI. Imn către noapte ...	366
XII. Imn pentru timpul nopții ...	366
XIII. Imn de dimineată ...	367
XIV. Imn de laudă ...	367
XV. Imn către ora a treia ...	368
XVI. Imn către ora a șasea ...	368
XVII. Imn către ora a noua ...	368
XVIII. Imn către Hristos ...	369
XIX. Despre descoperirea preasfințiților mucenici Ghervasius și Protasius ...	369
XX. Imn pentru ora a treia din vremea Paștilor ...	370
XXI. Imn către ora a treia ...	371
XXII. Imn către ora a șasea ...	371
XXIII. Imn către ora a noua ...	372
XXIV. Imn pentru desăvârșire ...	372
XXV. Imn către dimineată ...	372

XXVI. Imn către dimineață ...	373
XXVII. Imn de laudă ...	373
XXVIII. Imn de laudă ...	374
XXIX. Imn către întâia oră ...	375
XXX. Imn despre lucrarea zilei dintâi ...	375
XXXI. Imn despre lucrarea zilei a doua ...	376
XXXII. Imn despre lucrarea zilei a treia ...	376
XXXIII. Imn despre lucrarea zilei a patra ...	377
XXXIV. Imn despre lucrarea zilei a cincea ...	377
XXXV. Imn despre lucrarea zilei a șasea ...	378
XXXVI. Imn despre înălțarea Domnului ...	378
XXXVII. Imn despre înălțarea Domnului ...	379
XXXVIII. Imn despre ziua Rusaliilor ...	380
XXXIX. Imn de dimineață ...	381
XL. Imn de dimineață ...	382
XLI. Imn de dimineață ...	382
XLII. Imn de dimineață ...	383
XLIII. Imn de dimineață ...	383
XLIV. Imn către prima oră ...	383
XLV. Imn către ora a treia ...	384
XLVI. Imn către ora a treia, despre Pătimirea Domnului ...	385
XLVII. Imn către ora a șasea ...	385
XLVIII. Imn pentru masa prânzului ...	385
XLIX. Imn la o nouă înfruptare ...	385
L. Imn către ora a noua ...	386
LI. Imn către ora a noua ...	386
LII. Imn către înserare ...	386
LIII. Imn despre venirea Domnului ...	387
LIV. Imn despre venirea Domnului ...	388
LV. Imn despre venirea Domnului ...	388
LVI. Imn despre Nașterea Domnului ...	389
LVII. Despre Nașterea Domnului ...	390
LVIII. Imn pentru postul Paștelui ...	390
LIX. Despre Pătimirea Domnului ...	391
LX. Imn de Paști ...	391

LXI. Imn pentru dimineața Paștilor ...	393
LXII. Imn de Paști ...	394
LXIII. Despre Sfântul Ștefan ...	395
LXIV. Despre Sfântul Ioan Apostolul ...	396
LXV. Despre Sfânta Agneta ...	397
LXVI. Despre Sfânta Agata ...	397
LXVII. Imn pentru Postul Paștilor ...	398
LXVIII. La nașterea Sfântului Ambrozie ...	399
LXIX. La nașterea Sfântului Grigore Mucenicul ...	400
LXX. Despre Sfântul Ioan Botezătorul ...	400
LXXI. Despre Sfinții Apostoli Petru și Pavel ...	401
LXXII. Despre Sfântul Sixt ...	402
LXXIII. Despre Sfântul Laurențiu ...	402
LXXIV. Despre Sfântul Arhanghel Mihail ...	403
LXXV. În ziua nașterii Sfântului episcop Martin ...	403
LXXVI. Despre Sfințirea Bisericii ...	404
LXXVII. Despre Sfințirea Bisericii ...	404
LXXVIII. Despre făptuirea unui mucenic ...	406
LXXIX. Imn despre mărturisitori ...	407
LXXX. Despre fecioare ...	408
LXXXI. În vreme de război ...	408
LXXXII. În vreme de război ...	409
Indice real și onomastic ...	411
Cuprins ...	417
Lucrări în curs de apariție ...	423

PSB Vol. 57

Prefață ...

Introducere generală ... 9

OMUL

1. Monahismul — năzuință cerească a Sfântului Ioan Casian . . 9

2. Scurtă privire istorică asupra monahismului creștin până în epoca Sfântului Ioan Casian
3. Sfântul Ioan Casian zugrăvit de activitatea sa ... 32

DESPRE AȘEZĂMINTELE MĂNĂSTIREȘTI ȘI DESPRE TĂMĂDUIRILE CELOR O

Introducere ... 59

Viața ascetului e o luptă ... 60

PARTEA 1

PREGĂTIREA PENTRU LUPTĂ

Cartea I-a: Despre veșmintele monahale ... 67

Cartea a II-a: Rânduiala rugăciunilor și psalmilor de noapte ... 70

Cartea a III-a: Despre norma canonică a rugăciunilor și psalmilor zilnici ... 72

Cartea a IV-a: Despre rânduialile celor care renunță la lume ... 74

PARTEA A II-A

ÎNCEPUTUL DESCRIERII LUPTEI

Cartea a V-a: Despre duhul lăcomiei (și începutul descrierii luptei) ... 80

Cartea a VI-a: Despre duhul desfrânării ... 84

Cartea a VII-a: Iubirea de arginți ... 86

Cartea a VIII-a: Despre duhul mâniei ... 90

Cartea a IX-a: Despre duhul tristeții ... 93

Cartea a X-a: Despre duhul neliniștii ... 95

Cartea a XI-a: Despre duhul slavei deșarte ... 101

Cartea a XII-a: Despre duhul trufiei ... 103

AȘEZĂMINTE MĂNĂSTIREȘTI

Prefață ...

Sfântul Ioan Casian ... 109

Cartea întâi: Despre veșmintele monahilor ... 113

Cartea a doua: Regula rugăciunilor și psalmilor de noapte ...	120
Cartea a treia: Despre norma canonică a rugăciunilor și psalmilor zilnici ...	132
Cartea a patra: Despre rânduielile celor ce renunță la lume ...	141
Cartea a cincea: Despre duhul al lăcomiei ...	162
Cartea a șasea: Despre duhul desfrânării ...	137
Cartea a șaptea: Duhul iubirii de argint ...	197
Cartea a opta: Despre duhul mâniei ...	211
Cartea a noua: Despre duhul tristeții ...	223
Cartea a zecea: Despre duhul neliniștii ...	226
Cartea a unsprezecea: Duhul slavei deșarte ...	240
Cartea a douăsprezecea: Despre duhul trufiei ...	248
Bibliografie ...	266

CONVORBIRI DUHOVNICEȘTI

(Iohannis Cassiani colationes XXIV), traducere din limba latină de Prof. David, Popescu	
Prefață ...	279
Introducere la cele dintâi “convorbiri duhovnicești” ...	282
Bibliografie ...	292
Prefață la convorbirile I-X ...	296

PARTEA I

CONVORBIRILE I—X

Prefață la Sfântul Ioan Casian ...	303
Întâia convorbire cu Părintele Moise ...	305
A doua convorbire cu Părintele Moise ...	324
Convorbirea cu Părintele Pafnutie ...	342
Convorbirea cu Părintele Daniel ...	360
Comunicarea Părintelui Serapion ...	375
Convorbire cu Părintele Teodor ...	394
A doua convorbire cu Părintele Serenus ...	434
Întâia convorbire cu Părintele Isaac ...	453
A doua convorbire cu Părintele Isaac ...	475

PARTEA A II-A

CONVORBIRILE XI—XVII

- Introducere la partea a II-a a «Convorbirilor duhovnicești» ... 493
Prefață — Sfântul Ioan Casian ... 500
Prima convorbire cu Părintele Cheremon: Despre desăvârșire ... 501
A doua convorbire cu Părintele Cheremon: Despre neprihană ... 517
A treia convorbire cu Părintele Cheremon: Despre ocrotirea dumnezeiască ... 529
Prima convorbire cu Părintele Nesteros: Despre știința duhovnicească ... 551
A doua convorbire cu Părintele Nesteros: Despre harismele dumnezeiești ... 568
Prima conversație cu Părintele Iosif: Despre prietenie ... 575
A cincea convorbire cu Părintele Iosif: Despre hotarele cuvântului dat ... 592

PARTEA A III-A

CONVORBIRILE XVIII—XXIV

- Prefață la partea a treia a “Convorbirilor duhovnicești” ... 619
Prefață — Sf. Ioan Casian ... 625
Convorbirea cu Părintele Piamun: Despre cele trei feluri de monahi ... 626
Convorbirea cu Părintele Ioan: Despre ținuturile chinovnicului și ale pustnicului ... 642
Convorbirea cu Părintele Pinufius: Despre scopul pocăinței și despre semnele iertării ... 66
Întâia convorbire cu Părintele Theonas: Despre îngăduințele din zilele Cincizecimii ... 66
A doua convorbire cu Părintele Theonas: Despre amăgirile de noapte ... 689
A treia convorbire cu Părintele Theonas: Despre nepăcătuire ... 702
Convorbirea Părintelui Avraam: Despre mortificare ... 723

DESPRE ÎNTRUPAREA DOMNULUI

- (De incarnatione Domini contra Nestorium), traducere de Prof. David Popescu. (după text)
Introducere ... 749
Despre întruparea Domnului:
Prefață ... 769

Cartea I-a ...	770
Cartea a II-a ...	777
Cartea a III-a ...	787
Cartea a IV-a ...	806
Cartea a V-a ...	817
Cartea a VI-a ...	834
Cartea a VII-a ...	854
Indici ...	883
Cuprinsul ...	908

PSB Vol. 64
PSB 64

Introducere ...	5
Bibliografie selectivă ...	46
Fericitul Augustin – Confessiones (Mărturisiri) ...	61
Cartea a I-a ...	63
Cartea a II-a ...	79
Cartea a III-a ...	88
Cartea a IV-a ...	101
Cartea a V-a ...	116
Cartea a VI-a ...	130
Cartea a VII-a ...	149
Cartea a VIII-a ...	168
Cartea a IX-a ...	185
Cartea a X-a ...	206
Cartea a XI-a ...	242
Cartea a XII-a ...	264
Cartea a XIII-a ...	287
Indice scripturistic ...	317
Indice real și onomastic ...	318
Cuprins ...	323

PSB Vol. 72

Cuvânt înainte ... 5

Articolele teologice ale lui Boethius, scurtă prezentare

I Articole teologice ... 16

II Mângâierile filozofice ... 48

Cartea I

Poezia I ... 62

Proza I.- ... 62

Poezia II ... 64

Proza II.- ... 65

Poezia III ... 65

Proza III.- ... 66

Poezia IV ... 67

Proza IV.- ... 68

Poezia V ... 73

Proza V.- ... 74

Poezia VI ... 75

Proza VI.- ... 76

Poezia VII ... 78

Cartea II

Proza I. 79

Poezia I. 80

Proza II. 81

Poezia II. 83

Proza III. 83

Poezia III. 85

Proza IV. 85

Poezia IV. 88

Proza V. 88

Poezia V. 91

Proza VI. 92
Poezia VI. 94
Proza VII. 95
Poezia VII. 97
Proza VIII. 98
Poezia VIII. 99

Cartea III

Proza I. 100
Poezia I. 101
Proza II. 101
Poezia II. 103
Proza III. 104
Poezia III. 106
Proza IV. 106
Poezia IV. 107
Proza V. 107
Poezia V. 109
Proza VI. 109
Poezia VI. 110
Proza VII. 110
Poezia VII. 111
Proza VIII. 111
Poezia VIII. 112
Proza IX. 112
Poezia IX. 115
Proza X. 116
Poezia X. 120
Proza XI. 121
Poezia XI. 124
Proza XII. 124
Poezia XII. 127

Cartea IV

Proza I.	130
Poezia I.	131
Proza II.	132
Poezia II.	135
Proza III.	136
Poezia III.	137
Proza IV.	139
Poezia IV.	143
Proza V.	143
Poezia V.	144
Proza VI.	144
Poezia VI.	150
Proza VII.	151
Poezia VII.	152

Cartea V

Proza I.	154
Proza II.	155
Proza III.	156
Proza IV.	157
Proza V.	157
Proza VI.	160
Proza VII.	161
Proza VIII.	164
Proza IX.	165
Proza X.	167
Proza XI.	167

Salvianus, Despre guvernarea lui Dumnezeu (De gubernatione Dei) ... 173

Introducere ...	175
Prefață ...	187
Cartea a I-a ...	188

Cartea a II-a ...	208
Cartea a III-a ...	216
Cartea a IV-a ...	232
Cartea a V-a ...	258
Cartea a VI-a ...	274
Cartea a VII-a ...	297
Cartea a VIII-a ...	324
Indice scripturistic ...	331
Indice real și onomastic ...	333
Cuprins ...	335

PSB 75

Cuvânt înainte ...	5
Introducere ...	7
Prefața autorului ...	25
Cartea I ...	27
Cartea a II-a ...	81
Cartea a III-a ...	111
Cartea a IV-a ...	129
Cartea a V-a ...	164
Cartea a VI-a ...	220
Cartea a VII-a ...	265
Cartea a VIII-a ...	315
Cartea a IX-a ...	338
Cartea a X-a ...	392
Cartea a XI-a ...	422
Cartea a XII-a ...	438

PSB Vol. 80

Introducerea traducătorului ... 5

Partea întâi

MAXIM, SMERITUL ȘI PĂCĂTOSUL, NEVREDNICUL ROB ȘI ÎNVĂȚĂCEL, CĂT

Cuvântul înainte ... 45

1. La cuvântul sfântului Grigorie Teologul, din «Cuvântarea primă despre Fiul» și din «A
2. La cuvântul din Cuvântarea prima a aceluiași ... 47
3. La cuvântul din aceeași Cuvântare a aceluiași ... 49
4. La Cuvintele aceluiași din a doua Cuvântare despre Fiul și Cuvântul ... 50
5. La Epistola lui Dionisie, episcopul Atenei, către Gaius monahul ... 55

Partea a doua

CĂTRE IOAN, ARHIEPISCOPUL CYZICULUI ... 65

6. Tâlcuire duhovnicească la Cuvântarea despre iubirea de săraci (a sfântului Grigorie Te
7. Tâlcuire duhovnicească la aceeași ... 69
8. Tâlcuire duhovnicească la aceeași ... 101
9. Tâlcuire duhovnicească la Cuvântarea pentru sfântul Atanasie, a aceluiași ... 104
10. Tâlcuire duhovnicească din aceeași Cuvântare ... 104
11. Cum e trupul «nour» și «acoperământ» ... 109
12. Cum se naște plăcerea ... 110
13. Cum și câte sunt mișcările sufletului ... 111
14. Tâlcuire duhovnicească a trecerii lui Moise prin mare ... 116
15. Tâlcuire duhovnicească a urcării lui Moise pe munte ... 117
16. Tâlcuire duhovnicească a conducerii lui Iisus, a trecerii Iordanului și a celei de a doua
17. înțelesul duhovnicesc al Ierihonului și al celor șapte înconjurări, al chivotului, al trân
18. Înțelesul duhovnicesc al Tirului și al regelui lui și al cuceririi lui ... 119
19. Tâlcuire duhovnicească a cuvintelor : «Cerurile spun mărirea lui Dumnezeu» ... 119
20. Tâlcuire duhovnicească a cuvintelor : «Tatăl meu și maica mea m-au părăsit» ... 120
21. Înțelesul duhovnicesc al vederii lui Ilie în peștera din Horeb ... 120
22. Înțelesul duhovnicesc al lui Elisei, ucenicul lui Ilie ... 122
23. Înțelesul duhovnicesc al Anei și al lui Samuel ... 123
24. Înțelesul duhovnicesc al celui ce afurisește casa necurată ... 124
25. Înțelesul duhovnicesc al sfântului Ilie și al văduvei din Sarepta ... 124
26. Înțelesul duhovnicesc al Schimbării la Față a Domnului ... 125
27. Înțelesul duhovnicesc al legii morale și scrise și al convergenței lor reciproce ... 127
28. Scurtă tâlcuire a celor cinci moduri ale contemplației naturale ... 131
29. Înțelesul duhovnicesc al lui Melchisedec ... 137
30. Referirea la Domnul a celor spuse despre Melchisedec ... 142
31. Alt înțeles duhovnicesc al lui Melchisedec ... 143
32. Tâlcuire duhovnicească a cuvintelor: «neavând nici început, nici sfârșit al vieții» ... 14

33. Tâlcuire duhovnicească a cuvintelor : «rămâne preot în veac» ... 144
34. Înțelesul duhovnicesc al lui Avraam ... 145
35. Înțelesul duhovnicesc al lui Moise ... 146
36. Alt înțeles duhovnicesc despre același ... 148
37. Înțelesul celor următoare: Cum poate imita cineva pe sfinții dinainte de lege și de după
38. Sfinții de sub lege, Înțelegând duhovnicește legea, au văzut de mai înainte harul vestit
39. Cel ce urmează și îi cer lui Hristos, din inimă, prin virtuți, se ridică și peste legea scrisă
40. Înțelesul duhovnicesc al modului în care cel ce s-a făcut în toate ascultător lui Dumnezeu
41. Tâlcuire duhovnicească a celor spuse în Evanghelia despre cel căzut între tâlhari ... 15
42. Tâlcuire duhovnicească a modului în care s-a petrecut căderea lui Adam ... 155
43. Din trecerea ca un circuit fără oprire a vieții acesteia sfinții au învățat că alta este viața
44. Sfinții nu priveau ca noi nici natura, nici Scriptura ... 157
45. Tâlcuire mai pe larg la Schimbarea la față ... 158
46. Înțelesul duhovnicesc al lui Moise și Ilie ... 159
47. Domnul S-a făcut chip al Său prin Întruparea Sa ... 163
48. Tâlcuire despre fața fulgerătoare a Domnului ... 164
49. Tâlcuire duhovnicească a veșmintelor luminoase ale Domnului ... 164
50. Alt înțeles duhovnicesc al lui Moise ... 165
51. Alt înțeles duhovnicesc al lui Ilie ... 165
52. Înțelesul natural al sfârșitului necesar al lumii ... 166
53. Scurtă tâlcuire despre veacul viitor și despre ce înseamnă prăpastia dintre Dumnezeu
54. Tâlcuire despre virtuți ... 168
55. Altă tâlcuire la: «De vei fi răstignit ca un tâlhar» ... 169
56. Altă tâlcuire pentru cel ce întreabă despre spusa din «Cuvântarea la Duminica nouă» .
57. Contemplarea naturală prin care sfinții au cunoscut pe Dumnezeu din fapte ... 170
58. Înțelegerea naturală prin care se cunoaște că lumea și toate cele după Dumnezeu își au
59. Înțelesul ascuns în strângerea (contractarea) și lărgirea (dilatarea) ființei, a calității și
60. Dovedire că tot ce există, afară de Dumnezeu, e numai decît în spațiu și de aceea în m
61. Dovedire că tot ce are o existență în ceva nu poate fi infinit și, de aceea, nici fără înce
62. Dovedire că tot ce se mișcă, sau e cugetat din veci împreună cu altceva deosebit după
63. Dovedire că pronia lui Dumnezeu se întinde prin fire peste toate ... 178
64. Diferite înțelesuri ale dualității materiale depășite de sfinți; și care este unitatea în Tre
65. Tâlcuire privitoare la partea pasivă (pasională, pătimitoare) a sufletului și la împărțiril
66. Tâlcuire din Scriptură că nu trebuie cunoscătorul să unească legea Înțelepciunii cu leg
67. Tâlcuire duhovnicească a încălțăminteii pe care și-a scos-o Moise ... 186

68. Tâlcuire duhovnicească a părților jertfelor ... 186
69. Scurtă tâlcuire duhovnicească a leprei celei de multe feluri după lege ... 187
70. Înțelesul duhovnicesc al lui Fineas și al celor omorâți de el ... 187
71. Tâlcuire duhovnicească a cuvintelor: «Nu dați cele sfinte câinilor» și «Apostolii nu tr...
72. Înțelesul spiritual al lunaticului ... 188
73. Tâlcuirea cuvintelor, din Cuvântarea a patruzeci și doua a Teologului, despre cele spu...
74. Explicarea cuvintelor din aceeași Cuvântare a aceluiași ... 191
75. Tâlcuirea cuvintelor : «Căci sânt unii care se gâdilă la auz și la limbă» ... 191
76. Tâlcuire duhovnicească a cuvintelor aceluiași: «Precum iarna nu este timpul florii...»
77. Tâlcuire duhovnicească a cuvintelor: «Că există Dumnezeu și că El e cauza făcătoare
78. Tâlcuire duhovnicească a cuvintelor : «Dar dacă e necuprins, nici aceasta nu înfățișea
79. Tâlcuire duhovnicească a cuvintelor: «Nu ajunge să numim trupul sau să spunem că s
80. Tâlcuire duhovnicească a cuvintelor: «Căci dacă ceea ce nu e nu e nicăieri, ceea ce nu
81. Tâlcuire duhovnicească a cuvintelor: «Sau era imaginație de zi, sau o vedere neminci
82. Tâlcuire duhovnicească a cuvintelor: «Dacă ar fi fost îngăduit lui Pavel să dezvăluie c
83. Tâlcuire duhovnicească a cuvintelor: «Nici însăși lumea de jos nu ar fi putut-o cuprin
84. Tâlcuire duhovnicească a cuvintelor: «Iar cuvântul despre Dumnezeu, cu cât e mai des
85. Tâlcuire duhovnicească a cuvintelor: «De aceea, mișcându-se de la origine spre doim
86. Tâlcuire a cuvintelor : «Dar altceva socotesc că e voitorul și altceva voința; altceva n
87. Tâlcuire a cuvintelor: «Pentru că altfel, ce mă împiedica și pe mine ca, afirmând acea
88. Tâlcuire la : «Dar fie și al lucrării, dacă așa vi se pare; nici așa nu ne veți prinde. Căci
89. Tâlcuire a cuvintelor: «Iar Dumnezeu, se zice, nu al Cuvântului, ci al părții Lui văzute
90. Tâlcuire a cuvintelor: «El, adică Hristos, a primit viața sau judecata, sau moștenirea n
91. Tâlcuire a cuvintelor : «Precum zicem că e cu neputință ca Dumnezeu să fie rău, să nu
92. Tâlcuire duhovnicească a cuvintelor: «Ai numirile fiului, umblă prin ele, prin cele îna
93. Tâlcuire duhovnicească a cuvintelor: «Legile firii se vor desface...» ... 239
94. Altă tâlcuire duhovnicească a acelorași cuvinte ... 240
95. Altă tâlcuire duhovnicească a acelorași cuvinte ... 242
96. Altă tâlcuire duhovnicească a cuvintelor: «Trebuie să se umple lumea de sus» ... 243
97. Tâlcuire duhovnicească a cuvintelor: «Prunc s-a născut nouă...» ... 244
98. Tâlcuire duhovnicească a cuvintelor: «Cuvântul Se îngroașă» ... 247
99. Tâlcuire duhovnicească a cuvintelor: «Nu din cele ce este El, ci din cele din jurul Lui.
100. Tâlcuire duhovnicească a cuvintelor: «Fiindcă nu ajungea Bunătății să Se miște prin
101. Tâlcuire duhovnicească a cuvintelor : «Comunică o altă împărtășire, mult mai minur
102. Tâlcuire duhovnicească a cuvintelor : «Iar acum să primești zămislirea și săltarea, d

103. Tâlcuire duhovnicească a cuvintelor: «De fuge în Egipt, fugi împreună cu El din toată
104. Tâlcuire duhovnicească a cuvintelor : «Dacă vreunii vor să fie numai decât lipsiți de
105. Tâlcuire duhovnicească a cuvintelor: «Unde e curățire, acolo e iluminare...» ... 259
106. Tâlcuire duhovnicească a cuvintelor: «Se înnoiesc firile și Dumnezeu Se face om» ..
107. Altă tâlcuire a aceluiași cuvinte ... 269
108. Tâlcuire duhovnicească a cuvintelor: «Scriptura cunoaște o întreită naștere a noastră
109. Tâlcuire duhovnicească a aceluiași cuvinte ... 272
110. Altă tâlcuire duhovnicească a aceluiași cuvinte ... 275
111. Explicare scurtă către cei ce spun că sufletele există înaintea trupurilor, sau vin la ex
112. Către cei ce spun că sufletele există înainte de trupuri ... 279
113. Către cel ce susține ca trupurile există înaintea sufletelor ... 286
114. Cum se face înnoirea lucrurilor ce se înnoiesc rămânând neschimbate după fire ... 29
115. Toată firea își are deplinătatea finală în rațiunea ei ... 293
116. De ce învățătorul a legat nașterea din botez, de întrupare ? ... 294
117. Tâlcuire a cuvintelor aceluiași, din aceeași Cuvântare: «Ce cauți leacuri care nu folo
118. Tâlcuire duhovnicească a cuvintelor : «Nu-I place lui Hristos să fie furat de multe or
119. Tâlcuire duhovnicească a cuvintelor din Cuvântarea la Paști a aceluiași: «Gol prin si
120. Alt înțeles al aceluiași text ... 300
121. Alt înțeles al aceluiași text ... 301
122. Tâlcuire duhovnicească a cuvintelor: «E de un an, ca Soare al dreptății...» ... 302
123. Tâlcuire duhovnicească a cuvintelor : «Nu e nici o mirare dacă fiecare își caută miel
124. Tâlcuire duhovnicească a cuvintelor: «Tot ce are Cuvântul carnal și hrănitor...» ... 3
125. Tâlcuire duhovnicească a cuvintelor: «Mortificând mădularele cele de pe pământ (C
126. Tâlcuire duhovnicească a cuvintelor: «Și dacă este trimis vreun ucenic la propovădu
127. Altă tâlcuire a aceluiași text ... 313
128. Tâlcuire duhovnicească a cuvintelor : «De ești vreo Rahilă sau Lie...» ... 315
129. Tâlcuire duhovnicească a cuvintelor: «De ești Simon Cireneanul, ridică crucea și urr
130. Tâlcuire duhovnicească a cuvintelor: «De te răstignești împreună, ca un tâlhar...» ...
131. Alt înțeles duhovnicesc al aceluiași cuvinte ... 317
132. Alt înțeles duhovnicesc al aceluiași cuvinte ... 318
133. Alt înțeles duhovnicesc al aceluiași cuvinte ... 319
134. Tâlcuire duhovnicească a cuvintelor: «Și de ești Iosif din Arimateea...» ... 319
135. Alt înțeles al aceluiași cuvinte ... 320
136. Alt înțeles al aceluiași cuvinte ... 321
137. Tâlcuire duhovnicească a cuvintelor : «Și de ești Nicodim cinstitor de Dumnezeu...»

138. Tâlcuire duhovnicească a cuvintelor : «Și de ești o Marie oarecare, sau cealaltă Mari
139. Alt înțeles duhovnicesc al îngerilor ... 322
140. Alt înțeles duhovnicesc al îngerilor ... 323
141. Tâlcuire duhovnicească a cuvintelor : «Fă-te Petru sau Ioan...» ... 323
142. Altă tâlcuire duhovnicească a acelorași cuvinte ... 324
143. Tâlcuire duhovnicească a cuvintelor : «Și dacă, asemenea lui Toma, ai lipsit dintre u
144. Altă tâlcuire duhovnicească a acelorași cuvinte ... 325
145. Tâlcuire duhovnicească a cuvintelor : «De Se va coborî la iad, coboară împreună...»
146. Altă tâlcuire duhovnicească a acelorași cuvinte ... 326
147. Tâlcuire duhovnicească a cuvintelor: «Și dacă Se suie la cer, suie-te împreună...» ...
148. Altă tâlcuire duhovnicească a acelorași cuvinte ... 327
149. Altă tâlcuire duhovnicească a acelorași cuvinte ... 328
150. Tâlcuire duhovnicească a cuvintelor: «Se înnoiește cu mare podoabă...» ... 328
151. Altă tâlcuire duhovnicească a acelorași cuvinte ... 329
152. Tâlcuire duhovnicească a cuvintelor: «Se înnoiește demnitatea împărătească a lui D
153. La acest cuvânt, unii întreabă zicând : «De ce învățătorul, după ce a spus că ziua înv
154. Altă tâlcuire duhovnicească a aceluiași text ... 331
155. Altă tâlcuire duhovnicească a aceluiași text ... 331
156. Tâlcuire duhovnicească a cuvintelor : «Urăsc și familiaritatea prin aer» ... 331
157. Tâlcuire duhovnicească a cuvintelor: «O singură zi trebuie...» ... 332
158. Altă tâlcuire duhovnicească a aceluiași text ... 334
159. Altă tâlcuire duhovnicească a aceluiași text ... 335
160. În ce sens ia învățătorul cuvintele : «Dublați și întrețiți»)» ... 335
161. Altă tâlcuire duhovnicească a acelorași cuvinte ... 336
162. Tâlcuire duhovnicească a cuvintelor: «Același Iisus, desăvârșirea curată, știe să hrăn
163. Explicarea numărului doisprezece ... 337
164. Altă explicare a aceluiași număr ... 338
165. Altă explicare duhovnicească a numărului doisprezece ... 338
166. Altă tâlcuire duhovnicească a aceluiași număr ... 339
167. Altă tâlcuire duhovnicească a numărului doisprezece ... 339
168. Altă tâlcuire duhovnicească a aceluiași număr ... 339
169. Altă tâlcuire duhovnicească a aceluiași număr ... 340
170. Altă tâlcuire duhovnicească a numărului doisprezece ... 341
171. Înțelesul duhovnicesc al coșurilor ... 341
172. Înțelesul duhovnicesc al celor șapte pâini ... 342

173. Altă tâlcuire duhovnicească a celor trei zile ...	342
174. Înțeles duhovnicesc al numărului de patru mii de bărbați ...	343
175. Altă tâlcuire duhovnicească a numărului șapte ...	343
176. Explicarea cuvintelor din aceeași Cuvântare : «Și este deosebire în daruri...» ...	344
177. Explicarea cuvintelor: «Acorduri complete și incomplete...» ...	345
178. Explicarea cuvintelor aceluiași: «Nici una din toate nu este care să fie a tuturor» ...	
179. Tâlcuire duhovnicească a cuvântului din «Poezii» ale aceluiași: «Se joacă Cuvântul	
180. Altă tâlcuire duhovnicească a aceluiași cuvinte ...	349
181. Altă tâlcuire duhovnicească a aceluiași cuvinte ...	352
182. Altă explicare la aceleași ...	352
Indice scripturistic ...	354
Indice real și onomastic ...	355
Cuprins ...	367

PSB Vol. 82

Introducere ... 5

Partea întâia

Epistolele Sfântului Maxim Mărturisitorul despre cele două firi în Hristos și despre viața

EPISTOLE

1. Cuvânt de îndemn, în formă de epistolă, către robul lui Dumnezeu Gheorghe, eparh al .
2. A aceluiași către Ioan Cubicularul. Despre iubire ... 27
3. A aceluiași către același ... 38
4. A aceluiași către același. Despre întristare ... 41
5. A aceluiași către Constantin ... 45
6. A aceluiași către prea sfințitul și prea fericitul Arhiepiscop Ioan, despre faptul că suflet
7. A aceluiași către Ioan Presbiterul, despre faptul că și după moarte sufletul are lucrarea
8. Același către același ... 56
9. A aceluiași către presbiterul și egumenul Talasie ... 59
11. A aceluiași către o stareță, despre călugărița care a ieșit din mănăstire și apoi s-a pocă
12. A aceluiași către Ioan Cubicularul: despre dreptele dogme ale lui Dumnezeu și împoti
13. Al aceluiași către Petru Ilastrul, scurt cuvânt împotriva dogmelor lui Sever ... 98
14. Epistola dogmatică a aceluiași către același ... 115

15. A aceluiași către prea iubitul de Dumnezeu Cosma, diaconul din Alexandria, despre
16. A aceluiași către același ... 144
17. A aceluiași către Iulian Scolasticul Alexandrinul, despre dogma bisericească a întrupă
18. A aceluiași din partea lui Gheorghe, prea lăudatul prefect al Africii, către călugărițele
19. A aceluiași către Pyrrhus, prea cuviosul presbiter și egumen ... 152
20. A aceluiași către Marin monahul ... 156
21. A aceluiași către prea sfințitul Episcop al Cydoniei ... 159
22. A aceluiași către Auxentie ... 160
23. A aceluiași către presbiterul Ștefan ... 161
24. A aceluiași către Constantin Sachelarul ... 162
25. A aceluiași către preotul și egumenul Conon ... 165
26. A aceluiași către Ioan Cubicularul ... 166
28. A aceluiași către Episcopul Chirisichie ... 167
29. A aceluiași către același ... 168
30. A aceluiași către Episcopul Ioan ... 168
31. A aceluiași către același ... 169
32. A aceluiași către Ava Polhroniu ... 170
33. A aceluiași către același ... 170
34. A aceluiași către același ... 171
35. A aceluiași către același ... 171
36. A aceluiași către același ... 172
44. A aceluiași către Ioan Cubicularul, scrisoare de recomandare ... 172

Partea a doua

Sfântul Maxim Mărturisitorul.

Scrieri despre cele două voințe în Hristos.

Către prea cuviosul presbiter Marin ... 176

1. Despre voința naturală sau despre voire ... 178
2. Despre voirea a ceva determinat ... 179
3. Despre sfătuirea omului cu sine sau despre deliberare ... 179
4. Despre alegere (hotărâre) ... 180
5. Care sînt cele despre care deliberăm ... 180
6. Despre socotință (dispoziția spre ceva —) ... 181
7. Despre stăpânirea de sine sau libertatea voinței ... 182
8. Despre opinie ... 183
9. Despre cugetarea cuminte sau cu grijă (prudență) ... 184

10. În nici un mod nu va fi după înviere o singură voință a sfinților întreolaltă și a lor și a
11. Nu se poate spune că în Hristos este o singură voință, fie a firii, fie a alegerii, cum s-a
- A aceluiași către același Marin
1. Din scrierea despre lucrări și voințe, cap. 50, ... 196
2. Din aceeași scriere, cap. 51: Părinții spunând două voințe în Hristos au indicat legile n
3. Către prea cuviosul presbiter și egumen Gheorghe, care a întrebat despre taina lui Hrist
4. Celor ce zic că trebuie să se vorbească de o singură lucrare a lui Hristos ... 211
5. Despre cuvântul: "Părinte, de este cu putință. să treacă de la Mine acest pahar" (Matei :
6. Tomul dogmatic trimis în Cipru diaconului Marin ... 215
7. Un exemplar al epistolei trimisă către Episcopul Nicandru de către Sf. Maxim, despre c
8. Către catolicii care locuiesc în Sicilia ... 240
9. Copie despre epistola către presbiterul Marin din Cipru ... 251
10. A sfântului Maxim ... 254
11. Ale lui Maxim Mărturisitorul diferite definiții ... 257
12. Al aceluiași Maxim ... 259
13. A lui Marim cel Mare Mărturisitorul, despre cele două voințe ale lui Hristos cel Unul,
14. Ale aceluiași. Definiții ale deosebiriilor ... 290
15. Întrebări ale monotelitului Teodor din Bizanț și rezolvările lui Maxim ... 291
16. A aceluiași, a doua întrebare ... 292
17. Dezvoltările Sf. Maxim ... 292
18. Dezlegarea celei de a doua afirmări absurde ... 295
19. Tom dogmatic către presbiterul Marin ... 297
20. Despre calitate, proprietate (însușire) și deosebire, către Teodor, presbiterul din Maza
21. Și iarăși Dumnezeiescul Marim ... 313
22. E cu neputință a spune că în Hristos este o singură voință ... 315
23. Zece capitole despre cele două voințe ale Mântuitorului nostru Iisus Hristos ... 318
24. Din întrebările puse Sf. Maxim de Teodor monahul ... 320
25. Disputa Sf. Maxim cu Pyrrhus ... 320

NIANUL

!

nezeu ...173

t învățarea cunoștințelor elementare 180

ste metoda pedagogiei Cuvântului ? ... 209

meni de păcate, iar prin sfaturi îi mântuie ... 217

itul se săvârșește împotriva drepteia rațiunii ... 225

7

lreapta ...329

ile gimnastice ...333

liile Evangheliei după Luca explicate de Origen 78

le Arhiereu Hristos se roagă pentru noi 319

vor fi ascultate și rugăciunile noastre 225

a)237

43

este «Sfințirea» Lui? 248

se în inimile noastre 251

ințele cerești 254

a sufletului pe care s-o cerem în continuu 257

îi iertăm. Puterea preotului de a ierta păcatele 267

de a birui răul după ce ne-am scârbit de el 272

les Biserica, unde se realizează astfel comuniunea Sfinților) 283

clarității ei, a absurdității, respectiv a iraționalității unor texte 302

zîdu-I și înțelesul alegoric 326

suflată este o singură carte 335

re pot lipsi din înțelesul literal al Scripturii 343

telesuri diferite? 346

349

ne ferim de spusele înfumurate și tulburătoare ale defăimărilor eretice, împărtășite în ele sub formă de enigme și parabole 352

fintelor Scripturi? 354

a mai mare necesitate interpretările logice, care trebuie armonizate cu tradiția, așa
înd, pe de o parte, că chiar și pasajele frumoase din Biblie au fost formulate întâ

ume de Dumnezeu cel peste toate zeului grecilor, numit Zeus, și tot așa și zeului
nul că promovează neprevăzutul atunci când preferă «nebunia» în locul înțelepci
în superstiție; ea e vrednică de laudă și de la început s-a sprijinit pe noțiunile cel
ate lumea întreagă și oamenii, întrucât voința dobitoacelor necuvântătoare e mai
ă ar anula-o 421

eni, așa cum poate fi ea dedusă din imaginea zidirii turnului Babel și al amestecăr
Dumnezeu le cunoaște de mai înainte în ce chip trebuie înțeles faptul ca stelele r

recădere după învățătura lui Hristos, nu după părerea lui Aristotel 482

: dea drumul...» 490

160

r biblice care s-ar părea că l-ar tăgădui 188
mpotriva neamului omenesc 214

262

70

nsul lor literal e imposibil sau irațional 281
de până aici 297

ârșitul studiilor sale în preajma acestuia, înainte de a pleca acasă 14

în Sevastia (Armenia)

pitole ale teologiei 17

Iisus Hristos 31
oci 37

legiuiți. Irod e primul străin care domnește peste ei 45

l pentru totdeauna 70

otriva lui Iisus 72

'5

r 97

e care o vesteau 329

4

scutiți de orice sarcină publică 385

alia) 50

61

untin 189

ăciunii 98

și dar al cunoștinței mai presus de fire 103

le despre conformitatea cu creația a întrupării 135

i al domniei filosofilor 143

ca Duhul Sfânt este creatură 23
ură 67

le voi zidi» și despre lăcomie” - 399

552

i66

ele ei ... 101

ți lui Dumnezeu ... 103

i7

că poruncile Lui ... 108

umnezeu ... 114

care se instruiesc spre bunăplăcerea lui Dumnezeu ... 115

e ... 117

nu se determină pe ei ... 117

.. 118

... 120

ia ... 123

ezeu ... 124

icute sau spuse pentru noi, și după aceea și de cele cunoscute de obicei ... 126

elul celor buni ... 132

de cei mai slabi ... 135

n discuție) cu ei; și când să fie muștrați sau când să fie primiți ... 144
udecați ... 146

re mulțumirea pentru ele ... 148
48

sau celor care sânt rânduiți sub aceștia ... 154

im și cum trebuie să răspundem vrăjmașilor ... 156

împreună cu aceștia ... 161

probați) ... 163

ață și cum trebuie ca unii ca aceștia să reușească ei înșiși mai întâi; și cum să fie c

care nu sânt asemenea, și cum să fie dispuși (ce atitudine să ia) față de aceștia, sa

lor Domnului există la oameni din natura lor ... 220

a lui Dumnezeu, și că este și greu și primejdios a trăi în singurătate ... 231

fără nici o distincție ... 238

când și în ce mod ... 240

duința ... 243

257

... 262

ai distinși dintre frați ... 261

... timpuri sânt potrivite pentru rugăciune și dacă mai întâi trebuie să se lucreze ...

... cade să călătorim (în acest scop) ... 281

5

... 288

... nd acela ar lipsi și ar fi ocupat ... 289

... ecare să fie cu luare aminte la lucrul său ... 292

... ile comune ... 296

... nă cele pe care le socotește bune, fără mărturia Scripturilor inspirate de Dumnezeu
... i după Dumnezeu ... 317

... să ne comportăm față de el ... 317

... pocăiască, nu cumva și el este nemilostiv și suprimă dragostea ? 318

... il nu și-1 îndreaptă ... 319

)

... rimi trebuie să se despartă de păcate ? ... 320

ea lui, dacă a făcut mulțime de păcate, sau până la ce limită a păcatelor trebuie să

se reculege, ca și cum a fost cuprins de o durere, iar altădată este atât de insensibil, oare și acesta se va condamna ca și cel care s-a îngrijit ? ... 324

se încredințeze vreo sarcină, după multă încercare, și, dacă se cuvine, care slujire
-1 și urmărim ca să se și afle ceea ce se bănuia ? ... 324

șii sau să se separe chiar și de cei care trăiesc rău? ... 325

326

ce (pedeapsă) este vrednic ? ... 328

el ? ... 328

lepărta ... 330

cilor ... 332

a sine ... 332

a să se împace ? ... 333

l

să) este vrednic ? ... 334

lt decât cel care le-a cunoscut și nu le-a împlinit ... 334

ă, fie haină, fie încălțăminte, ca și cum i s-ar cuveni, greșește oare, sau de ce patii

... 338

e acestea, sau ce este sfințenia și cum o vom dobândi? ... 338

1, de asemenea cine este orgoliosul și cine îngâmfatul? ... 340

triva lui s-ar simți lezat, oare este mai bine să fie lăsat în pace ? ... 341

va complet neadevărat din neștiință ? ... 341

lamnă ca mincinosul ? ... 341

ui Dumnezeu ... 342

ul, se condamnă? ... 343

iă, se condamnă ? ... 343

sănătos și se plânge totuși că nu poate să lucreze ... 347

nte ... 347

iferă pe cea cu cantitate mare, decât pe cea dulce, pentru săturare. Deci cum se cu

id și bând cu lăcomie, se cuvine oare a-l critica ? ... 348

ește, ci din patima lui de răzbunare ... 348

atică ... 349

gândul, fie cu cuvântul, fie cu fapta ... 349

rea folositor ... 350

Dumnezeu și cum (să procedăm) ca să nu pățim aceasta ... 351
să află amândoi în aceeași greșeală ... 352
ar întâmpla ca o bătrână să cadă în același păcat ca una mai tânără, oare vor fi sul-
ceda față de el ? ... 354

și mă îndestulez cu ale mele, ce atitudine vom observa față de unul ca acesta ? ... 353
când ... 355

om face noi, cei la care nu există bogăție ? .. 355

are o poartă, ce trebuie să facă, chiar dacă cel care a cerut este gol ? ... 356
când facem aceasta ? ... 357
gânduri se cuvine să se folosească de cele necesare spre a trai, adică hainele și h

rețe din Scripturi ... 358

care citesc ... 358

a-1 primi ? ... 359

este 359

e 360

er (cerșesc) ... 361

eri) să alunece, se cuvine ca și acesta să fie muștrat ? 362

dată meșteșuguri ... 362

. 363

ori), să vorbească cu o oarecare soră cele cu privire la întărirea credinței ... 363

3

arstă să fie de față și o călugăriță mai în vârstă . 364

erul (starețul) ar dispune să se facă ceva în comunitățile de surori, fără ca stareța s

sul să-1 primească pe unul ca acesta fără părerea fraților? ... 364

«de nu vă veți întoarce și nu vă veți face cu. pruncii ?» 365

mnezeu ... 367

re zi, ci caută să învețe un meșteșug, de ce patimă suferă și dacă se cuvine a-l tol
eea ce vrea el, ce plată are ? ... 367

ute altul ... 368

necuvântare nu voi mânca, oare i se cuvine să i se tolereze? ... 369

, fiind neiscusit, se cuvine oare să i se tolereze ? . 369

luie să mănânce împreună cu ei sau să se întrebe de sănătate ... 370

potriva a ceea ce i s-a poruncit sau peste ceea ce i s-a poruncit, se cuvine oare să

unca ce i s-a dat, se cuvine oare să i se îngăduie ? ... 371

obște ... 372

' 372

ncare), ce este de făcut în asemenea caz ? ... 373

ât de obicei ... 374

care vine după masă, cum îi vom trata ? . 374

, spre exemplu, de la un anumit fel de mâncare sau de băutură ... 374

ât ceilalți ... 375

mai bine: să rămânem în urmă cu lucrul din cauza postului sau să neglijăm postul
comie, ar cădea în boală, care i se cuvine să i se acorde îngrijire ? ... 376

proiestosului ... 377

edintate ... 377

lin dispreț? ... 378

imi ceva ? ... 378

el ar refuza (să i-o dea) ? ... 378

ru asemenea, dacă n-ar ajunge să fie prezent la rânduiala cântării de psalmi și a ru

credințat cu grija chelăriei ... 379

ire sau cu ceartă ... 379

cum să supravegheze pe lucrătoare ... 381
oie s-ar separa unul de altul, despărțindu-se la lucrări, oare aceasta este fără prim

buie să aibă totdeauna această grijă sau se poate și schimba? ...382
82

Cu ce fel de smerenie este dator cineva să primească slujirea de la frate ... 384

și râvna lui Dumnezeu sau se mânie ... 386
nirea poruncii ... 387
cu lucrul Domnului ... 387
a, oricum ar fi ... 387
cum se va comporta față de acesta ... 388
e cel care se îndreaptă mai puțin ... 388
ic 389
e împărtășim cu trupul și sângele lui Hristos ... 389
orbire ... 390
a ? 390

munții sau să dea toate averile săracilor ; sau să-și dea trupul său ca să se ardă ...
citesc pentru noi în timpul mesei ... 394
cealaltă s-ar arăta mai degrabă dificilă la darea bunurilor, cum. se cuvine să se ar
greșește ... 394
, oare este fără primejdie pentru dragoste să ne comportăm față de ei cu îngăduință
să vorbească cu iscusință, dar să-și păstreze atitudinea cuvenită și față de Dumne
acord cu cele spuse 'de el, s-ar bucura, cum se va cunoaște pe sine dacă se bucur

in la noi (în mănăstire) ... 397

ăm ? ... 398

... 398

ericirea (Domnului) ? ... 399

omnului ? ... 401

s celor care au venit de curând ... 402

are ... 403

.03

«ce vom îmbrăca». Care sânt limitele acestei porunci și cum se poate împlini ... 40

-I dăm mulțumirea cuvenită curată și întreagă, dar și pe cea către binefăcător să o

găm ca să nu cădem în suferințe trupești ? .. 411

nu vrea să se arate astfel oamenilor, ce va face ? 411

nsprezecelea, și care sânt aceștia ... 412

o sânt și Eu în mijlocul lor», cum vom putea să ne învrednicim de aceasta ? ... 412

o», cum se cuvine să binecuvânteze cel ocărât sau ce să se roage cel hulit ? ... 413

credințat că ceea ce face place lui Dumnezeu, să păstreze pentru sine ... 414

nalizează, sau există Mele în privința cărora nu trebuie să ne afectăm, chiar dacă
iora, și care sânt aceștia ... 414

reot, oare îmi este îngăduit să păzesc și în privința acestuia poruncile care s-au da
ngii răbdări, și al nerăutății, ci ar socoti să lase lui Dumnezeu judecata, oare face
easta nu se mântuiește ? ... 417

crimească darul (acesta) ? ... 418

iau să se vorbească cu râvnă despre cuvintele lui Dumnezeu și să nu se lase deloc

tre cineva prin aceasta ... 420

să nu apună întru mânia voastră», fiindcă în altă parte spune: «toată amărăciunea,

înțelegerea ; și dacă prin Duhul dă unuia cuvântul înțelepciunii, iar altuia cuvântu

orciilor ; sau cum se întâmplă ceea ce se mai relatează: «ca nu cumva să le calce p
une: «însă acum, cel care are pungă să o ia; asemenea și traistă; și cel care nu are
ecare zi ? ... 425

urgintul» ... 426

... 426

i la slujirea îngerilor» ? ... 427

«cotiți înțelepți întru voi», oare este cu putință să nu fie înțelept întru sine cel fără

d adevăru'1 când spune: «iar eu săracit sânt și sărac» 430

a și fiecare din voi care nu se leapădă de toate averile sale, nu poate să-Mi fie uce

iu la altar» ș.c.1 ... 432

il muncii celor pedepsiți ? ... 433

ile trupului și altele ale cugetelor ; și care sânt acestea ? ... 435

îțelegem drept această poruncă ? ... 437

voia lui Dumnezeu, ce este bun și plăcut și desăvârșit» ... 439

î știu pe voi» ... 443

nească de la alții cele spre trebuință ? ; și dacă se cuvine, de la cine să se primeas

observe prețuit adevărat al fiecărui fe1 ... 445

n neputință trupească să-1 aducem în casa pentru străini ... 445

isească la toți, și celor care s-ar întâmpla, sau căroră ? 446

și păcat ... 446

ânge și pe a doua nu o va stinge ? ... 447
care trăiesc în societate ? ... 448
tre păcate, dar pe cele mici le fac cu indiferență . 448

51

dea ... 452

53

toți ? ... 454
eva pentru aceștia, se cuvine să se primească ? .. 457
eniei, fie sub motivul rudeniei firești ... 455

457

ceea ce se dă în schimb (se cuvine) să fie corespunzător a ceea ce s-a dat ... 457
ă să se apropie spre împărtășirea cu cele sfinte ? ... 457

de doctori ... 459

de doctori ... 461

șii) să se sfătuiască împreună cu privire la chestiunile comune ? ... 461

62

78

este bună și legitimă ... 482

ubi, ci de cei asemenea să ne ferim ... 493

urul fraților ... 494

supunere ... 503

viața civilă, sau să se poarte gri]ă de lucrurile acestora ... 504

. 516

;

ib ascultarea sa cele ce li se cuvin ... 520

520

nintea ... 521

îecăruia și despre cei care își ascund puterea . 522

mai ușor ... 522

propria lor comunitate frățească, și pe unii ca aceștia să nu-i primească în viața cl

ale proprii ... 524

38

ântul», până la: «Și a fost seara și a fost dimineața, zi întâia» ... 46

apa de apă». Și s-a făcut așa» ... 56

arate uscatul» ... 68

pe pământ, ca să despartă între zi și între noapte; și să fie spre semne și spre vreme
rătoare pe pământ sub tăria cerului». Și s-a făcut așa. Și a făcut Dumnezeu chiții
e și să stăpânească peștii mării și păsările cerului și dobitoacele și fiarele și tot pământul
e spun : «Pentru ce au fost create fiarele?» și: «Ce folos avem că au fost aduse la pământ
t. În continuare la cuvintele: «Să facem om după chipul Nostru și după asemănarea
aceeași fire cu noi au săvârșit virtutea deplin. Dacă ne trândăvim, nu avem nici
ântului, când au fost făcute; în ziua în care a făcut Dumnezeu cerul și pământul»
are 1-a făcut» ... 147

desfătării ca să-l lucreze și să-l păzească» ... 155

zeu somn adânc peste Adam și a adormit. Și a luat una din coastele lui și a împlini

ză» ... 188

namă tuturor celor vii. Și a făcut Domnul Dumnezeu lui Adam și femeii lui îmbră

Edenului» și celelalte ...233

pe Adam; după chipul lui Dumnezeu l-a făcut pe el ; bărbat și femeie i-a făcut pe
și pe Iafet. Și a fost când au început oamenii a se înmulți pe pământ și li s-au născut

e. Noe, fiind om drept și desăvârșit în neamul lui, a bineplăcut lui Dumnezeu» ...
ntul înaintea lui Dumnezeu și s-a umplut pământul de nedreptate» ... 285

302

bitoacele și de toate păsările și de toate târâtoarele, câte erau cu el în corabie. Și a
te și din toate păsările curate și a adus ardere de tot pe altar» ... 332

în legământul Meu cu voi și cu seminția voastră după voi și cu tot sufletul viu ce
vin și s-a îmbătat» ... 362

nepotul lui, și pe Sara, nora lui, femeia lui Avram, fiul lui; și i-a scos pe ei din ț
ământul acesta». Și a zidit acolo altar Domnului, Celui Ce i s-a arătat lui» ... 408
le unde au venit în pustiu până la Betel, până la locul în care mai înainte a fost co

. caută din locul în care ești tu acum spre răsărit și spre mare, că tot pământul pe c
ratul Elasarului și Hodolegomor, împăratul Elamului, și Targol, împăratul neamu
edenie de noapte; „Nu te teme, Avrame, Eu te apăr! Plata ta va fi multă foarte" ...

din țara haldeilor, ca să-ți dau ție pământul acesta să-l moștenești". Și a zis: „Stă
teancă al cărei nume era Agar" ... 40

um Dumnezeu" ... 62

l, ci Sarra va fi numele ei" ... 72

i la amiază" ... 79

aintea lui Dumnezeu" ... 118

uit între Cadas și între Sur și a stat vremelnic între gheraneni" ... 127

ă am născut prunc la bătrânețele mele" ... 138

46

mezeu ești tu între noi; în mormintele noastre cele alese îngroapă-ți mortul tău!"

pe timpul lui Avraam" ... 177

acela" ... 184

teul, și pe Basemat, fata lui Elom Eveul, și ele se certau cu Isaac și cu Rebeca" ..

aba. Spune-mi care să-ți fie simbria!" ... 213

ă intru la ea" ...221

ă-mi drumul să mă duc la locul meu și în pământul meu"... 231

întâmpinat pe el îngerii lui Dumnezeu. Și a zis Iacov când i-a văzut: „Tabără a lu
arina de la Emor, tatăl lui Siham, cu o sută de miei. Și a zidit acolo altar și a chen
Dumnezeu când a fugit din fața lui Isar, fratele său" ... 264

a cu frații lui oile" ...271

ntrat la ea. Și zămislind ea a născut un fiu și i-a pus numele Er" 280

ă lui Iosif" ... 290

ii, și a făcut pământul în cei șapte ani belșug de grâu; și a adunat grâu ca nisipul r
is lui zicând: „Fiul tău Iosif trăiește și el conduce toată țara Egiptului". Și s-a spă
ui, și i-a zis: „De am aflat har înaintea ta, pune mâna ta pe coapsa mea și să faci c
a întoarce Dumnezeu din pământul acesta în pământul părinților voștri. Iar eu, mă

a, ci noi înșine să ducem o viață virtuoasă; împotriva cămătarilor) ... 66

le și folos; mare râu este râsul; trebuie să fugim de teatre) ... 76

iși; despre milostenie; să fugim de sminteli) ... 90

ire le-ai făcut; și despre stăruința în rugăciune) ... 120

mai aspru) ... 145

ci să punem la încercare cuvintele celor ce ne vorbesc; despre înviere, despre înmormântare) ... 164

-L rugăm pe Dumnezeu pentru ele; despre judecata viitoare) ... 164

noștri) ... 173

întâi aceasta; despre smerenie) ... 232

cu respect și în tăcere în biserică) ... 244

11. Să cerem lui Dumnezeu neconținut și stăruitor cele duhovnicești) ... 280

deșert cu chinurile iadului. Viața virtuoasă dă strălucirea, nu bogăția și puterea) ... 280

de toți se teme și tremură) ... 310

nu te depărtezi de grijile lumești, nu te poți cunoaște pe tine însuși) ... 319

ici cel căzut să nu se descurajeze) ... 328

deoselesc întru nimic de morți) ... 343

ce au o părere greșită despre Dumnezeu) ... 362

să-l sfătuiască să săvârșească mai întâi virtuțile mici. Tot așa trebuie să facă și cel mare) ... 362

să căutăm să săvârșim fapte de virtute mai mult decât să umblăm după minuni, că

rea lui Iov) ... 406

nu s-ar întâmpla aceasta, s-ar petrece multe lucruri nepotrivite) ... 420

de teatre îi fac pe oameni să săvârșească multe fapte nechipzuite) ... 451

de când jugul păcatului, pe lângă faptul că este greu, ne și pierde) ... 465

adu-ne de orice păcat și săvârșind dumnezeieștile virtuți) ... 474

să fim învredniciți de împărăția cerurilor) ... 491

este mai păgubit decât cel nedreptățit) ... 500

în privind la trândăvia altora; gândul acesta este fără de folos) ... 508

, ci trebuie să căutăm să le săvârșim pe toate cu toată râvna) ... 519

marilor bunătăți pe care ni le dă trebuie să dăm celor nevoiași după putere chiar n

t mai mult prin viața și virtutea lor și prin harisme. Cele mai bune virtuți sînt drag
e sunt virtuțile mădulelor; în care vorbește și despre Matei și despre iubitorul de
despre îndrăzneala femeiască și despre femeile desfrânate și despre dansul drăcesc
elalte meserii, al căror dascăl este Hristos; meseriile cele nefolositoare nici nu pot
ivârșește și acum Taina Sfintei Împărtășanii. Mai mare este milostenia decât jertfa
curățim mâinile și hainele, dar nu avem curate gura și limba de orice cuvânt mur
ate meseriile; fără milostenie toate se duc și se pierd ... 599

om care să fie fără dureri și bucurii. Nimic nu ne poate mîngăia la plecarea noas
miile date de împăratul pămîntesc și Împăratul ceresc. Ce fel sînt premiile pentru
timpul de acum timp de jale) ... 633

vinuirea cămătarilor și sfătuire pentru a face mai degrabă milostenie) ... 645
n desfătări și se îmbată) ... 659

iii. Numai acela e nobil, care are sufletul curat în această parte și despre a nu te bu
s; mai ales celor din casa noastră; că nu ne e de ajuns pentru mîntuire numai virtu
tru pricini lumești decât pentru dragostea de Hristos; de aceea și dragostea dintre
calomniază și ne fac rău, ci să îndurăm cu curaj; ba, mai mult, să ne rugăm pentru
pentru a ne însuși blîndețea și a ne depărta de răutate) ... 715

nă sunt atît de înnebuniți că vor să fie aur și marea și pămîntul) ... 726

multe rele și vom fi lipsiți și de Împărăția cerurilor. Despre milostenie. Despre a r

ainte de a plăti impozitele, pentru că Dumnezeu ne-a dăruit multe și ne va mai dă
ejdea, iar cei ce stau să nu dormiteze) ... 769

ir e mai dulce decât viața care pare plăcută și lesnicioasă) ... 780

uflet și a disprețui cele trupești. E cu neputință să-ți împodobești și trupul și în ac
iarmați cu sulite. Despre cei ce petrec și se desfătează și despre cei ce nu petrec și
es despre cei care fac milostenie pentru a fi văzuți) ... 811

renia. Trebuie ca noi să ne ducem mai des la locuințele acestor sfinți, ca să ne cu
eamănă cu mormintele. Mustrare celor care se uită după femei frumoase și mai cu
gem la doctorii sufletești ca să fim povățuiți de ei. Tot aici și despre vameși) ... 82

pre cei ce spun că în viața omului este hotărâtor ceasul nașterii și că toate se petre
că nu s-au ostenit și n-au asudat puțin, vor fi lipsiți de slava și de bunătățile lui D
i Dumnezeu; să nu risipim averea în cheltuieli zadarnice, fie că o avem de la pări
blîndețe și bunătate, despre a nu ocări și blestema. Dacă ocărăm și blestemăm, aju
să suferim toate cele câte vin peste noi. Se cuvine să luăm parte la durerile celo
naște din pricina trîndăviei. Orice păcat își are obârșia în iubirea de argint. Tot a

mai răi decât îndrăciții sunt iubitorii de arginți. Viața de aici se aseamănă unei măști de preoți. Și acum prin Sfintele Taine Hristos actualizează masa de la Cina cea de Taină (cu cât adună mai mult cu atât mai mult suferă) ... 938

atjocorit, acela mai cu seamă învinge. Tot aici și despre Iosif și egipteanca) ... 94
rin jaf și lăcomie, ar face mai bine să nu dea milostenie decât să hrănească pe Hristos
(pe om la păcate mari, apoi în iad; așa au pățit Cain și Saul) ... 964

suferit totul în tăcere și că trebuie și noi să-L imităm. Tot aici și împotriva celor care
are zi de milostenie, până ce o săvârșim. Tot aici și mustrare, că prin cuvintele și
se împodobesc. Cuvânt foarte frumos) ... 990

de argint și sărăcie. Tot aici și despre cei ce strălucesc în sărăcia lor, imagine a vi

... 20

episcopul Alexandru al Constantinopolului ... 22

istola sinodală despre aceasta ... 45
de la Niceea, despre cele hotărâte aici ... 48
ntin (cel Mare) ... 50
|
opol Cezareei ... 55

i Biserici (a Sf. mormânt) ... 61
mnezeiescului templu ... 62

oniu ... 64
ra lui Eustațiu, episcopul Antiohiei ... 66
. 67

pului Grigore ... 82

toată lumea ... 85

a ... 94

... 107

la Rimini ... 112

și Diodor ... 115

cirei și Eustațiu al Sevastiei contra lui ... 117

)

. cauza blasfemiei lui nelegiuite ... 123

. 128

ânism) ... 132

6

depsele dumnezeiești date lor ... 147

ostatul ... 153

... 158

către dioceza Asiei ... 161

os diaconul ... 170

alens și prefectul Modest ... 175

npul lui Luciu arianul ... 180

ele răspunse de acesta cu tărie de credință ... 195

i ... 197

e viața ascetică și evlavia lui Meletie ... 200

08

... 213

n pe cînd era la Tesalonic, în Macedonia ... 214

ele idolești distruse de el ... 227

dolilor ... 229

Paulin ... 230

ir ... 235

... cioniților ... 237

... mai mari orașe ... 249

... botezul lor. Se explică ceremonia deschiderii urechilor ... 9

... prezența și lucrarea dumnezeirii prin mai multe preînchipuiri, în care botezul a fost
... apa nu curățește fără Duhul și cuvintele Domnului ... 13

... uiți la slujitorii Lui. În sfârșit, se examinează, în puține cuvinte mărturisirea Trei
... (se face) după botez și spălarea picioarelor ... 16

... și Însuși Mirele Iisus s-au mirat de strălucirea Bisericii ... 17

... prețuiescă cineva mai puțin, se arată că aceasta este mai veche decât cultul sinagoc
... redință, prin mai multe exemple puse înainte, din care reiese că natura a fost trans

t al Atotputernicului Dumnezeu... 26
Gratian August ... 26

r galice Viennensis și Narbonensis, prima și a doua ... 71
reștini, principii Gratian, Valentinian și Teodosie ... 71
preafericiții și slăviții Gratian, Valentinian și Teodosie ... 74
preafericiții și preaslăviții Gratian, Valentinian și Theodosie ... 78
reabunul principe Theodosie ... 78
principe Theodosie ... 79
Teodosiu, Eutropiu, Clarius, Eusebiu și Timotei, preoți ai Domnului, și către tot c

tin Valentinian August ... 85

ut Valentinian August ... 92

: Valentinian ... 113

ați în Aemalia ... 130

Theodosie August ... 186

apa Syricius ... 201

dul din Capua ... 236

Ille și către cei ce se roagă Domnului nostru Iisus Hristos, harul lui Dumnezeu T

n ... 25

PT PĂCATE PRINCIPALE

(după textul din Corpus Scriptorum Ecclesiasticorum Latinorum, vol. XIII, pars I)

54
4

tul din «Corpus Scriptorum Ecclesiasticorum Latinorum» Vol. XVII pars I Praga

RE SFINȚITUL ROB AL LUI DUMNEZEU, PĂRINTELE DUHOVNICESC ȘI

.doua cuvântare despre pace» ... 46

ologul) ... 66

tăieri-împrejur săvârșite de el cu cuțite de piatră ... 118
abiței și al anatemei ... 118

ă lege ... 149
t prin ea ... 150
să și peste cea naturală ... 151
zeu se ridică mai presus de legea naturală și cea scrisă ... 152

53

a adevărată ... 156

și oameni ... 167

... 169

1 un sfârșit ... 170
cantității, datorită căreia ea nu poate fi fără de început ... 171
od necesar e și în timp ... 172
put ... 173
ființă, nu poate fi infinit ... 175

ime ... 182
le generale și subîmpărțirile ei ... 183
gea firii; și ce înseamnă adaosul lui «a» la numele lui Avraam ... 185

ebuie să poarte nici toiag, nici traistă, nici încălțăminte» ... 188

ise cu privire la fericitul Iov ... 190

... 193

a tuturor...» ... 195

ză ființa...» ... 200

-a născut...» ... 201

î e nicăieri poate nici nu există» ... 207

noasă de noapte...» ... 208

cele ce i le-a oferit al treilea cer...» ... 210

de» ... 215

săvârșit, cu atât e mai greu de pătruns...» ... 226

e până la treime, s-a oprit» ... 227

îscătorul și nașterea...» ... 230

stă propoziție : Tatăl e mai mare prîn fire...» ... 231

chiar deoființimea (Fiului) a lucrat-o (Tatăl)...» ... 233

»...» ... 234

eamurilor...» ... 236

î fie» ... 237

lte, dumnezeiești...» ... 237

...» ... 248

autocontemplarea Ei...» ... 249

iată decât prima» ... 250

ică nu ca Ioan din pânțece, măcar ca David, la reșezarea cortului» ... 251

tă inima...» ... 256

dreapta credință și să cadă de la slava lui Dumnezeu...» ... 258

. 260

...» ... 270

.istență după ele ... 276

1

sesc la nimic... ?» ... 297

i, deși e iubitor de oameni» ... 298

mplitate...» ... 299

ul mai ales acasă» ... 305

06

ol. 3, 5)...» ... 312

irea Evangheliei...» ... 312

nează» ... 316

316

... 321

...» ... 321

cenici...» ... 324

... 325

326

ivid...» ... 329

ierii întrece toate sărbătorile...» ... 330

iească în pustie...» ... 336

345

înalț...» ... 346

duhovnicească

Africeii ... 9

ul este netrupesc ... 47

- înțelegătoare și nu iese nicidecum din puterea lui naturală ... 52

it ... 61

riva ereticului Sever ... 64

de ceea ce e comun și propriu, adică despre ființă și ipostas ... 120

îriri Domnului ... 147

ce s-au despărțit de sfânta Biserică universală din Alexandria ... 149

lui Dumnezeu, chiar dacă în toți este un singur lucru voit, cum spun unii ... 184
părut unora ... 189

aturale ... 200

tos ... 207

26, 39) ... 213

cele două lucrări în Hristos ... 228

, Dumnezeul nostru ... 275

ra ... 308

ndu-ne din comorile tuturor cărților sfinte, fără să ne smintim, cum fac cei necred

a că nu se poate să spunem dinainte fără o cercetare amănunțită cum trebuie să fie
i de către elini, iar, pe de altă parte, că și Mântuitorul a fost urât la trup 359

suprem al indienilor, precum și al egiptenilor 374

unii pe motiv că "nici un filosof sau om cult n-au fost școliți mai temeinic de Iisu
e mai generale 308

lipsită decât a noastră a oamenilor și că fiind mai înțelepte decât noi, ele au și o e

ii limbilor 443

nu sînt cauza evenimentelor omenești, ci numai le prevestesc 450

curajoși în predicare și cum să se îngrijească de cei care li s-au încredințat și cu ce
u să primească cele de la aceștia ... 184

276

ဗု ... 316

îi nădăjduiască în iubirea de oameni a lui Dumnezeu prin pocăință ... 321

și îl încât chiar silindu-se nu se poate reculege 323

? ... 324

mă bolește ? ... 337

vine a-i instrui și pe unii și pe alții ? ... 348

b același canon ? ... 353

355

rana ? ... 357

să fi avut cunoștință ... 364

era ? ... 367

păstreze lucrul ? ... 370

pentru lucru? ... 376

igăciunii, oare nu-și păgubește cu nimic sufletul? ... 378

ejdie? ... 381

393

ate cea săracă față de cea care nu dă (bunuri) ? ... 394

ă ? ... 395

zeu și față de cei cărora le vorbește 395

ă din bună dispoziție sau dintr-o oarecare patimă a lui ? ... 396

04

achităm cu bună cumpănire ... 409

unii se scandalizează ... 414

at pentru vrăjmași ? ... 415
(aceasta) după Domnul ? ... 416

pauză pentru nevoia ce se întâmplă unora pentru trebuințele mai necurate ale tru

, supărarea și mânia să se îndepărteze de la voi» ... 421

il cunoașterii, cum reproșează Domnul ucenicilor: «chiar și voi sunteți nepricepu

de ele în picioarele lor și, întorcându-se, să vă sfâșie» ... 424
: să-și vândă haina sa și să cumpere sabie» ... 424

. de minte ? ... 428

nic» ... 431

că ? ... 444

mi și spre zile și spre ani» ... 77

cei mari și tot sufletul vietăților ce se târăsc, pe care le-au scos apele după felul locului
mântul și toate vietățile care se târăsc pe pământ» ...98

ființă?» Dar mai cu seamă chiar aceasta arată și cinstea dată omului și nespusa lui
e» și la cuvintele: «Și a făcut Dumnezeu pe om; după chipul lui Dumnezeu, l-a făcut
un cuvânt de apărare ... 128

... 138

nit cu carne locul ei. Și a făcut Domnul Dumnezeu femeie din coasta pe care a luat

ăcămintă de piele și i-a îmbrăcat pe ei. Și a zis Dumnezeu: «Iată Adam a ajuns ca

e ei; și a chemat numele lui Adam, în ziua în care i-a făcut pe ei» ... 244

scut lor fiice» ... 257

. 272

l adus Dumnezeu vânt pe pământ și a încetat apa» ... 318

este cu voi și din păsări și din dobitoace și din toate fiarele pământului» ... 350

ra caldeilor, ca să meargă în pământul Canaan; și a venit până la Haran și a locui
rtul lui, între Betel și Anghe, la locul altarului. pe care l-a făcut acolo la început

are îl vezi ți-l voi da ție"... 5

rilor, au făcut război cu Vala, împăratul Sodomienilor"... 16

29

ăpâne Doamne, după ce voi cunoaște că-l voi moșteni?" ... 41

... 154

. 193

i Dumnezeu este aceasta". Și a pus locului acelaia numele: Tabere" 246
nat pe Dumnezeul lui Israil" ... 255

nării" ... 299

imântat în cugetul lui, că nu-i credea" ...314

u mine milă și adevăr, ca să nu mă îngropi în Egipt, ci să dorm cu părinții mei. Și
ai mult decât fraților tăi, ție îți voi da în chip deosebit Sechima, pe care am luat-o

ărăția cerurilor și despre pedeapsă) ... 153

.. 292

u femeile cele iubitoare de podoabe) ... 368

mai mare lucru este să ai o viață virtuoasă decât facerea de minuni) ... 390

ieînsemnate bunătați) ... 530

gostea și milostenia; ele biruie fecioria) ... 536
e argint. Ce fel este cel sărac de bună voie) ... 545
) ... 553

t fi numite meserii. Învinuire adusă tinerilor care poartă încălțăminte înfrumuseța
a. Trebuie să se săvârșească întâi milostenia și numai după aceea să afierosim bis
dar. Și despre a ne ruga cu bunăcuviința, și nu cu gura plină de blesteme) ... 587

tră din această viață ca o conștiință bună ... 610
i cei ce fac milostenie) ... 621

ucura împreună cu cei cărora le merg toate din plin) ... 671
itea noastră. În acest cuvânt și despre purtarea de grijă de suflet) ... 682
noi se spulberă repede, pe când dragostea care are temei pe Hristos rămâne veșni
ei) ... 704

nu osândi, nici a imita pe cei ce fac fărădelege, ci pe cei care săvârșesc fapte bune
rui) ... 762

relași timp să-ți împodobești și sufletul și mintea) ... 791
i nici nu se desfătează; și de unde își adună și unii și alții cele ce pun pe mesele lor

rățăm multe noastre pete sufletești) ... 819
și seamă în biserică. Aici și despre cum trebuie să ne căsătorim) ... 828
37

ec la întâmplare) ... 848
Dumnezeu) ... 860

nți, fie că am câștigat-o prin munca noastră. Tot aici și despre a nu bate pe săraci
angem gură a diavolului; dacă suntem blânzi și buni, gură a lui Hristos) ... 885
r pedepsiți de Dumnezeu sau pedepsiți în alt chip) ... 895
ici și sfătuire către săraci) ... 905

ri) ... 916

taină. Tot aici și despre preoții care cunosc păcatele cuiva și nu-l opresc de a se î

.7

stos din niște averi ca acestea. Tot aici și împotriva episcopilor care se prefac în p

ce ocărăsc și se mânie) ... 973

faptele noastre necurate am prefăcut biserica în grajd pentru măgari și cămile) ...

ieții îngerești) ... 999

ost prevestit încă de la facerea lumii ... 11

mii, care este rostită de obicei de către cei botezați ... 15

ogii; fiindcă ea a fost preînchipuită în jertfa lui Melchisedec și este mai de seamă
sformată sau biruită, (autorul) dovedește că din pâine se face trupul adevărat al lu

lerul iubit de poporul din Tesalonic, sănătate! ... 81

tatăl și al Fiului Său Unul-Născut să se împlinească vouă întru Duhul Sfânt ... 247

II, Vindobondae MDCCCLXXXVI)

e, Vindobonae Lipsiae, MDCCCLXXXVIII)

lincioși 350

ă înțelese textele 367

s, ci ei au rămas doar niște pescari și vameși de cea mai joasă clasă, proști și nesilavie oarecare și o cunoștință despre lucrurile divine, ba cunosc și ce va veni în

de dispoziție (sufletească) și de care dintre cele mai importante, să se ocupe mai în

pului ... 419

și» și cum Apostolul acuză pe unii ca neînțelepți ... 423

or » ... 87

înbire de oameni a lui Dumnezeu ... 107

ăcut pe el; bărbat și femeie i-a făcut pe ei» ... 115

at-o din Adam» ... 166

unul din Noi» ... 207

t acolo» ... 394

» ... 427

i să mă ridici din Egipt și să mă îngropi în mormântul lor". Iar el i-a zis: „Voi face
cu sabia mea și cu arcul" ... 331

tă cu podoabe) ... 566

ericii vase sfinte de mare preț) ... 578

că) ... 697

;) ... 735

or) ... 801

) ... 871

mpărtăși; din mâinile lor se va cere sângele lui Hristos) ... 926

perceptori și neglijează din pricina aceasta Biserica) ... 956

decât mana, fiindcă ea este trupul Domnului ... 20
i Hristos. În cele din urmă încheie expunerea cu câteva afirmații care se referă la

mîti, bărbați, femei și copii care se plecau întru toate predicii Lui 379

viitor 421

tâi; și cum să se păstreze curați de cei care, în cea mai mare parte, urmează îndeaj

e după cuvântul tău". Iar el a zis: ..Jură-mi-te!". Și i s-a jurat. Și s-a închinat Israi

proape principiilor viciilor și cu ce măsură să conducă pe cei care învață și cum s

l pe vârful toiagului lui"... 323

ă atace pe cei care se opun (rezistă), și ce mod să potrivească celor care renunță d

le frică și cum să se îndepărteze de cei care din ingratitude nu se coboară (să se

justifice); și cum și pe cine să hirotonească, sau să îndepărteze pe cei hirotoniți; ;

și că se cuvine ca fiecare dintre proiestoși să fie răspunzător pentru el însuși și pe

ntu cei încredințați lui spre învățare despre cele pe care le face și le spune ... 168

}

INTRODUCERE

A... Preliminarii ... 5

B... Viața lui Clement Alexandrinul ... 8

C... Scrierile lui Clement Alexandrinul ... 11

Literatura ... 19

Prescurtări ... 32

CARE BOGAT SE VA MÎNTUI ?

Care bogat se va mîntui? ... 35

CUVÂNT DE ÎNDEMN CÂTRE ELENİ (PROTREPTICUL)

Capitolul I ... 69

Capitolul II ... 77

Capitolul III ... 103

Capitolul IV ... 107

Capitolul V ... 122

Capitolul VI ... 125

Capitolul VII ... 139

Capitolul VIII ... 133

Capitolul IX ... 136

Capitolul X ... 140

Capitolul XI ... 153

Capitolul XII ... 158

PEDAGOGUL

CARTEA I ... 165

Capitolul I... Ce făgăduiește Pedagogul ... 166

Capitolul II... Din pricina păcatelor noastre Pedagogul ia conducerea vieții noastre ... 168

Capitolul III... Pedagogul este iubitor de oameni ... 170

Capitolul IV... Cuvântul este în chip egal Pedagog și pentru bărbați și pentru femei ... 172

Capitolul V... Toți cei care se ocupă cu credința cea adevărată sînt copii înaintea lui Dumnezeu ...173

Capitolul VI... Contra celor care susțin că numirile de «copil» și de «prunc» arată acoperit învățarea cunc

Capitolul VII... Cine este Pedagogul și care este pedagogia Lui ... 196

Capitolul VIII... Contra celor care socotesc că ceea ce este drept nu este bun ... 202

Capitolul IX... Binefacerea și pedepsirea aparțin pe bună dreptate aceleași puteri... Care este metoda pe

Capitolul X... Același Dumnezeu, prin același Cuvânt, îndepărtează prin amenințări pe oameni de păcate

Capitolul XI... Cuvântul a fost Pedagog prin lege și profeți ...221

Capitolul XII... Pedagogul, ca și un tată, se folosește de asprime și bunătate ...223

Capitolul XIII... După cum fapta bună se săvârșește potrivit dreptei rațiuni, tot așa și păcatul se săvârșeș

CARTEA II ... 227

Capitolul I... Cum trebuie să ne purtăm față de mâncări ...238

Capitolul II... Cum trebuie să ne purtăm față de băutura ...240

Capitolul III ... Nu trebuie să ne străduim să avem mobilă luxoasă ...250

Capitolul IV... Cum trebuie să ne purtăm la ospete ...253

Capitolul V... Despre răs ... 296

Capitolul VI... Despre vorbitul cuvintelor de rușine ...258

Capitolul VII... Ce trebuie să păzească cei care vor să trăiască cuviincios împreună ...261

Capitolul VIII... Dacă trebuie să folosim parfumuri și coroane ...266

Capitolul IX... Cum trebuie să ne folosim de somn ...275

Capitolul X... Ce trebuie să spunem despre nașterea de copii ...278

Capitolul X bis... Despre luxul la îmbrăcăminte ...288

Capitolul XI... Despre încălțăminte ... 296

Capitolul XII... Nu trebuie să ne dăm în vînt după pietre prețioase și podoabe de aur ...297

CARTEA III...	305
Capitolul I... Despre frumusețea cea adevărată ...	306
Capitolul II... Nu trebuie să ne împodobim ...	308
Capitolul III... Către bărbații care se Împodobesc ...	314
Capitolul IV... Cu cine să ne petrecem timpul ...	321
Capitolul V... Cum să ne comportăm în băi ...	324
Capitolul VI... Numai creștinul este bogat ...	325
Capitolul VII... Simplitatea este bună merinde pentru creștin ...	327
Capitolul VIII... Tablourile și exemplele sînt o parte foarte însemnată din învățătura cea dreaptă ...	329
Capitolul IX... Pentru care pricină trebuie să facem baie ...	302
Capitolul X... Celor care viețuiesc după învățătura Cuvântului le sînt îngăduite și exercițiile gimnastice ...	336
Capitolul XI... Expunere pe scurt a celei mai bune viețuiri ...	336
Capitolul XII... La fel, expunere pe scurt a celei mai bune viețuiri...	
Texte din Sfintele Scripturi care caracterizează viața creștină	351
Imn către Mântuitorul Hristos ...	361
Indice scripturistic ...	303
Indice real și onomastic ...	372
Cuprins ...	429

științelor elementare 180

pedagogiei Cuvântului ? ... 209

și, iar prin sfaturi îi mântuie ... 217

te împotriva dreptei rațiuni ... 225

